

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

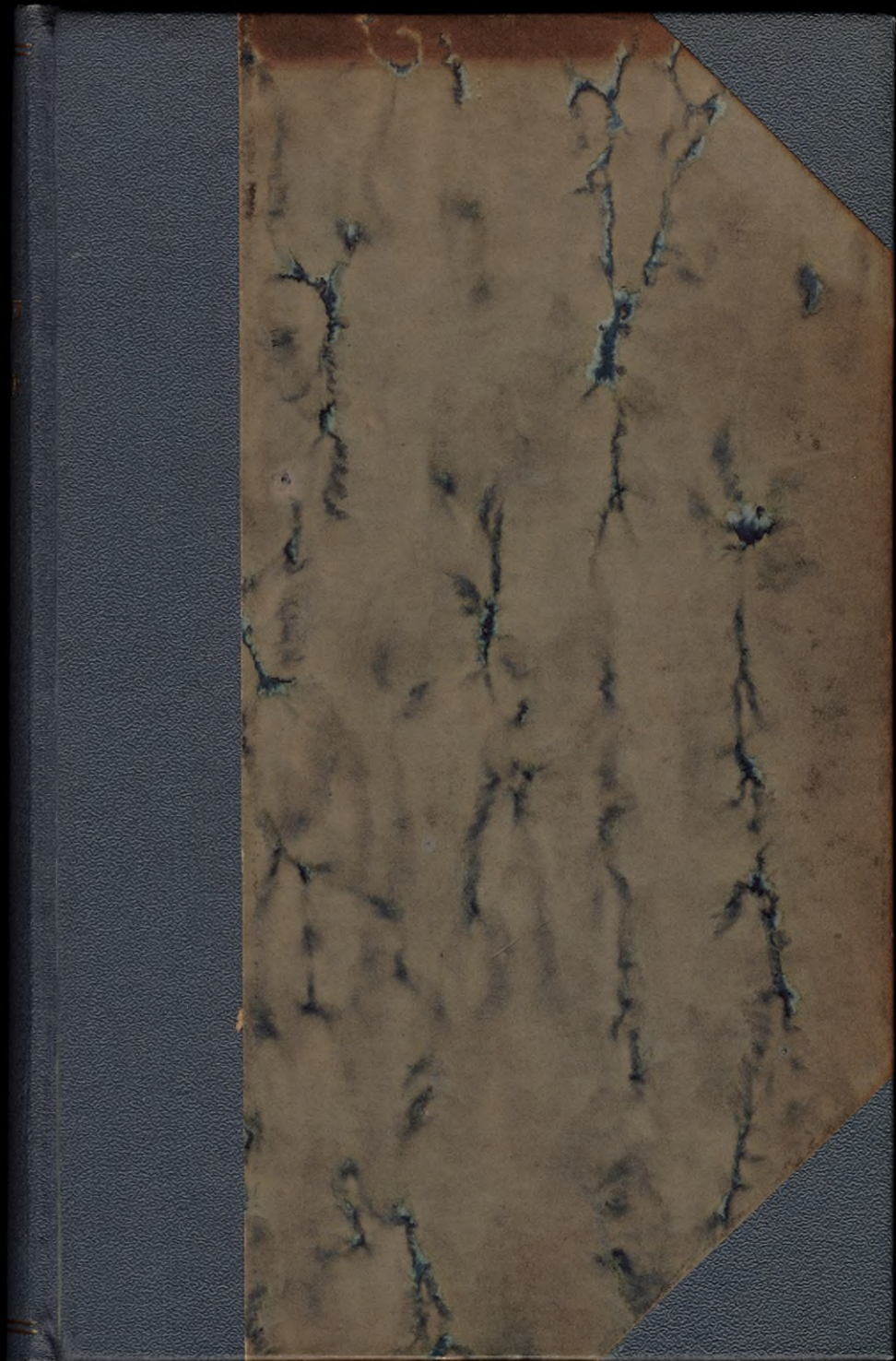
GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

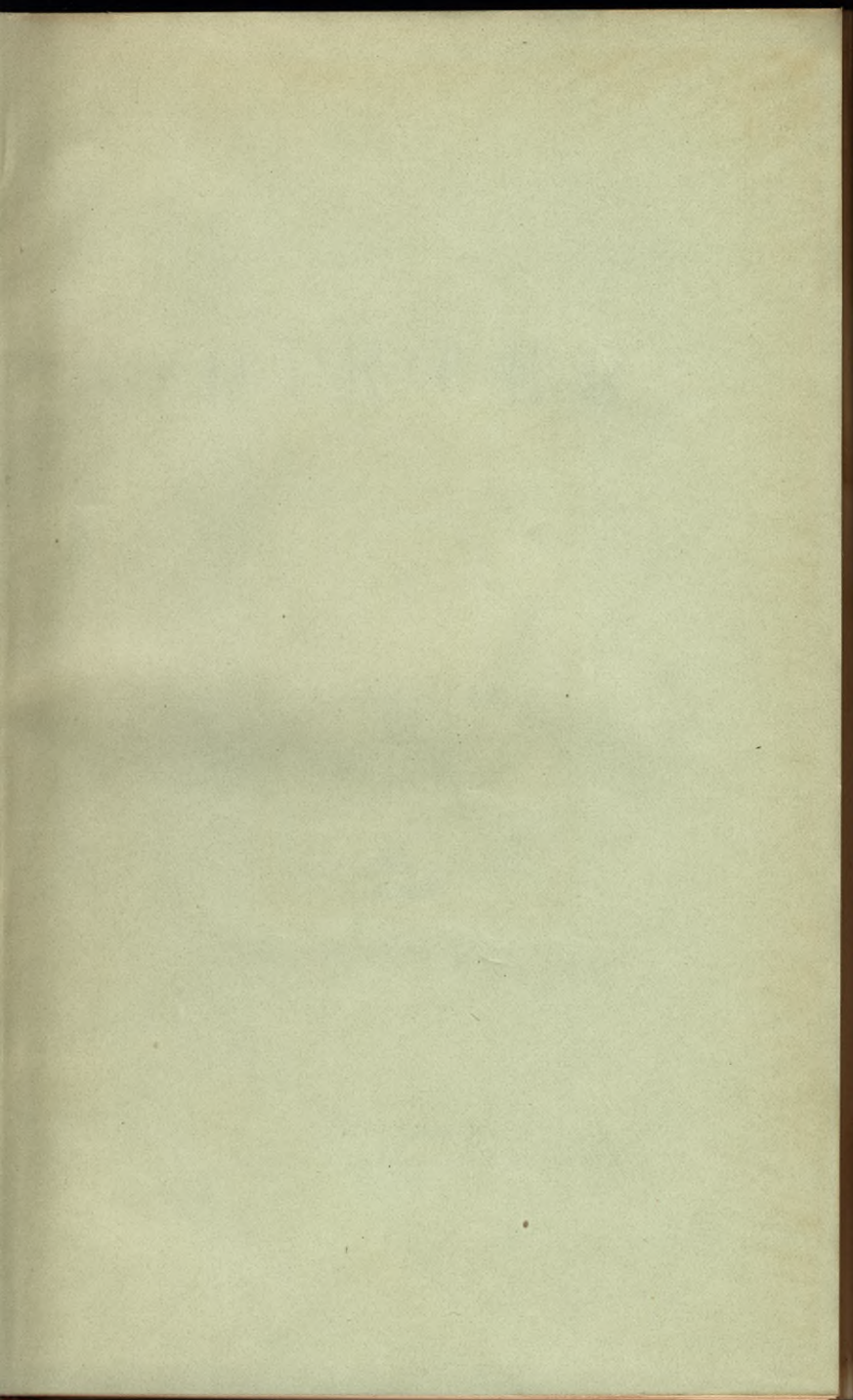

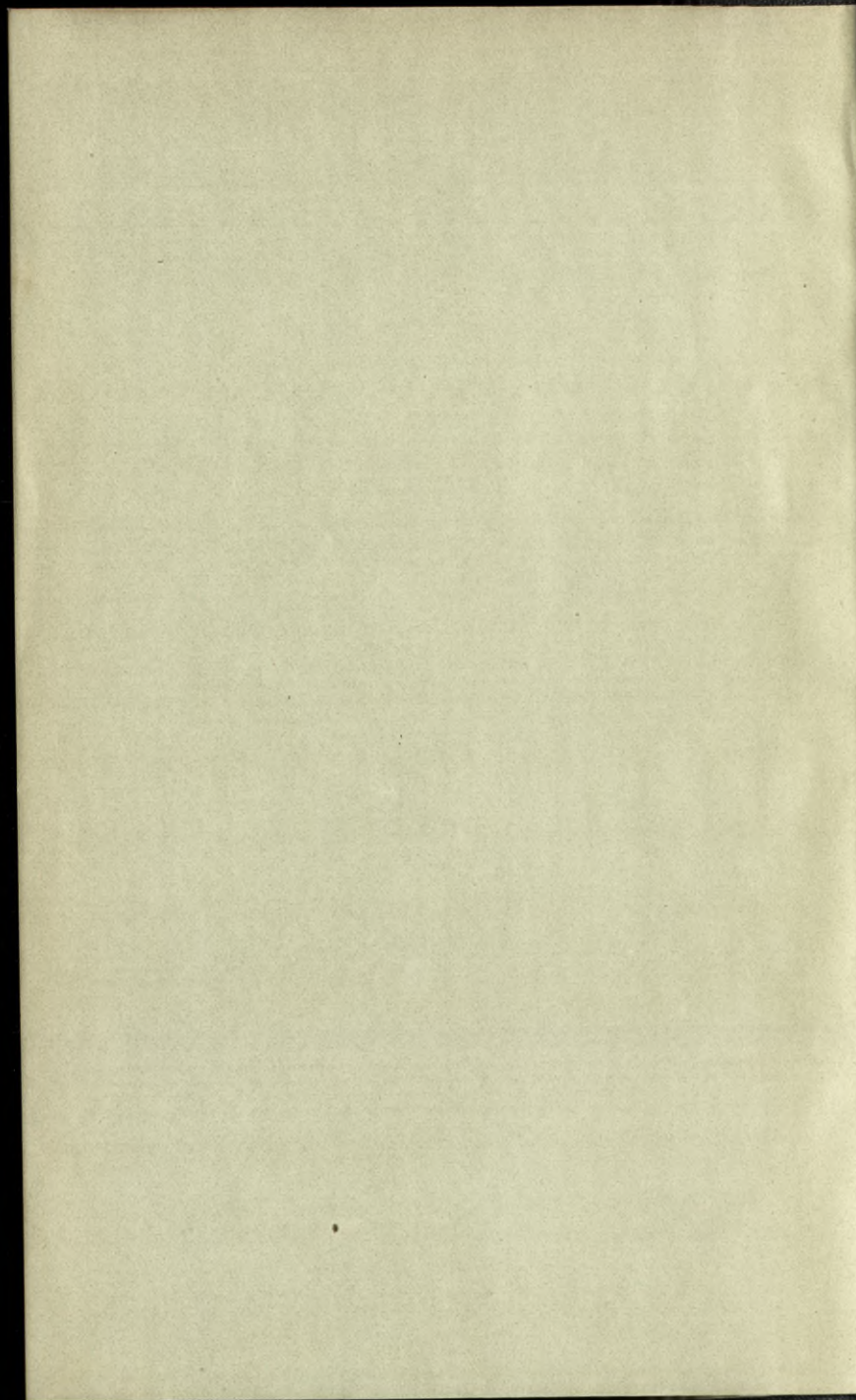
UPPSALA
UNIVERSITET

Lit.
5.

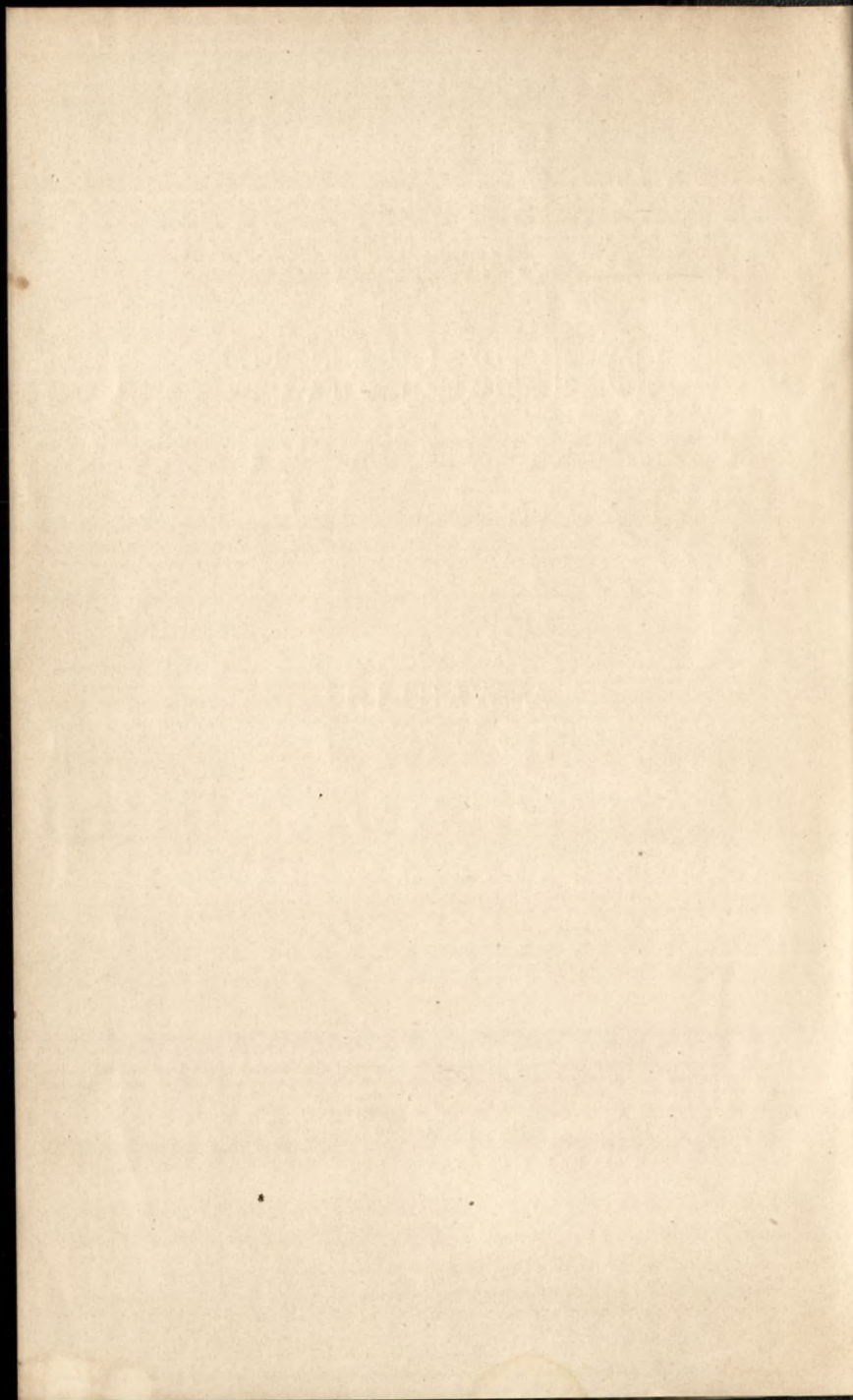
DIRTER

AF

A. WÅHLIN

STOCKHOLM
TRYCKT I CENTRAL-TRYCKERIET
1886.

*U*nga äkta perlor,
inga diamanter,
Ej ett blad af silfver,
ännu mindre guld
Har jag lyckats finna
invid vägens kanter.

Der blott ljung och mossor
gro i mager mull;
Men — deraf jag plockat
några enkla blad,
Som jag knutit samman
såsom vännen bad.

Den gamles minnen.

I.

Tid vestkustens stränder af Auras land
Mig hände en gång, jag fick höra
En gubbe, re'n grånad, som höjde ibland
Sin röst uti tal och i sång, som ett grand
Förtjusande nådde mitt öra.
Den mannen, re'n böjd utaf mödor och år,
Jag tänkte, jag trodde, jag fann vara vår;
Ty mannen han var — Vesterbottning.

Han sysslade troget i båtsmännens led
Och putsade ständigt sin skuta.
När blågula vimpeln mot himmelen gled
En ungdomens rodnad kring kinden sig spred,

Och deraf jag vågade sluta,
 Att gubben, fast grånad, med darrande hand,
 Visst aldrig förgätit sitt fädernesland
 Och hemmet uti — Vesterbotten.

Jag sökte mig närma den gamle och bad:
 »Ack, låt mig på hafvet dig följa!»
 Han hörde min röst och han svarade glad:
 »Ja gerna, kom med, ty min sköna ett bad
 Behöfver på glittrande bölja.»
 Och skutan han jagade ut ifrån land;
 Med svällande segel, så lätt som en and
 Hon gungade ut emot hafvet.

Då vimpeln, som hängande legat vid mast,
 Sig sträckte för hafsvindens kyssar,
 Log gubben, med blicken så trogen och fast
 På namnet den bar, och i irrande hast
 Han sträckte sitt skot . . . »Så jag kryssar
 Min 'Anna', som trogen mitt roder, min hand
 Mig ännu ej svikit» . . . sad' gubben och band
 Sitt skot och i toner — sin visa:

»Ett minne en gång mig skänktes
 I lifvet utaf en vän.
 Den vännen i grafven sänktes,
 Men minnet — det lefver än.

»Hvad var det? — Så fråga alla.
 Hvad är det? — Jag vet knappt sjelf.
 Ett minne jag vill det kalla,
 Uppflutet på tankens elf.

»Och gerna jag vill berätta
 Min saga för en och hvar,
 Som tåligt vill ned sig sätta
 Att lyssna till gubbens svar.

»Hvad var det? — Ett minne, redan
 Jag svarat och svarar än.
 Af hvilken? — Jag täljer sedan,
 I veten: utaf en vän.

»Och vännen? — Hon fins i grafven.
 Och grafven? — Vid Umans strand.
 Men minnet ej dödens glafven
 Kan någonsin ta om hand.

»Hvad var det? — Ett barndomsminne,
 Ett minne från forna dar:
 Då vännen uti sitt sinne
 Hopp, oskuld och kärlek bar.

»Då ögat långt mera sade,
 Än munnen nu tälja kan;
 Då hjertat en tanke hade,
 Som liljan, så ren, så sann.

»Då hoppet, det löftesrika,
Ej visste af lifvets svek;
Då kärlek var lek tillika,
Men likväl — ej endast lek.

»Då oskuld i själen bodde,
Som trohet uti vår nord,
Då trohet på löften trodde
Och löften var mer än — ord.

»Min lycka var då en flicka,
Som sade sig vara min.
Med kärlek och tro hon blicka'
Och hoppet göts i mitt sinn'.

»Och hoppet mig sällhet skänkte:
Det var och förblef mitt allt!
Den sällhet, som jag mig tänkte —
Den ökte sig tusenfaldt.

»Om hydda, om bo och maka
Jag drömde och framgång såg;
Men aldrig en gång tillbaka,
Ty framåt stod all min håg.

»Och våren, den milda våren,
Med solljus och fogelsång,
Den följde min frid i spåren
Och ökade bäckens språng.

»Och sommarn den sköna, ljufva,
Som skänkte mig blom och bär,
Den gaf åt min lilla dufva
Långt mera än — små besvär.

»Då blomman, ack! min förhoppning
Från hänsvunna vårars dag,
Snart stod i sin skönsta knoppning,
Sin oskuld och sitt behag.

»Och fjärilar små och granna,
Som fladdrade om min ros,
De bjödos kanhända — stanna,
Kanhända att fly sin kos.

»Men ryktet sig spridde vida
Likt pestens epidemi...
Jag kunde ej sådant lida,
Jag blef mina löften — fri.

»Om kärlekens bud *hon* lydde
Och trohetens löften höll:
Hvad vet jag? — Jag vet, jag flydde,
Ty bruten min blomma föll!» — — —

Här tystnade gubben. Med afviga hand
Han tryckte en tår ur sitt öga.
Han vände sin skuta, han styrde mot land,
Han refvade segel, sin »Anna» han band

Vid landgången — anande föga,
 Att honom jag kände från forntida dar,
 Då ännu han bodde vid Uman och var,
 En medlem af Ume samhälle.

II.

Intresserad af den gamles saga
 Och betagen i hans ädla blick,
 Sökte jag den gamle att behaga,
 Helst jag visste honom ej bedraga,
 Fastän mystisk uti tal och skick.

Och jag sökte honom i hans koja
 Mången afton efter dagens lopp,
 Ingen barndom hördes deri stoja,
 — »Jag är fri all äktenskaplig boja . . .
 Så han sade — »lärd af sviket hopp.»

Och den gamle mer och mer meddelte,
 Mer och mer för hvarje dag som kom.
 Ingen lånad rol han dervid spelte,
 Aldrig emot sannings-regeln felte,
 När han sina öden talte om.

Så en qväll. Den gamle satt vid härden,
 När jag trädde inom stugans dörr.
 Var han trött, måhända, efter färden,
 Som han med sin Anna gjort på fjärden?
 Ingalunda. — Han var kry, som förr.

Kanske dock förslappadt var hans öra,
 Fastän jag det icke märkt förut,
 Eller kanske ville han ej höra?
 Han ej stördes i sitt sångar-göra,
 Ty han sjöng sin saga. Men till slut...

Men till slut han uppsteg och mig kände
 Och sin öppna blick emot mig slog,
 Bjöd mig sitta ned, som gammal frände,
 Och sin »sällskapsdam», sin pipa, tände
 Och i vänlighet till ordet tog:

»Unge man, välkommen till min hydda,
 Fastän störd jag blef uti min sång,
 Vet, ditt sällskap är en smaklig krydda,
 När jag tänker mig de dagar flydda,
 Som jag lefvat i ditt land en gång.

»Har du lyssnat till min lefnads saga,
 Som blott syrsan lyssnat till förut,
 Må du gerna mina minnen taga —
 Jag i morgon skall min 'Anna' staga:
 Vill du följa mig på färden ut?

»Kan du ej, nå väl, sitt ned, var vaken,
 Vill i qvällens skymning redan jag
 Tälja dig min saga, den är naken
 Uppå äfventyr, ty hvarken draken
 Eller en Sanct Per dig bjuds i dag!

»På en klippbunden ö
 I det Bottniska haf,
 Invid kusten af Abbola by,
 Jag mig trodde få dö
 Och att finna en graf,
 Som min fader och farfar -- förthy:

»Denna ö var mig kär
 Med sin stuga vid strand,
 Ibland alarnes buskiga snår:
 Hvad den varit den är,
 Ty mitt fädernesland
 Jag än offrar min renaste tår.

»Än som gosse jag mins,
 Hur min älskade mor,
 Ack, den ädlaste qvinna som fans!
 Skötte mig som en prins,
 Ända tills jag blef *stor*
 Och blef satt på en skuta — i skans;

»Hur som jungman jag snart
 Kunde föda mig sjelf
 Och tillika ge bidrag till far;
 Huru godt, huru rart,
 När å Umeå elf
 Jag blef styrman på slupen 'Standar'.

»Och — som skeppare se'n
 Jag den skutan fick ta . . .
 Hvad jag tyckte mig nu för en karl!
 Men mig olyckan re'n
 VILLE QVÄSA . . . ack, ja!
 Nu jag miste min mor och min far.

»Hur jag sörjde och gret,
 Ack, jag mins det så väl!
 Och hur motgången häfde mitt bröst;
 Men den gudom, som vet
 Att ge qual åt en själ,
 Visste äfven att gifva den tröst.

»Och en flicka jag fann
 Ack, den raraste tös!
 Med ett öga, som himmelen blått:
 Och af kärlek jag brann
 Och af fruktan jag — frös
 Dock — jag glömde min sorgliga lott.

»När i ögat en tår
 VILLE smyga sig fram,
 Ack, hur älskligt hon kysste den bort.
 Och i ungdomens vår
 Ut i lekar och glam
 Blef mitt sorgbundna minne så kort.

»Så en dag, hvilken dag,
 För mitt minne så stor,
 För mitt sinne så helig och skön,
 Då klarerade jag
 Min 'Standar', och jag for
 Med min flicka till fäderne-ön.

»Med *min* flicka jag sagt
 Och mig håller dervid;
 Ty på färden hon gaf mig sin tro.
 Och en dyrare frakt
 Uti hela sin tid
 Någon sjöman ej fört till sitt bo.

»Och *vår* stuga vi såg
 Och besåg och beslöt
 Att till hösten den sätta i stånd.
 Som en fogel på våg
 Lika täck, lika söt,
 Var min tös och jag — utan förstånd.

»Ty förståndet sin kos
 Likt en fjäder för vind
 Bläste bort af den sällhet jag njöt,
 När jag kysste min ros
 På den gropiga kind
 Och den älskade slöt i mitt sköt.

»Och ett minne jag gaf
 Och ett minne jag fick . . .
 Hvad var det? så man frågar mig jemt.
 Kan man finna det af
 Gubbens tårade blick,
 Må det tydas som allvar, som skämt.

»Dock, jag tröttnar allt re'n
 Och mig finner ej stämd
 Till att sluta min saga i dag,
 Som en fogel från gren
 Blifvit jagad och skrämd,
 Jag mig känner beklämd — äfven jag.

»Men vänd åter en gång —
 Kom igen och sitt ned,
 Eller följ mig på hafsfjorden ut,
 Skall jag sjunga min sång,
 Och till dess dig bered
 På att höra min saga till slut.»

När gubben mattad, tystnat, han sin hand ut-
 sträckte
 Och afsked bjöd . . . Hur älsklig var han ej.
 Jag vet ej, men jag tror, när han sin hand mig
 räckte,
 Att han uti min själ en slumrad känsla väekte,
 Som outplånligt skref hans konterfej.

III.

Morgonstunden
 Dagen derpå
 Himlarunden
 Var ljus och blå,
 Solens glitter på böljornas krusning
 Lofvade sunnan — till min förtjusning.

Trast i lunden
 Slog sina slag,
 Fålen bunden
 Grep sina tag,
 Sträckte fåfångt de fjettrande banden,
 Månne hans längtan stod ock till stranden!

Myggan redan
 I festlig dans
 Länge sedan
 I solens glans
 Gladt sig svingat ibland myriader,
 Lofvande alltets styrande fader.

Så var dagen,
 Den dagen, som
 Jag betagen
 Till gubben kom,
 Kom för att höra hängångna öden,
 Han i sin saga beröfvat — döden.

»Var välkommen»,
 Så gubben bad
 Vänligt, om än
 Ej riktigt glad . . .
 »Manliga löften, af gubben gifna,
 Frias nog in, fastän ej förskrifna.»

»Räck mig handen,
 Vi följas åt . . .
 Kom! Vid stranden
 Der står min båt.
 Vinden är moj, men vid middagsstunden
 Friskar han nog derute vid grunden.»

Sagdt. Och segel
 Vecklades af.
 Vattnets spegel
 Oss återgaf
 Trogna bilder af klippiga stränder
 Prydda af vass och simmande änder.

Och en hägring
 Vårt öga band:
 Hvilken fågring
 Vid himlens rand!
 Gadda fyr torn gått opp i det höga,
 Såsom ville det blotta sitt öga.

»Sydostbrottet»¹,
 Så mångens hopp,
 Äfven fått ett
 »Skullande opp»²,
 Och i fjerran, på hafsyntans spegel,
 Syntes drakar med slappade segel.

Men den vinden,
 Från landet kom,
 Lätt som hinden
 Nu vände om:
 Ville ej längre oss utåt föra,
 Ville ej gubbens sannsaga störa.

Och nu gjordes
 Fast skot och brass;
 Och nu smordes
 Med punsch och glace,
 Som till »förning»³ på färden jag tagit
 Och gubbens »kosa»⁴ till brädd islagit.

Gubben myste
 Åt sådan dryck,

¹ Fyrskipp. ² Hägring, hvarom allmogen säger: »det skullar». ³ »Förning» kallas den kost, allmogen medtager till gästabad. ⁴ »Kosa» benämnes ett slags silfverbägare, som mest begagnas af lapparne.

Nästan ryste
 Åt gästens svyck,
 Drack till botten sin bräddade kosa
 Och tog »tilltugg» ur bleckslagen dosa.

Nästan öra
 Och öga blott,
 Jag fick höra
 Den gamles lott,
 Och jag fick skåda, hur han det hade,
 Då uti allvar han öppet sade:

»Att denna skuta är mig kär,
 Det vet nu hvar och en;
 Men hvarför *sådan* hon mig är,
 Det är af namnet, som hon bär
 På vimpeln, du läst re'n.

»Ty 'Anna' var min flickas namn
 Och det jag vördar än...
 När hon mig slöt uti sin famn:
 O, hvilken ljuf och älsklig hamn
 För hjertats enda vän...

»Hvi skulle jag ej värda så
 Och minnas denna skatt,

Som för mitt sinne synes stå,
 När sol går opp till dag, och då
 Den sänker sig till natt.

»Och aldrig annorlunda får
 Hon för mitt sinne bli,
 Så länge som mitt hjerta slår,
 Och ögat fälla kan en tår,
 Och anden lefver fri.

»Ty hon var min och hennes jag,
 Och vi, vi voro ett;
 Och varit så ännu i dag,
 Om det ej varit Guds behag
 Att taga hvad han gett.

»Ja — Herren gaf och Herren tog
 Välsignadt vare Herrens namn...»
 — Här gubben teg, mot himlen log,
 Och på hans läppar ordet dog,
 Och sluten blef hans famn.

Så sluten, som om han deri
 Ett älskadt väsen döljt —
 Som om han sjelf, förvandlad i
 En engels skepnad, glad och fri
 Ett andeväsen följt.

IV.

»Vill du egna mig ditt öra,
 Följa mig i råd och dåd,»
 — Sade gubben — »Får du höra
 Nu:

MIN MODERS RÅD.

'Kära gosse hör och gör
 Det, hvartill jag manar:
 Lifvet fullt är af försåt,
 Flera än man anar.

'Helst när glädjen störst — ger törst:
 Akta dig för — glaset.
 Mången efteråt med gråt
 Ångra fått kalaset.

'Ty när ruset rätt och slätt
 Söfver samvetslagen,
 Följer sällan godt — men brott
 Deremot i dagen...

'Ångern brottets man nog kan
 Dölja på sin panna;
 Men i hjertat, der — den är
 Och skall evigt stanna...

'Kärlek — äfven den — min vän
 Skall du rätt beakta:
 Sök hvad kärlek ger. Ej mer
 Må du eftertrakta.

'Till din like se; — ty spe
 Kan du eljest finna.
 Tag dig maka, men, min vän,
 Ingen älskarinna.

'Ty du eljest får ett sår
 I ditt unga hjerta,
 Som dig ger, ty värr, ett ärr,
 Hvilket skapar smärta.

'Och i minnet du skall ju
 Kanske tvingas bära
 Hågkomst af den sorg, en korg
 Fäster vid din ära . . .

'Vet, att hjertats skuld med guld
 Sig ej gälda låter,
 Att den dag, som flytt — på nytt
 Vänder icke åter.

'Blif då hellre kall — i fall
 Du vill glädje njuta,
 Så skall du som jag en dag
 Lifvet fröjdfullt sluta.

'Men om ödet tänkt — och skänkt
 Dig af sina lotter
 Ock en älskad brud — vet Gud,
 Att hon blir min dotter...

'Som jag älskat har din far,
 Älska *då* din maka;
 Och i alla fall hon skall
 Älska dig tillbaka.

'Derför sök och vinn och finn
 Rätta samvetsfriden
 Ut i dina spår, så går
 Dig allt väl i tiden.

'Och när dödens sång en gång
 Ljuder i ditt öra,
 Blir det englars bud från Gud,
 Du till sist får höra...'

»Så min gamla moder sade
 — Alltid öm och alltid huld —
 Och uti min hand hon lade
 En relik af guld.

»Detta enda, dyra minne,
 Som hon fått utaf sin far;
 Och hon lade på mitt sinne,
 Huru *dyr* den var.

»Tag den' — bad hon — 'gif den gerna
 Åt den mö, dig trohet svär;
 Ty den blir en *lycko-stjerna*
För den trogen är!

»Och uti mitt hjerta gömde
 Jag min moders enkla råd
 Och om framtids lycka drömde
 Uti — öfverdåd.

»Och den gåfvan blef min Annas,
 Som mig evig trohet svor;
 Men, ty värr, de ord besannas,
 Som hon gaf, min mor.

»Ingen lycka gaf min gåfva,
 Följd af Annas svikna tro...
 — Trefaldt sälla, de som sofva
 Uti grafvens ro!

»Minnet snart jag fick tillbaka
 — Slutet du dig tänka kan:
 Anna blef — en annans maka
 Jag — en biltog man.

»Mig blott återstår att komma
 Till mitt gamla, kära hem
 Med mitt minne och en blomma
 För att skänka dem...

»Skänka dem, i grafven hvila
 I mitt kära fosterland . . .
 — Med min 'Anna' vill jag ila
 Bort till Herrens strand.»

V.

Sedan dess mången gång till »min gubbe» jag gick
 För att höra hans saga till slut;
 Och han talte i ord och i sång och i blick
 Och mig täljde långt mer än förut.

Dock *ett något* han dolde, jag vet icke hvad,
 Men jag såg, att det skedde med fit;
 Tills en gång gubben sjelf till mig kom och mig bad
 Om en sak, — som dock icke hör hit.

Och helt öppet och gladt han förtroende gaf,
 Hvertill hemlängtan honom bevekt;
 Och en blomkrans mig sände, att pryda den graf,
 Der han jordat det skönsta han egt.

Men *det minne*, han fått, för *den trohet*, han svor . . .
 Hvad var det? . . . Låt mig hviska hans svar:
 — »Ack, en dotter det var, hvartill Anna var mor.
 Gud i himlen blott vet — hennes far!»

Och till sist sina öden han »stakade» ut,
 När på »Anna» vi gingo om bord,
 Och förtrodde mig allt; dock hans minnen till slut
 Skall han sjelf här få kläda i ord:

»Så har förflutit dag på dag,
 Och höst och vår och år på år;
 Och — grånad vid min graf står jag,
 Fastän i hjertat än är vår:
 Af hösten knappt ett spår.

»Ty inom hjertats tempeldörr
 Står minnets stod, som bergfast håll,
 Så vårdad, som den vårdats förr —
 Helst drömmens englar prydt dess pell
 Med mången eternell ...

»Hvad skönt jag känt och hvad jag tänkt
 I lifvets vår, så säll, så glad,
 Har minnet mig i drömmen skänkt
 Och rullat upp det rad för rad
 Och bildat månget blad.

»Och dessa blad, som minnet gaf:
 De hafva lärt? ... Ack, hvad vet jag:
 Att kärlek aldrig läggs i graf ...
 Att lifvet är — en enda dag
 Dess qväll — ett andetag!»

Så slutade gubben sin sång och sitt tal
Och gaf mig en helsning på färden.
Jag landade snart vid min älskliga dal
Der gubben, hans minnen, hans Anna, hans qval
Mig *hågkomster* gifvit af verlden:
Att teckna dem opp jag beflitat mig om,
Så troget jag kunnat, men dock icke som
Jag velat och gubben förtjenat.

En majdag i Norrland.

En vårdag i vår höga nord —
Hvad mäter sig med den?
Fins något skönare på jord,
För den ett uttryck, något ord?
... O, njut och hör och känn!

I våren sippan blickar opp,
Så nöjd, till himmel blå.
I våren sväller trädets knopp,
I våren galler livvets hopp
För blomma, blad och strå.

Hör lärkan, hur hon slår sin drill,
Och sparfvens qvitter ... hör!
Och vakan, hör, i natten still
Ifrån sin takås också vill
Fullkomna sångens kör.

Se vågen, hur, från bojan fri,
 Hon kysser egen strand,
 Hur böljan leker deruti
 Och gungar roddarns båt förbi
 Så lätt som lom och and.

Och skatan flyger med sin qvist
 Att bygga sig ett bo,
 Hon glömmer mödan och all brist,
 Hon tänker sig till vännen visst,
 Hon tänker sig till ro.

Se fjäriln der ... han gör sin sväng
 Och söker »liten kär».
 Han fladdrar öfver halfgrön äng,
 Men bäddar sig i blomstersäng.
 ... Männ' ej hans vän är der?

Och nu, der drifvans hvita brant
 Betäckte nyss en graf,
 Förhoppningsfullt en anförvandt
 Syn's vårda åt en kär bekant
 De blommor, ödet gaf.

Allt reder sig i festlig skrud
 Till lif, till hopp, till glans.
 En vårdag är en lycklig brud,
 Som väntar blott sin brudgums bud
 För att få blifva — hans.

* * *

En majdag i vår sköna nord —
 Hvad öfverträffar den?
 ... Ack, nu jag funnit har ett ord,
 En tanke förr ej känd, ej spord —
 Det är ju *kärleken!*

Af kärlek lärkan slår sin drill
 Och sparfven söker ro.
 Af kärlek vakan vaka vill,
 Af kärlek skatan reder till
 Sitt eget lilla bo.

Af kärlek fjäriln fladdrar kring
 Och böljan slår mot strand.
 Af kärlek lifvas hvarje ting,
 Af kärlek kedjas ring till ring
 Och knytes band vid band.

Att vår är kärlek, kärlek vår,
 I veten, ensamt I,
 Som glädjen er i drifvans spår
 Åt blommans doft, åt daggens tår
 Och finnen fröjd deri.

Vår nord.

Bär fogeln flugit ur sitt bo
Och här, hos oss, i sommarns ro
Förlustar sig bland blommor små
I dalens sköna lunder — då
Han säkert känner, att vår nord
Är skönast på vår jord.

Och då han ifrån granens topp
Ser solen uti guld gå opp,
Förgyllande de perlor små,
Som uti hvarje blomkalk stå:
Han säkert finner, att vår nord
Är skönast på vår jord.

Och då han ibland likar fått
 En maka trogen, som förstått
 Hans kärleksqwitter och hans sång:
 Han säkert sjunger mången gång,
 Att framför allt vår kära nord
 Är skönast på vår jord.

Och då sitt lilla bo han byggt
 Och hvilar der med vännen tryggt
 I kärlek troget, huldt och ömt,
 Han säkert funnit, hvad han drömt,
 Att framför allt vår kära nord
 Är skönast på vår jord.

Hvi skulle jag ej lycklig då,
 Som dalens arma foglar små,
 Här bygga bo, här finna ro —
 Här lefva uti hopp och tro:
 Att framför allt vår höga nord
 Är skönast på vår jord!

Till våra Norrlands-resande.

Du söderns barn, som irrar hit till Norden
Och tänkt dig finna här en ödemark,
Som trott oss nordbor stufbarn uppå jorden
Bland frost och is, bland hunger, nöd och bark,
Välkommen till oss, för att ändtligt lära
Vår nord att rätt värdera och att — ära!

Kom hit att skåda dessa höga fjellar,
Med tusenårig is i skyhög topp ...
Kom hit och finn, att nedom dem fins hållar,
Som i sin prydnad bjuda uppå — hopp!
Och deremellan, se de sköna dalar,
Der Floras blomsterverld om kärlek talar.

Se, hur från fjellen silfverbäckar ila,
Som kärligt vattna dalens blommor små;
Se våra elfvars vattenfall och hvila

Ditt matta öga, om du kan, derpå,
 Utan att hänryckt i din själ erkänna:
 Att det fins ingen »ödemark», som denna!

Kom hit att skåda våra blåa sjöar
 Med sina hvita svanor, par om par,
 Och vänd ditt öga till de gröna öar,
 Der gök och trast och siska, en och hvar,
 Dig villigt bjuda sina melodier:
 Och säg om detta allt är — fantasier!

Att tala om vår sommarnatt, den sköna,
 Och vinterqvällens norrskensprydda verld,
 Som vore mer än nog att dig belöna
 För all din möda på en norrlands-färd . . .
 Det låter sig ej göra, ej beskrivas:
 Kom blott att se och säg, om du kan trifvas!

Ja, söderns barn, som irrat hit till norden
 Och trott er finna här en ödemark!
 O, veten då, att uppå fosterjorden
 Är detta hemmet för en — kungapark!
 Välkomne då till oss, att ändtligt lära
 Vår nord att rätt värdera och att — ära.

Till min hustru.

(Den 2 Mars 1880.)

En sekel-halfva, ack, på denna dag,
En mild försyn förunnat dig att fylla!
Hvem gläds deråt, o säg, om icke jag,
Som främst af alla ock vill söka hylla
Dig ädla, ljufva maka, utan like,
För mig mer värd än något kungarike.

En sekel-halfva, o! i tidens ström
Utaf ditt ädla lif i frid förrunnit;
För mig den framstår som en engels dröm,
När — en gång vaknad — han sin himmel funnit:
Och allt, hvad ljuft, hvad godt den åt dig skänkte,
Du ständigt delte mig, du åt mig tänkte.

En glädje, ack så sann, så verkligt stor
 Du en gång egt uti ett engla-möte!
 Det var den korta tid då du, som mor,
 Vår lilla älskling slöt uti ditt sköte.
 Men dödens engel kom ... så Gud tillstädje!
 Han tog vår engel bort, vårt hopp, vår glädje.

Dock om den tid, som gått, ej rosor strött
 Uppå din väg, hvad mer, när törnen sårat:
 Du tydt det till *vårt* väl och aldrig trött
 Du glömt din bön, din pligt — och mig bedårat...
 Hvad Herren gaf du tog, och tåligt förde
 Till grafvens ro, hvad himmelen tillhörde.

En sekel-halfva gått! Hvad återstår
 I lifvet kvar ännu utaf den andra?
 Det står i Herrens hand, som allt förmår!
 O, må han då af nåd oss låta vandra
 Uppå den väg, som för till ljuf försoning
 I evig frid och fröjd uti hans boning.

Och när en dag vi finna, det är höst,
 Som skonlös plundrar lifvets rosengårdar:
 När natten stilla nalkas med sin tröst
 Åt trötte vandrarn, glömd bland grafvens vårdar.
 O, må det blifva *jag*, som göms i mullen,
 O, må det blifva *du*, som vårdar kullen.

Till dess lef glad, lef lycklig, du, och säll,
Lef länge för det goda, du kan verka!
Var viss, att utom lifvets sista qväll
— Om äfven barn och barnbarn det ej märka,
Och om jag gått förut, jag, till de mina —
Nog mången sakna skall min Carolina.

Älskade!

Musen gånger
Mina sånger
Detta kära ord
Börjat redan,
Fastän sedan
Sången ej blef spord.
Tusen åter
Jag det låter
Ljuda vid min strand,
Kanske guden
Förer ljuden
Till *ditt* blomsterland:

Uti våren,
När du tåren
Ser i sippans knopp;

När din sommar
Kärlek blommar
Uti tro och hopp;
När i hösten
Seglarn trösten
Söker i sitt bo,
Och när vifvan
Under drifvan
Funnit grafvens ro.

Ty — när vinden
Smeker kinden,
Och när vågen slår
Emot stranden,
Följer anden
Uti deras spår —
Och af vindens
Sus i lindens
Eller björkens stam,
Millioner
Helsnings-toner
Föras till dig fram.

Fick jag komma
Med en blomma
Med ett lyckoblad;
Huru gerna
Hulda tärna,

Hur oändligt glad
Skulle färden
Bli kring världen,
Om den ändtligt mig
Öppnar famnen
Uti hamnen,
Der jag möter dig.

Inga hinder
Tanken binder,
Nya band den tål;
Men till Herran
Och i fjerran
Står dess önskningsmål;
Dock på färden
Omkring världen
Uti ton, i sång,
Dessa tankar
Kasta ankar
Hos dig mången gång.

Rosen och fjäriln.

Liten fjäril uti skogen
Trogen
Sviker icke älskad ros,
Fastän han på lätta vingar
Svingar
Ofta fladdrande sin kos;
Dock tillbaka snart han flyger,
Smyger
Sig till blommans purpurbarm,
Sig på späda stängeln vysser,
Kysser
Rosenläppen känsligt varm.

Hanna se, se fjärilns fromma
Blomma
Uti nöjets ljusa stund,

När han henne huldt omkretsar,
 Spetsar
 Han sin lilla rosenmund;
 Och från slutna syskonringen
 Ingen,
 Ingen bjudes så som han
 Att i tysta lägret stanna.
 Hanna!
 För en fjäril — det går an!

Derför när sig dagen sänker,
 Tänker
 Han på kärlek, hopp och tro;
 Och på späda gyllenvingar
 Svingar
 Sig till vännens blomsterbo.
 Efter tusen kyssar domnar,
 Somnar
 Han i blommans slutna famn.
 Ack, hur hastigt går minuten,
 Njuten
 Uti nöjets rosen-hamn.

Och när morgonrodnans strålar
 Målar
 Ängens blommor, blad och bär,
 Blomman från sin slummer vaknar,
 Saknar
 Kanske äfven liten kär;

Men — hon vet, att aftonsången
 Mången
 Gång ej gått till nöjets gud,
 Förrän lilla blomsterkalken
 Skalken
 Burit i sin gyllne skrud . . .

Ack, hur lyckliga, hur sälla,
 Snälla
 Hanna, äro icke de!
 Skulle du ej önska vara
 Bara
 Hälften? . . . svara eller le!
 Du är tyst, men dock ditt öga
 Föga
 Dölja kan ditt hjertas svar:
 Komme jag på fjärilns vinge
 Finge
 Jag kanhända — stanna kvar?!

Nybyggaren.

Jag eger min hydda, jag eger min get
Och dertill ett par — slitna skor.
Dock ingen är lycklig som jag, hvad jag vet,
Och ingen det blir, så jag tror;
Ty ensam jag handlar och vandlar så nöjd
Och delar ej någon min sorg eller fröjd
Här i skogen.

Min hydda jag timrat och timret jag fält
På platsen, der »rucklet» nu står.
Så godt jag har kunnat, jag också bestält
Med bohag i vinklar och vrår.
Om ingen mig gynnat för allt hvad jag gjort,
Jag aldrig det ringaste klander dock sport
Här i skogen.

Fiskaren.

Jag i min lilla eka satt,
Tills qvällen skymning gaf;
Och der jag satt, när det blef natt
Och tyst, som i en graf;
Vid midnatten jag satt der än —
Till morgonen ibland;
Och tänkte på min lilla vän,
Som bodde der vid strand.

Jag tänkte på den första gång,
Jag mer än tjusad såg
En liten flicka — från min spång,
Der insjön slår sin våg —
Hur derinvid hon ostörd gick
Med upplyft kjol i hand
Och passade hvart ögonblick,
Som vågen slog mot strand.

Och hur sin lilla, hvita fot
 Hon gaf det svala bad;
 Och huru vågen slog emot
 Dess lilla, runda vad . . .
 Men jag — jag satt der på min spång,
 Med metspöt uti hand
 Och kände ej ett napp en gång
 För synen invid strand.

Hur önskade jag icke då
 Förvandlad bli till våg,
 Blott för att kunna kyssa få
 Den lilla fot, jag såg.
 Men — sedan dess, hur tiden gått
 Och hur vi gått med den,
 Så blef jag fiskare, jag blott,
 Och flickan — fiskarns vän.

Och nu jag eger egen båt
 Och egen hydda snart,
 Dit jag med lust och fröjd och ståt
 Skall föra något — rart . . .
 Det blir den lilla vännen, som
 Jag såg ifrån min spång,
 Och *då* jag säkert sjunger om
 Min *fångst* en bättre sång.

Den gemensamma skatten.

I medgång, i motgång, i lust och i nöd
Hur lifvet än skiftar och skiftat,
Vid människans födsel, vid människans död,
Der guld öfverflödar, der det saknas bröd
— För allting försyren nog stiftat.

Hvi föres då klagan, så onödigtvis?
Hvi höres då suckan bland fröjden?
Vi alla härstamma från ett paradis
Och alla vi gifva vårt lof och vårt pris
Åt allas vår fader i höjden!

Och alla vi skola till *ett* återgå!
Om också vi skiljas på färden:
I medgång, i motgång vi ega ändå
En skatt, ack, den största, som vi kunnat få
Gemensamt att dela i världen.

Den skatten försynen har satt i sin lag,
 Som aldrig en människa jäfvar;
 Som framstår i motgångens bittraste dag,
 Som lifvar den fallne, hur usel och svag
 Han än för sin tillvaro bäfvar!

Som tröstar den sorgsne, den svage gör stark,
 Den fege till hjeltarnes like;
 Som kryddar så smakligt den svartaste bark
 Och skapar ett *eden* i djup ödemark
 Och svedjan till konungarike.

Som mödan gör lätt, om än aldrig så tung,
 I motgångens dagar att bära;
 Som tiggarn gör lycklig och lycklig vår — kung
 Och åldringen spänstig och glad som en ung
 Och skapar åt snillet — sann ära!

Den skatten är *hoppet*, som bor i vår själ,
 Till hvilket vår lit vi må sätta.
 Förtvifla då aldrig, förbida ditt väl,
 Om äfven du väntar och längtar ihjäl:
 Vi ega ett lif efter detta!

Min stjerna.

För mitt hjerta fins en himmel,
Och den är ditt lilla bo . . .
Dit jag längtar från allt vimmel,
Dit jag längtar efter ro;
Ty — du är min stjerna der
På min kärleks himla-sfer.

Ack, att lycklig, lycklig vara
I sin himmel! Hvad gifs mer?
Finge jag der stanna, svara!
Om jag aldrig öfverger
Lilla stjernan, som står der
På min kärleks himla-sfer?

Månget moln min himmel döljer,
Då min stjärna ej syns till; —
Dock min känslas råd jag följer,
Och dess bud jag lyda vill . . .
Bakom molnen likväl är
Stjernan på min himla-sfer.

Himlens bud och gudars vilja
Är att lyda hjertats lag!
Huru kunna blicken skilja
Då ifrån ditt lilla jag,
Som min egen stjärna är
På min kärleks himla-sfer.

Vaggvisa.

Lilla Kalle, snäll och rar,
Eger ej sin like:
Köper för sitt ögonpar
Minst ett kungarike;
Och för sin mund,
Så söt och rund,
Himmelens alla små englar.

Lilla Kalle, hvit och rö',
Bland små blommor, sköna,
Önskar sig en liten mö
Ljufligt i det gröna . . .

Blommor och bär
 Plockar han der,
 Rosor uppå liljekullar.

Lilla Kalle blifvit re'n
 Daddas »snatter-mosse»;
 Och sin pappas ögonsten,
 Men mest — mammans gosse.
 Från hennes arm,
 Vid hennes barm
 Styr han sitt arf-furstendöme.

Kalle bjuder sitt: gif akt!
 Och hans undersåter
 Ställa genast hedersvakt,
 Som ej underlåter,
 Att passa på,
 När han vill så
 Alla de sina regera.

Stilla! Kalle är så trött!
 Han sitt öga sluter.
 Stilla, re'n han slumrar sött
 Och af hvilan njuter!
 Hans paulun
 Af ejderdun
 Ingen må våga att störa.

Liten Kalle, snäll och rar,
Eger ej sin like.
Köper för sitt ögonpar
Minst ett kungarike
Och för sin mund,
Så söt och rund,
Himmelens alla små englar.

Hopp och fruktan.

De löften hoppet alltid ge,
Hur fagra äro icke de
För vår inbillning rika;
Långt skönare än rosens knopp
De i vårt sinne spira opp,
Om än de hjertat — svika.

Men fruktans mörka hotelser
Hur äro icke de, ty värr,
En fasa för vårt hjerta,
Som skapa faror här och der
Och ständigt oss en plåga är
Med en inbillad smärta.

Må hoppet *då* ej locka oss,
 Att, ledda af dess falska bloss,
 Till sig vår tillit sätta;
 Och fruktan icke skrämma så,
 Att vi ifrån den kosa gå,
 Som är och blir den rätta.

Då skola vi, beredda visst,
 Ej frukta nöd, ej frukta brist,
 Ej frukta hvad än händer.
 Då skola vi med själslugn ge
 Vår sanna tillfredsställelse
 Åt den, som hoppet tänder.

Ty sjelfva dödens fador kan
 Ej skapa fruktan hos den man,
 Som uti själ och sinne
 Det goda och det rätta satt
 Och alltid vetat att sin skatt
 Behålla uti minne.

Låt derför dina företag
 Blott ledas af förnuftets lag,
 Som skall din lusta tukta.
 Förthy: afhåll din hand ifrån
 Det onda och dess lärospån,
 Och du skall intet frukta!

Förtvifla ej om framgång blott,
 Och du skall lyckas — göra godt
 Emot din arma nästa!
 Uppskräm dig ej med fruktan, skall
 Du känna vigten af ditt kall,
 Långt bättre än de flesta!

Af fruktan föds olycka ju;
 Men den som hoppas, kära du,
 Sig hjälper fram till målet.
 Den feges fruktan endast för
 Till faror, som han sjelf sig gör,
 Som leda kan till ... bålet.

Vill du en sak och den är god,
 Så spara ej ditt sanna mod.
 Nej ... trotsa alla hinder:
Ihärdig skall du framgång få
 Och en gång rätta målet nå,
 Som dig vid hoppet binder.

Låt blott förnuftet föregå
 Allt hvad du önskar. Då, först då,
 Du söka skall det rätta! ...
 Och om du ensamt söker det,
 Skall hoppets engel i ditt fjät
 Sin myrtenkrona sätta.

Värdshusflugan.

Kommer våren,
Jag i spåren
Kommer med,
Och hos eder
Slår mig neder,
Att i fred
Hos er gästa,
Ta' till bästa
Stop och fat . . .
Det är redan
Länge sedan
Jag fick mat.

Vintern långa
Jag i trånga
Cellen bott.
Ömsom somnad,
Ömsom domnad,
Har jag trott
Våren komma
Med sin blomma,
Med sitt ljus . . .
Ändtligt åter
Gud mig låter
Bo i hus!

Här skall glammas
Och anammas
Hvad som fins!
Sällskap får jag,
Ja, här mår jag
Som en prins,
Ibland flickor,
Glas och brickor
Och en mö,
Nätt som ärlan,
Hvit som perlan,
Mjuk som snö.

Hennes fågring
Är en hägring

Ifrån skyn.
Visst en spindel
Finge svindel
Vid den syn.
Lilla munnen,
Som I kunnen
Knappast se,
Ger jag kyssar
(När jag kryssar)
Ett tu tre.

Tänk er, gossar,
När hon lossar
Sina band
För att skåda
Sina båda
Rosors land,
Hvilka blickar
Dit jag skickar ...
Jo, ibland
Kan det duga
Vara fluga
Lite grand!

Trädgårdsmästarens dotter.

Aнна, trädgårdsmästarens dotter,
Gick i faderns blomstergård,
Sjüng om sagornas idrotter
Och om sina blommors vård,
Aldrig, aldrig någon störde
Hennes syssla, hennes sång;
Blott på afstånd någon hörde
Af den sköna någon gång.

Så hon hann, tills sjutton vårar
Hunnit forma hennes barm.
Sällan visste hon af tårar,
Sällan kände hon sig arm.
Glädje blott ur hennes öga

Hittills flammad mot en hvar,
 Och hon brydde sig så föga,
 Hon, om allt, utom sin far.

Men, hvad hände vid den tiden?
 Ack! hur kunna det förstå?
 Hvad var det, som störde friden
 För den sköna, nu, ändå?
 Mera sällan hennes toner
 Hördes, såsom fordom, till,
 Om än siskors millioner
 Fylde rymden med sin drill.

»Hvad är det dig felar, Anna?»
 Hennes fader talte så.
 »Vill du ej i hemmet stanna?
 Vill du ut i verlden gå?
 Vill du taga tjänst och städja?
 Eller, hvi så allvarsam?
 Du, som fordom kunde glädja
 Med din sång och med ditt glam?»

»Fader, vreds ej på din Anna»,
 Dottern, lydig, svarar så:
 »Nog jag vill i hemmet stanna,
 Ej — jag vill ifrån dig gå.
 Hvarken taga tjänst och städja
 Eller vara allvarsam,
 Om jag endast kunde glädja
 Med min sång och med mitt glam.

»Men min glädje till bekymmer
 Sig så märkeligt förbytt,
 Tåren ofta blicken skymmer,
 Sedan glammet från mig flytt;
 Ty uti mitt arma hjerta
 Något oförklarligt är:
 Ömsom fröjd och ömsom smärta,
 Som förbryllar mitt begär.

»Fader, kom skall du få skåda
 Tvenne myrtnar, som jag satt.
 Omsorgsfullt jag vårdat båda,
 Om än båda mig ej gladt.
 Vet — den ena fröjd mig skänkte,
 Då den andra vemod gaf:
 En jag för mitt bröllop tänkte
 Och den *andra* — för min graf.

»Denna, med den kala stammen,
 Som så frodig stod en gång,
 Redan vissnad, bjuder »Amen»
 Till min glädje och min sång.
 Denna, fordom vissnad, åter
 Börjat skjuta nya blad.
 Undra då ej, att jag gråter,
 Att jag ej är mera glad.»

Skandal.

Hvad är skandal? En obetydlig fråga,
Som en och hvar så lätt besvara kan:
Är det skandal, att kunna och att våga
På baken klandra hvarje redbar man?
Är det skandal, att gifna löften svika?
Att falskeligen lura en och hvar?
Att vara sedeslös? Från dygden vika?
Och ändtligen, att döda — mor och far?

Det är det ej, *så* svarar mängdens skara:
Nej, nej, ack nej! — och tusen gånger nej!
Det svaghetssynder är, som uppenbara,
Att blott man menska är, men mera ej.
Men *klandra detta dåd*, man ej kan gilla;
Att söka *qväsa det* i skrift, i tal;
Det är för illa, alldeles för illa
Och ensamt *det* man räknar för — skandal.

I vårsolens glans.

Vårsolens blickar
Gyllene perlorna strö ...
Vänligt hon skickar
Skatter bland fjellarnes snö.

Bore, han faller,
Faller på blottade knän,
Ty hans kristaller
Draga med bäckarne hän.

Tårar, ack! tårar
Drifvorna offerande ge:
Nordlandens vårar
Drufvornas hemland bele!

Mången linnea
Öppnar sin gyllene knopp;
Ros och acklea
Lofva oss skimrande hopp!

Göken gör runden
Uti de älskandes spår ...
Hör, hur i lunden
Sångaren qvittrande slår!

Ärlan bland vippor
Trippar så glad och så säll;
Och ibland sippor
Älskaren njuter sin qväll.

Kärlekens smärta
Söker hos älsklingen ro.
Hjerta vid hjerta
Hvila i hopp och i tro.

Fjärilen präktig
Ilar i fladdrande glans ...
Ack, huru mäktig
Är icke vårsolens glans!

Fåfängen.

Se denne man, bedöm hans drägt
Och skåda hans mandater,
Och säg, om icke han är slägt
Med högfärdens olater?
Hvi kråmar han sig eljest så,
Att knappast han kan gå.

Se honom uppå gatan blott,
Hur stolt han framåt träder.
Att helsa, han ej än förmått
På en med sämre kläder,
Än dem *han* ständigt prunkar i,
Att observerad bli.

Sitt hufvud böjer han bakut
Och ser ej till den ringa,
Sitt eget domslut han, till slut,
Vill blott i verket bringa:
Föraktande hvad andra sagt,
Och rättvist vederlagt!

Af fåfånga han blåses opp
Och tror sig mer än andra;
Till sjelfberömmet står hans hopp,
När han vill andra klandra.
Beklagansvärd han är minsann,
Och mer än löjlig — han!

Min gamla frack.

Du gamle vän, välkommen fram
Från mörka skrubbens gråa dam,
Och låt mig än en enda gång
Dig fröjda med en sång.

Du är den värd, ja, mer än värd,
Om den ock blefve mer än lärd;
Ty du din herres värde har
Förhöjt i dina dar.

När du var ny och han var ung,
Då var du fin, och som en kung
Du lyckliggjorde honom då,
När du fick vara -- på.

Och äfven när du kläddes af,
 Du honom mången glädje gaf,
 Ty uti obefläckad glans
 Du gaf din — assistance.

Nu båda gamla, du och jag,
 Som hafva sett en bättre dag,
 Dock kunna glädja oss till slut,
 Att snart vi kämpat ut.

Men innan dess dock återstår
 Att torka någon uslings tår.
 O, fröjdoms då, om sist vår lott
 Blef blott — att göra godt!

Du derför ock har kommit fram,
 Att öfvergå till en — madam,
 Som säkert dig omskära må
 För en af sina små.

Och när omskuren, född på nytt,
 Du herre, hus och hem förbytt:
 Blif, såsom fordom, lika stolt,
 Om ock förbytt till — kolt.

Och jag med fröjd, på samma gång,
 Vill härmed sluta denna sång,
 Och bjuda dig, till sist: ett tack,
 Du gamla, slitna frack!

Ordens-visa.

Från öster allt till vester,
I söder, som i nord,
Man ordnar — ordens-fester
Uppå vår gamla jord.
Och — ordens-ledamöter
Man skapar öfver allt,
Som — »hvar sin syssla sköter»,
Såsom vår lag befalt.

Så alla ordnar söka,
Från början och till slut,
Att småningom föröka
Sitt välde — österut?!

Att qvåsa nihilister
 Och qvåfva attentat,
 Gud hjelpe vår minister
 För sådan sill-sallat.

Vi skapa i vår orden
 En anda god och sann,
 Och — kanske — glömma lorden
 För ordens lägste man.
 Blott redbarhet vi pröfva
 Hos hvarje ordens-bror;
 Och jemlikhet vi öfva . . .
 — »Allt sker dig, som du tror.»

Ej efterapas — bolag!
 Ej skrapas — efter gull!
 Ej skapas — nya tolag!
 Ej »gapas» — uppå tull!
 Vi rigga blott vår skuta,
 Så gammal och så van,
 Att goda frakter sluta
 På tidens ocean!

Vi samla våra skatter,
 Blott för att göra väl!
 Och lefva på — rabatter,
 Så godt till kropp och själ!

Med nöje hela världen
 I famn vi sluta vill;
 Och allra sist på färden:
 »Man glömmet, man är till!»

Åt hvem vi väldet gifva,
 Blott Gud i himlen vet!
 Det är och skall förblifva
 Vår ordens hemlighet ...
 Om inga hjeltedater
 Vi se hos vår klient,
 I våra fria stater
 Han blir dock president!

Den ytterste, som främste,
 Man gerna ser hos oss;
 Och gör *den* till förnämste,
 Som modig är att — slåss.
 Vi spänna våra bälten
 Och sjunga uti glamm:
 »Kung Karl, den unga hjelten,
 Han stod i rök och damm!»

Landtflickan.

Hvar bor kärlek, hvar fins friden,
Om ej i ett landtligt bo? . . .
Aldrig skulle jag i tiden
Efterfika bättre ro,
Än den jag i hemmet har:
Här hos älskad mor och far.

Aldrig tynger någon möda,
Aldrig käns en syssla tung.
Här arbetar jag för föda,
Ännu medan jag är ung;
Ty för mig föräldrars bön
Är och blir min enda lön.

Under qvällen, invid hällen
 Har min spinnrock platsen fått,
 Och om natten under fällen
 Sofver jag oändligt godt.
 Ack, hur kunna önska mer,
 Än hvad hemmet kärligt ger.

Nog kan staden vacker vara,
 Och der går man bättre klädd;
 Men — der finnes mången fara,
 Hvarför jag är riktigt rädd.
 Bättre då i all sin tid
 Njuta af en landtlig frid.

Om än vintern kännes bister,
 Kall och bitter, mörk och lång,
 Tålmodet dock ej brister,
 Ty det blir väl vår en gång,
 Och då komma på besök
 Trast och siska, sparf och gök.

Nu blir lif i träd och grenar,
 Kärleksjoller öfver allt.
 Vän med vän sig ljuft förenar,
 Såsom gudarne befalt.
 Blomdoft, fågelsång med mer
 Nu sin fröjd tillkännager.

Ja . . . på landet vill jag blifva
Och förbida tiden än,
Och min tro och kärlek gifva
Den, som blir min hjertevän.
Eller ock . . . förblifva mö,
Blott jag får på landet dö

Victoria Vasa.

Victoria, Victoria!
Välkommen till vårt land,
Och blif i dess historia
Ett mäktigt kärleks-band
Emellan Svea kung och folk,
O, blif det ädlas tolk!

Victoria, Victoria!
Inför ditt folk träd fram,
Och lys oss med din gloria,
Du barn af Vasa-stam,
Och slut dig uti Sveas famn:
Der prisa vi ditt namn!

O! blif, som dina fäder, stor
I ljuf försakelse,
Och vet, att uti Sverge bor
Ett folks välsignelse,
Långt mera värdt än guldets glans,
Om än det ymnigt fans.

I dygd blif dina fäder lik,
Och älskad såsom de!
Du blifva skall på kärlek rik
Och skall dig lycklig se.
Och Svea folk skall prisa dig
Och lyckligt skatta sig.

Victoria, Victoria!
Du stjerna i vår nord,
Må en gång vår historia
Utaf din glans bli spord:
Då du af Svea hyllning får,
Så länge världen står.

Sparfvens enfald.

Stjerna, hvarför vill
Du ej blicka till
Lilla sparfvens trogna öga?
Eller hvarför ser
Han din glans ej mer
Från ditt himlafäste höga?

Himlen är ju klar,
Som den fordom var:
Ej ett enda moln den döljer.
Solen går sitt hvarf,
Dock den lilla sparf,
Blott förgäfves henne följer.

Bröt han dig emot,
 Lofvar han dig bot,
 Böner, kyssar . . . millioner!
 Eller kan ej du
 Mera lyssna nu
 Till hans enkla kärleks toner?

Du, som gladdes af
 Tonerna han gaf,
 Dem du i ditt hjerta gömde;
 Och som hvarje qväll
 Gjorde honom säll,
 När han om din kärlek drömde?

Kan du icke mer
 Älskligt blicka ner
 Till den ringe, milda stjerna?
 Icke hålla af
 Honom, som dig gaf
 Hjertats alla skatter gerna?

Eller har du fått
 Någon bättre lott?
 Någon mera värd din kärlek?
 O, så må han då
 Här förgäten stå,
 Ensam med sin vunna smälek!

Du dock sparfven är
 Uti hjertat kär,
 Du må lysa eller slockna! . . .
 — Himmel, om du vill,
 Må du mulna till,
 Och I moln, I mågen — tjockna.

Ty jag skådat nog,
 Och till bortgömd skog
 Vill jag åter smyga gerna,
 Der ett litet bo
 Reda mig i ro,
 För att minnas få min stjerna.

Sparfvens lilla själ
 Bjuder nu farväl,
 Stygga stjerna, som dig gömmer.
 Och hans sista tår
 Du till minne får,
 Blott du sparfven icke glömmes.

Sparf, du stackars lilla tok,
 Kan väl icke vara klok,
 När du så i enfald klagar.
 Stjernen kan ju icke nu
 Mera lysa, kära du,
 Uti nordens sommarkvar.

Men när qvällen mörknar till,
Hon dig lysa skall och vill,
Som hon fordom för dig lyste,
Och den kärlek, som du trott,
I din enfald, hafva grott —
Om hon någon kärlek hyste:

Den skall äfven flamma opp
Och dig åter skänka hopp;
Dock, ett råd du visst behöfver:
Gör dig ej för stort besvär,
Flyg, så högt din vinge bär,
Ej en hårsman derutöfver.

Fattigdom.

Din penningpung är vorden tom,
Hvaröfver du dig klagar
Och undrar, hvarför fattigdom
Mest rår i våra dagar.
Men om du blott förmådde
Att saken ta' i öfvervigt,
Du skulle se med tillförsigt,
Att fattigdom ej rådde,
Om hvar och en blott gjort sin pligt,
Så, som den vise — spådde!

Oförnösamhet.

Att vara fattig är ingen skam,
Att vara rik ingen ära!
Att ibland likar förbli — madam
Förnösamheten kan bära!
Men ständigt fika att spela fru
Och oupphörigen streta
Att *synas rik*, är dig fåfängt, du,
Som ej kan ärligt — arbeta!

Glädjeoffer.

Att glädje ega är det bästa,
Som lifvet åt oss ger;
Och därför ler jag åt min nästa,
Som önskar något mer ...
Hvad är att ega millioner?
Hvad — att besitta furstetroner?
Hvad är att ega makt och glans,
Om icke *verklig glädje* fans?

När millionären går och quider
För sina kapital
Och ser, att det mot grafven skrider,
Som ökar blott hans qual:

Då är jag lugn och sant mig gläder,
 Att lifvet sist ger fyra bräder
 Åt millionären och hans slaf,
 Som kanske läggs i samma graf.

När fursten uti enrum gråter
 Och qvider för sin — stat,
 Och fruktar sina undersåter
 Och deras attentat:
 Då ler jag fritt åt hela världen,
 Åt staten, makten, glansen, flården;
 Och tackar Gud, så visst, — för hvad?
 Att jag kan vara nöjd och glad!

Och uppå glädjens höjda altar
 Jag lägger ned mitt fång:
 Det ringa pund jag här förvaltar —
 Min lyra och min sång . . .
 Ja — lifvets glädje är *mitt* bästa
 Och därför ler jag åt min nästa,
 Som här i lifvet önskar mer,
 Än ödet honom visligt ger.

Lättingens dag.

☉, stackars man, som bråkar så din hjerna,
För att din utkomst få uppå ett sätt,
Som dig bekvämligt är, ack! huru gerna
Du kunde från din möda ta' reträtt!

Du börjar dagen visligt med att — sofva
Och vet på sådant sätt att tacka Gud
För denna stora, nåderika gåfva,
Som endast fordrar några lumpna ljud.

Att vakna är ej lätt, men när med möda
Du kunnat öppna ögonen, till slut,
Hvad förestår dig ej för bråk, att öda
Ännu en dag, som kunnat gå — förut.

Men när den *det* ej gjort, hvad är att göra?
 Ur sängen måste du förutan stöd . . .
 O, måtte ingen blott ditt storverk störa!
 Det blefve ju ett plus, det, till din nöd.

Att sjelf dig kläda! — Himmelen dig skaffe
 Blott hjälp dertill, en gång, när du blir rik,
 Så kan du orka sjelf att — tära kaffe!
 Du har ju ej ändå så svag fysik?

Hvad förestår dig nu? — Att läsa »Nisse»,
 Att titta uti »Figaro» en stund.
 Kanhända ock på förmidda'n en prisse,
 Och bättre upp ännu — en liten blund.

Så kommer midda'n, hur skall du den taga?
 På Rydberg, Opris eller öfver allt,
 Der man förstår att maten billigt laga
 Och ger kredit eller ta'r tvärt betaldt?

Uppå din kassa och på vigilansen
 Beror väl detta, som allt hvad du gör;
 Uppå procentarn eller assistancen,
 Der öfver allt du haft och har — gehör.

På eftermidda'n åter har du valet
 Emellan Berns och Blanch — hvart skall du gå?
 Nu först du riktigt kommer uti qvalet,
 Men vet till sist att reda dig ändå.

Ännu en femma fins uti din »lumma»,
Som räcker till en opera-biljett.
»Spektaklet» *skall* och *kan* du ej försumma,
Ty det är lärorikt, det — på sitt sätt!

Och har du nu till qvällsvard något öfver,
Så låt det gå, för all del skynda på . . .
Att spara, spara, du visst ej behöfver,
Ty hvarje dag sin omsorg bär ändå!

Ja, stackars gosse! — bråka du din hjerna
För att din utkomst få uppå ett sätt,
Som dig *beqvämligt* syns! — Dock, huru gerna
Du borde från din möda — ta' reträtt!

Tanklöshet.

Att ila fram på tidens ström
Likt bubblan, fylld af luft,
I dvala, som uti en dröm,
Ej egande förnuft,
Så ständigt den *tanklöse* går
I dagar, månader och år.

En spån af vädret drifves kring
Förutan något mål
Och viljelöst bland hvarje ting
Sin fadda ställning tål.
Så tanklösheten drifves fram,
Ej döljande sin egen skam,

På måfå går han fram — i skämt,
Så dumt, så groft, så platt.
Och tygellös hans tunga jemt
Blott pratar »ditt och datt».
Besinningslöst, såsom ett barn,
Han trasslar sig i egna garn.

Sin dårskap lyssnar han blott till,
Om ens han det förmår.
Han sällan vet ens hvad han vill
Och stannar i — ett spår.
Väl honom då, om han har hopp
Att till besinning vakna opp.

Sångaren.

Jag lyssnat mången gång
Än till steglitsans sång
Och än till siskans enkla qvitter.
Jag tjusats af dem då
Och tänkt: hvem af dem två
Man kunde anse mera — vitter.

Mig tycktes, att jag fam
Steglitsans sång mer grann
Och slöt deraf dess högre värde.
Men lyssnade dock till
Den lilla siskans drill,
Som blott att sprida fröjd begärde.

I gyllne buren, grann,
Steglitsan sjunga kan
För den förnåme och den rike:
Så skalden sjunga må
För dem hans sång förstå —
Jag sjunger, jag, som siskan . . . för min like.

Varde ljus!

Menskor födas, menskor jordas,
Menskor komma, menskor gå:
Och i »religion» det ordas,
Hur de saligt somna må.

Så de dömas och fördömas
Om hvarandra, en och hvar;
Ty det kan och får ej glömmas,
Att blott »jag» en *rätt tro* har!

Så på kafferepen samlas
För de hedna folkens väl;
Och hos *dessa* kanske skramlas
Äfven för — en kristens själ!

Allt är rätt! — Man må ej klandra
Hvad som för det bästa sker:
Att åt dem i mörkret vandra
Man en sann upplysning ger!

Allt är vackert och behändigt
Lysande inom — vårt hus!
Männe dock ej för eländigt
Emot skaparns: Varde ljus!

Medlidsamhet.

Som vårens hand strör knoppar skönt och blommor
på vår jord
Och sprider doft och kärlek hän åt zoner vida,
Så sprida ock medlidsamhetens blida, milda ord
Och leende välsignelse — ty värr, så sällan spord —
Hän öfver de olyckans barn, som qvida.

Se därför du till dessa barn och räck dem ömt din
hand:

Medlidsamhet för andras nöd ditt värde höjer!
Och drag dig ej tillbaka, du, om du kan ge ett grand,
Kanhända sjelf, en annan gång, du finner dig ibland
De arma — hvad vet du, och dock du dröjer.

Nej, torka af den sorgsnes tår och gif ett tröstens ord
 Åt uslingen, som vid din dörr i trasor träder.
 Gif, om ej mer, de smulor små, som falla från ditt bord;
 Men låt dem ej åtföljas dock af något smådeord,
 Ty då du sjelf blott klandrets väg beträder.

Den grymmes hjerta röres ej utaf den andres nöd,
 Lik slagturen han endast ler åt lam, som bräker!
 Men en medlidsam tår den är långt mera värd än bröd,
 Och blott en hjälpsam hand och blick, långt mer än
 öfverflöd,

Medlidsamhetens balsam såren läker!

Tillslut¹ du ej ditt öra för din nästas böneljud
 Och ej ditt hjerta för den nöd, som sig beklagar...
 Belöningen dig hinna skall, ty den du får af Gud:
 »Hvad I gjort en af dessa små» — betänk blott detta bud
 Och prisa skaparen för — bättre dagar.

Som vårens hand strör knoppar skönt och blommor på
 vår jord
 Och sprider doft och kärlek hän åt zoner vida,
 Så sprida ock medlidsamhetens blida, milda ord
 Och leenden välsignelse, ty värr så sällan spord,
 Hän öfver de olyckans barn som qvida.

Rättvisa.

Som solens ljus
Åt mull och grus,
Åt växt, åt lif, åt allt
Sin värme gaf
För land och haf,
Som skaparen befalt;
Ej döljer sig
För mig och dig,
För fattig eller rik;
Ej skilnad gör,
När guld hon strör
Till verldarnes publik . . .

Som nattens dagg
 Åt törnets tagg
 Och åt dess rosor ge,
 Med samma rätt
 Och lika lätt,
 Sin vederqvickelse;
 Så menskan bör,
 Ehvad hon gör,
 Ehvad hon tror och vet,
 Blott söka bli
 Rättvis uti
 Sin hela verksamhet.

Men dock, ty värr,
 Så månet är
 Af orättrådighet
 Mig hågkomst ger
 Om hvad som sker
 Och skett i — hemlighet!
Då gunst och börd
 Nog fått sin skörd
 Och får sin vilja fram,
 När dygd och flit
 I all sin nit
 Blott kommit uppå skam.

Och detta sätt
 Att skipa rätt

Af dem, som makten fått,
Som hvar man vet
Blott bitterhet
Bland jordens barn utsått.
Och mer och mer
Dess groddar ger
Så rika, spridda skott,
Att man en dag
Skall skipa lag
För dem, det ej förstått!

Och denna lag
Med slag på slag
Skall en gång lära oss
Att se en tolk
Ibland vårt folk,
Som tänder nya bloss,
För allas väl
Med lif och själ,
I spetsen för oss gå,
Att skaffa rätt
Uppå ett sätt,
Att vi *rättvisa* få.

Gammal kärlek.

Uppå en farkost utan mast och åror
Jag likt en spån för vindens nycker slant...
Nu är jag gammal, och min pannas fårör
Skall nogsamtt vittna, att jag talar sant.
Men jag var ung en gång och vällust kände:
En ynglings kärlek var min fröjd!... Men nej,
Jag vill berätta eder, hvad mig hände,
Och lär deraf: att kärlek rostar ej!

Det var en tid, då mina pulsar glödde
Utaf den eld, som i *hans* öga brann,
Då hoppet rosor uti själen strödde,
Som salig njutning i *den* blicken fann...
En helig bafvan barmens glober höjde...
En onämd aning sänkte deras svall...
En suck af *honom* ensamt blomman böjde...
En tår var mer än nog för blommans fall.

Jag likt en offerflamma brann så gerna
 Och trodde evig kärlek bo deri...
 Uppå *hans* lefnadshimmel jag en stjerna,
 En hoppets stjerna, ville ensamt bli...
 Och mången gång, då lifvet smärtfullt kändes
 Och hoppet slocknade i ödslig natt,
 En blick af honom blott — och stjernan tändes,
 Som nyss å molnhöljd himmel lyste matt.

Så ren, så fläckfri som en äkta perla
 Jag fann mig sluten i hans hjertas guld...
 Så öm och trogen som en vingklippt ärla,
 Men mer än tusen gånger mera huld...
 Det ädlaste, en qvinna kunde bjuda,
 Jag bjöd, hon tog och frossade deraf...
 Ack!... vid dess minnen mina ådror sjuda
 Ännu i dag — vid randen af min graf.

Men jag var fattig, jag, min framtidshägring,
 Min kärleks sol — den lyste och försvann...
 »Man lefver ej i lifvet utaf fägring
 Och trogen kärlek blott»... så sade han,
 Som fick mitt hjerta, som jag varit trogen,
 Som nu för länge se'n en annans man,
 Har tvungits glömma — »rosen uti skogen!»...
 Dock... gammal kärlek rostar ej minsann!

Den girige.

Hvad fröjd har han i detta lifvet
Och hvilken vinst får han deraf?
Ett, vet han blott, är honom gifvet,
Att han till sist får blott en — graf!
Och när han vunnit detta vissa,
Som bland hans dolda tankar bor,
Hvad då — om liten eller stor
Han ser sin samlade remissa?

Och likväl söker han att vinna,
Hvad mången annan ega bör,
Och likväl kan han ej besinna
Ett grand, af hvad hans frid tillhör.
Han samlar sina millioner:
Åt guldets klang han myser ock!
Men, månne han ej ryser dock
Vid helgedomens orgeltoner.

Och likväl, ifrån sina bygder
 Likt myran samlar han sin stack.
 Han kan för guldets offra dygder
 Och hör ej den förtrycktas: ack!
 Bland faderlösa små han samlar
 Och ler vid sorgens bittra tår:
 Han gläder sig invid den bår,
 Der sjelf han står och hopplöst famlar.

Han tidens värde och dess ställning
 Betraktar blott vid nästans fall;
 Och evighetens vedergällning
 Han långt i fjerran frukta skall.
 Men huru långt är dit och dädan,
 Emellan vaggan och en graf?
 En handsbredd blott för mammons slaf,
 Som fruktar blott att — kallas hädan.

När döden kommer med sin glafven
 Och manar honom på sin färd;
 Hvad tar han med sig då i grafven,
 Om ock han samlat har en verld?
 Jo — några sammanslagna bräder,
 Hvari man lägger in hans stoft!
 Mäntro ej då en blommas doft
 Långt framom alla skatter träder?

En sällsynthet.

En vacker tös är en sällsynthet,
Som hvarje man måst beundra,
Och därför blir hon, som en hvar vet,
— Om äfven dum som en flundra —
Af mängden fjäsad och kurtiserad
Och ej så sällan ock allierad
Till äktenskap.

Men blir hon älskad? En fråga, som
Den äkta mannen bäst känner.
Af kurtisören hon blir nog, om
Hon fått den bäste af männer,
Som finner nöje i fruns kapricer
Och läser gerna små, små deviser
Om äktenskap.

Men blir hon trogen? En hemlighet,
Som kurtisören förvarar.
Den äkta mannen hon gör förtret
Och ganska öppet förklarar:
Att han är svartsjuk och dum och — färdig
Att icke längre förklaras värdig
Sitt äktenskap.

Men är hon huslig och god och öm,
Som hör väl till undantagen,
Och finner trefnad uti sin söm
Och göromålen för dagen;
En *sådan* älsklig och trogen maka,
Som lärt sig koka och lärt sig baka...
O, sällsynthet!

Hannas längtan.

Hur än jag bönen höjer
Till alltets Gud,
Den kära våren dröjer
Med sina bud!
Hur än mitt öga tåras
Och hjertat slår,
Det aldrig, aldrig våras
För mig i år.

Hur länge skall jag lida
Än dag från dag?
Hur skall jag kunna bida
Till våren, jag?

Hur länge skall det dröja
Med mina qval,
Tills vårens blomsterslöja
Har prydt min dal?

Der är så ljuft att vara,
Så skönt att bo;
Ty der är ingen fara,
Blott frid och ro.
Der är en jordisk himmel,
En himmelsk frid;
Der glömmes livvets vimmel
Och livvets strid.

Der mången gång jag setat
Vid bäckens rand
Och funnit, smekt och letat
Min älsklings hand,
Med honom blommor brutit
— Vårt enda brott —
När huldt han vid mig sutit
Och mig förstått.

Der var det jag mig tänkte
Min himmel — o!
Der var det han mig skänkte
Sitt hjertas tro.

Der var det, som vi svuro
Den kärleken,
Som hoppets englar buro
Från himmelen . . .

Som liten sparf i skogen
Jag led och stred,
Och alltid var jag trogen
Min kärleks-ed.
Jag höll mig till det ena:
Mitt hjertas val,
Ehur' jag blef — allena
Uti min dal . . .

Men många vårar redan
Se'n dess förgått,
Och dalens blommor sedan
I svepning stått,
Och sångarskaran hvilat
Ifrån sin sång
Och hit tillbaka ilat,
Så mången gång.

Dock huru än jag klagar
Och hur jag ber,
De forna sälla dagar
Ej komma mer;

Hvi höfves mig då gråta
Så år från år,
När älska och förlåta
Blott återstår . . .

Nog kommer våren åter
Och bäck — i språng,
Då daggstänkt blomma gråter
Vid fogelns sång;
Men — Hannas kärleks-blomma
Snart vissnad står . . .
O, skall han inte komma
Min vän — i vår!

Jemlikhet.

Idets lotter,
Dess idrotter
Med sin vansklighet,
Kunna alla
Icke falla
Uti jemlikhet.
Nej dess värre:
En blir herre,
En dess tjenare;
En blir präktig
Rik och mäktig
Och en — tiggare.

Jemlikheten,
Som I veten
Och arbeten för,
Är så ringa,
Att visst inga
Derom få gehör.
Den skall vara
Utan fara
För sin existens
Och ej rubbas
Eller tubbas
Utom gifven gräns.

Dock bedrifves
Och beskrifves
Uti skrift och tal,
Mång't och mycket,
Hur förtrycket
I sitt slutna skal
Måste krossas
Och förlossas
Genom brödraskap:
Nu för tiden
Ger dock striden
Blott ett — afgrundsgap.

De förtryckta
Bli ej ryckta

Från sitt fall i dyn,
 Om I höjen
 Uti nöjen
 En och ann' till skyn:
 Nej, de skola
 Blott sig sola
 Der en liten stund
 Och se'n falla
 Alla, alla
 Efter en sekund!

Om den rike
 Vill bli like
 Åt den fattige,
 Må han veta
 Att arbeta,
 Kanske det kan ske,
 Och fullbordas
 Hvad som ordas
 Om föreningsband,
 Som skall höja
 Och förnöja
 Hvarje fosterland.

Men det går ej,
 Ty det *får* ej
 Och det aldrig *kan* ...
 Börd och lycka

Skall oss rycka
Ständigt från hvaran . . .
Här i lifvet
Är det gifvet,
Ingen deraf vet.
Först i döden
Våra öden
Gifva — jemlikhet!

Umgänge.

Sök endast dem, som söka dig,
Och alla andra — att undvara:
Så får du frid uppå din stig
Och ärlig hjälp i nöd och fara.

Ty den dig synes som kamrat
Och är det — mellan ögon fyra,
Men glömmet dig för börd och stat
Bland andra vänner, mera dyra . . .

Som håller fram sin värdighet,
När blott en tredje är tillstädes,
Och sneglar då i hemlighet —
För honom mer än andra rädes.

Försigtig var i all din dar
 Och lär dig att på afstånd blunda
 För andras drift och dolska svar —
 De blifva aldrig annorlunda!

Fly den, som till sin uppgift fått
 Att andra härma och förnärma;
 Ty knappt du från hans sällskap gått,
 Förr'n han sig roar att dig — härma.

Bland dem, som klandra nästans fel,
 Att roa andra — håll dig vaken.
 Och var förvissad, att din del
 Du äfven får, fastän på — baken . . .

Allt sådant sällskap må du sky,
 Ty alla göra dig en — ära!
 Och skola ditt umgänge fly,
 Om du vill komma dem — för nära.

Men den, som ständigt glad och mild
 Dig söker i ditt hem och länge
 Dig var en värdig förebild:
 Med honom haf och sök umgänge.

Ensamheten.

Jag är så ensam, jag» ... så många säger
Och lemna hemmet för att sig förströ.
Han vet ej, han, hvad frid som hemmet äger:
Att det kan bli — »Lycksalighetens ö»
För den, som rätt förstår att det värdera
Och vet sin tid att ställa och reglera.

»Han är väl ensam, han», som måste streta
Och egna hvarje stund åt kropp och själ ...
»Han är väl ensam, han», som skall arbeta
I svett och möda för lekamligt väl ...
Så tror en lätting, när han högt orerar;
Men sådan ensamhet visst ej — generar.

Hur vill man klaga då, att ensamheten
Kan drifva mången ifrån hus och hem,
Att söka nöjen, om man är medveten,
Hur största fröjdens gåfvor ges bland dem,
Som skola dela lönen för vår möda . . .
— I hemmet blott kan nöjet öfverflöda.

I ensamheten — när en stund blir öfver
Utaf den tid, som finnes förelagd —
Hur skön blir hvilan, som man väl behöfver,
När den är ändtligt slutad, dagens bragd.
Man fattar lyran då, så lugnt medveten,
Att sångaren ej störs i ensamheten.

Källan.

Här i skogens tysta sköt'
Mellan gran och furar
Dina klara ådror bröt
Bergets hårda murar;
Och ifrån dess dolda rum
Strömmande kristaller
Skatta för Elyseum
Gyllene metaller . . .

Uppå botten af din famn
Glimma guld och perlor.
I din lilla, lugna hamn
Bada skogens ärlor.
På din mossbelupna strand:

Der — linnean blommar
 I liljekonvaljens land,
 Ut i livvets sommar . . .

O, hur skönt att i det stoft,
 Som i rymden blandas,
 Kunna tusen blommors doft
 Njuta och inandas,
 Och att ännu här en gång
 Ut i sommarqvällen
 Lyssna uppå trastens sång,
 Klingande bland fjellen.

Ja, hur skönt att lyssna till
 Vännen huld och trogen,
 Hvilken mer än gerna vill
 Möte ge i skogen . . .
 Skönast dock att *henne* se
 — O, min egen flicka! —
 I din klara bölja le,
 Såsom stjernor blicka.

Hon ock lyssnat till min sång
 Här invid ditt sköte,
 När hon skänkte mig en gång
 Detta första möte:
 Då hon uti oskuld, som
 Vårens liljestängel,
 Till sin älsklings hjerta kom . . .
 O, min hulda engel!

Ej hon sökte efter gull
 I midsommarnatten ...
 Ej hon kom för perlors skull,
 För ditt klara vatten ...
 Ej att söka blommor små
 För den knutna kransen ...
 Ej att skåda elfvor gå
 Lekande i dansen ...

Nej, hon kom nog för min sång
 Här invid ditt sköte,
 När hon denna första gång
 Skänkte mig sitt möte:
 Då hon uti oskuld, som
 Vårens liljestängel,
 Till sin älsklings hjerta kom ...
 O, min hulda engel!

Klara källa, när härnäst
 Vännen dig besöker,
 Vännen, som mitt hjerta fäst
 Och min längtan öker —
 Henne säg, säg, att min sång
 Gälde våra öden,
 Att jag henne än en gång
 Svurit tro till döden.

Hoppa hage.

Historien är gammal *så*,
Men kan väl vara sann ändå:
Historisk är den ju, för resten,
Ehuru den berör blott — lästen.

Och som den inte är så lång,
Så vill jag sätta den i sång:
Ett nöje deruti beredes
För mig och sångarn — likaledes . . .

Det hände i Jerusalem,
Att ibland alla, alla dem,
Som der förstätt sin sport — att springa,
Skomakare fans ock i binga.

Bland dessa var en stackars f—n,
— Den allra styfvaste i sta'n
Med goda ben och bästa mage —
Som lärde barnen — »hoppa hage».

Han sällan frös, men ofta svalt,
 Och detta var dock icke allt;
 Ty mannen, oftast torr i strupen,
 Behöfde äfven lilla — supen.

Men på sin sport han ej blef — mätt,
 Blott mera nätt och mera lätt:
 Han ledsnade att »hoppa kråka»
 Och slutade att — »kana åka».

Ty alla dessa tidsfördrif
 Medförde blott ett uselt lif,
 Som icke gaf den minsta näring
 Åt yrket eller till förtäring.

Då gick ett ljus för honom opp,
 En stor idé, som skänkte hopp
 Om bättre dar för mun och mage:
 En sport helt ny — att »hoppa hage»!

Och »hoppa-möten» sattes ut,
 Der täflan skulle ske till slut
 Af alla åldrar, båda könen: —
 Till en pokal bestämdes lönen.

Och alla i Jerusalem
 För öfning gick från hus och hem.
 På torg och gator, hela raden,
 Man såg blott »guppande» i staden.

Och mästarn skrattade i mjugg
 Och log förstulet under lugg;
 Ty öfver allt, till höger, venster,
 Han såg blott kunder och förtjenster.

Han laskade och lappade
 Och klackade och lagade,
 Ty alla nötte på — sandalen
 Blott för att vinna den — pokalen!

Men då den stora dagen kom,
 Att täflan skulle »hoppas om»:
 Det sköna priset med — förfäran
 Tog gubben ensam jemte äran.

Och sedan dess han vandrat kring
 På hela jordens vida ring
 Och öfvat sport i alla stater
 Samt tagit priser och mandater.

Och såsom sportens skapare
 Jerusalems skomakare
 Har varit stor; om ej den störste,
 Han säkerligen var den — förste.

Feghet.

Den största feghet lifvet ger
Är den, som lömskt sig företer
I tadel uppå nästans rygg.
Och feg är den, som icke tar
Sin nästas rykte i försvar, —
Som *dervid* tiger skygg.

Och feg är den, som icke kan
En motgång bära som en man
Och lugn dess utgång se,
Som icke med ståndaktighet
Sin egen börda bära vet,
När andra deråt le.

Och feg är den, som ej förstår,
 Hvad han af egen kraft förmår,
 När *ondskan* träder fram
 Med falskhet, hån och oförrätt,
 Och icke söker på allt sätt
 Att få *dess* list på skam.

Hans fege ande, om än god,
 Skall skapa — af hans vankelmod —
 Vanära blott! . . . Och så:
 Han, fallen snart till läghet, skall
 Nedlåta sig och i sitt fall
 Fördraga skymfen då.

Han blyges för sin egen — slägt,
 Och som ett rö för vindens fläkt
 Han darrar, skuggrädd, blott
 Han ana kan en fåras hot,
 Och släpper rådvill strax sitt skot.
 — Det blir den feges lott!

Den afundsamme.

Hvad bor uti ditt hjerta, du,
Som nästans väl ej tål?
Blott qval dig sjelf du skapar ju
Af hvarje föremål,
Som honom glädt och glädja skall,
När rätt han skött sitt kall.

Ej kärlek bär du i ditt sinn',
Det visar du för väl.
Nej, *afund* blott har trädt derin,
Som qvälja skall din själ!
Ty bitterhet och galla blott
Kan bli afundens lott.

Din nästas framgång stör din frid,
 Och misslynt i ditt tjäll
 Du kan ej glädja dig, du, vid
 Hvad honom gör så säll! . . .
 Dock hat och ondska, som du sår,
 Du en gång skörda får.

Du söker att nedsätta den,
 Som bättre är än du,
 Om han ock kallats har din vän
 Och kallas så ännu.
 O, säg! hur kommer det väl till,
 Att så du handla vill?

Du ligger på din vakt, min vän!
 Och lurar med besvär,
 Hur du skall kunna skada den,
 Som dig ej gjort — för när.
 Men en gång dina egna fjät
 Skall snärjas i ditt eget nät.

Du blifva skall ett mål till slut
 För andras afsky blott;
 Och tiden skall ej plåna ut
 Det onda, du förmått . . .
 Dock — om du bättring gör, du kan
 Än bli en ärans man!

Flickans väntan.

Våren, ack våren är kommen, och åter löfträden
knoppas;
Svalorna bygga sig bo och myrorna ordna sin
borg.
Allt i naturen sig fröjdar och lifvas och älskar
och hoppas:
Ensam förgäten blott jag får ensam förtvina af
sorg.

Honom jag väntat med fröjd, från vår och till
höst och så åter,

År efter år allare'n förgäfves jag väntar på nytt.

I qvällen.

När dagens mödor nått sitt slut,
Och dess bestyr man plånat ut,
Hur ljuft att, i sitt lugna bo,
Få stilla njuta frid och ro
I qvällen!

När uppå vinterhimlen klar
Ett sken af norrskensflammar drar,
När Bore sina häfvor strör
Derute — gläds jag innanför
I qvällen!

När våren nalkas mer och mer,
 Och dagen sina håfvor ger
 Åt nordens natt, förbytt till dag:
 Hur ljuft att höra trastens slag
 I qvällen!

När sommarn bjuder på sitt gull
 Och manar frukt ur jordens mull
 Och svalka ger i daggens bad
 Åt blad och blomma — är jag glad
 I qvällen!

När hösten åter kall och våt
 Mig bjuder på sin stilla gråt,
 Och storm och regn mot rutan slår,
 Jag ännu glad till hvila går
 I qvällen!

När lifvets mödor nått sitt slut,
 Och dess bekymmer plånats ut:
 Hur ljuft att finna frid och ro
 I mörka grafvens stilla bo
 I qvällen!

I sommarnatten.

Det är natt, men en natt, sådan norden blott har,
Lika ljus, lika klar som en dag;
Och de gyllene moln, öfver fjellarne drar,
Blott förhöja naturens behag.

Det är tyst, ack så tyst! Blott en sorlande bäck
Och en lockande vaka i lund
Gifva tecken till lif — då i doftande häck
Fjäriln firar med rosen förbund.

Och så ljus och så mild uppå himmelen blå
Blickar månan af sällhet och ler,
Då han finner, hur kärleken skalkas och då
Han på jorden blott älskande ser.

Allt är fridfullt och sällt! — se vid sorlande bäck
 Står en skogsnyf i rosende skrud,
 Och der bakom, fördold utaf rosornas häck,
 Hennes älskling, som skådar — sin brud.

Du lilla fogel i furans topp
 O sjung med fröjd, du, din visa!
 Dess ljufva toner, med skäl, stäm opp,
 Ty du så tacksamt kan prisa
 Den gode Guden, som gaf en maka,
 Som du får älska, som dig tillbaka
 Ock älska vill!

Du lilla källa i rosengård,
 Som speglar blommornas öga,
 Som sluter himmelen i din vård
 Med stjernor klara och höga . . .
 O, skåda gerna, hur bäcken porlar,
 Och lyssna troget till hvad han sorlar
 Om kärlek blott!

O, lilla fjäril, så grann, så täck!
 Hur flyktigt än du må brinna . . .
 Dig gerna göm uti rosens häck
 Och trogen blif din väninna:

Och le och fröjdas och njut och skalkas
 I sommarnatten ... snart hösten nalkas
 Med frost och snö.

Allt andas kärlek, allt bjuder fröjd,
 Allt lifvas opp i naturen,
 Och månan blickar, så gladt förnöjd,
 Af silfverskyarna buren.
 O, om han kunde, den underbara,
 En enda fråga från mig besvara,
 En enda blott! ...

Du lilla blomma, jag plockat nyss,
 Du oskuldsfulla, du sköna!
 Så ljuf, som läppens förbjudna kyss,
 Skall mig uppoffrande löna.
 Ehuru bruten ifrån din stängel,
 För mig en räddande, liten engel
 Du svara skall.

Ack, lilla blomma, så ren, så skär!
 Förlåt din — »älskande Rachel»,
 Som blad för blad bryter dig isär ...
 Förlåt och blif mitt — orakel!
 Säg: om jag ensam på hela jorden
 Står öfvergifven? O, säg de orden:
 Han älskar dig.

— »Han älskar dig!» ... Hvilken engels svar,
 Kom det af sorlet i bäcken?
 — »Han älskar dig!» ... Männ' det ekots var?
 Männ' sommarfogelns i häcken ...?
 Må hända trastens från furans krona,
 Männ' fjärilns flammor, som ömt betona:
 Han älskar dig!

— »Men är jag älskad tillbaka?» ... Som
 En andehviskning, en susning,
 Bland lundens doftande rosor kom
 Till alla käras förtjusning ...
 Och månen — kärlekens milda stjärna —
 Han såg hur ynglingen slöt sin tärna
 Intill sitt bröst.

— — — — —

O hur skön, huru mild, huru ljuf, huru klar
 Och för väsenden små huru kär
 Är vår natt, vid vår pol, kom min älskling och var
 Och blif lycklig, som — nattvakan är.

Kom att se, huru solen sitt gyllene sken
 Sprider vänligt kring snötäckta fjell
 Och hur drifvorna tåras och följas allt re'n
 Uti hopp — ifrån håll och till håll.

Kan du dröja att se aftonrodnadens glöd
Sig förena med morgonens guld
Uti sommarens natt, om din käreasta bjöd
Till förening, så skön och så huld?

Allt är kärlekens verk, allt är kommet af Gud!
Skall du ensam ej följa hans råd?
Till förening oss bjuda hans allvisa bud,
Kom att prisa hans ändlösa nåd!

Glädje och sorg.

Glädje alla efterfika:

Alla åldrar, stånd och folk!
Fattiga så väl som rika
Söka ständigt glädjens tolk.
Glädjen dock ej alla funnit:
Om den icke sökts med sans,
Likt en hägring den försvunnit
I det ögonblick, den vans.

Sorgen, åter, ingen söker,
Men den kommer nog ändå
Och det lidande föröker,
Som vi icke rätt förstå.
Sällan skall den från oss vika,
Sällan lemna oss i ro,
Om vi icke lärt tillika,
Huru glädjens blomster gro.

Låt din glädje då ej vara
 Ytterlig, ack, icke så,
 Att du icke kan försvara
 Platsen, hvarpå du bör stå.
 Låt din själ icke berusas
 Af dess oftast falska hopp:
 Du må tjusa eller tjusas,
 Men dock ej i — »rök gå opp!»

Låt ej heller sorgen ständigt
 Tynga på ditt hjertas slag;
 Ty då slutar den eländigt,
 Glädjens än ej sedda dag —
 Att . . . när qvällen ändtligt skymmer
 Och dig bjuder hvilans bädd,
 Sömmen ej ditt öga rymmer,
 Utaf sorgens qual beträdd.

Denna världen, den skall skänka
 Ömsom godt och ömsom ondt.
 Ingen dödlig dock må tänka
 Sig af ödets lag bli skont:
 Må vi då de sorgsna stunder,
 Som de glada, emotse
 Utí lugn förtröstan, under
 Det vi . . . ibland tårar — le!

Till min sångfågel.

Är du glad, så är jag yster
Under lek och skämt.
Är du ledsen, är jag dyster,
Så det varit jemt.
Men om du är ingendera,
Jag dock skämta vill;
Ty jag fruktar intet mera
Än i moll — en drill!

När du sjunger gladt din visa,
Blir jag glad och nöjd
Och skall dig af hjertat prisa
För din skänkta fröjd;
Ty vid sången hvarje smärta,
Hvarje suck och tår
Slutas, gömda för *det* hjerta,
Ingen skåda får.

Du, blott du, af mina vänner,
 Mer än andra vet,
 Hvilken himmelsk fröjd jag känner
 I vår ensamhet:
 När jag lyssnar till de drillar,
 Som för mig du slår,
 Och jag lycklig mig inbillar
 I min lefnads vår . . .

Var då glad, så blir jag yster
 Under lek och skämt.
 Men — om du dig känner dyster,
 Blir du glad bestämdt,
 Blott du sjunger gladt den visa,
 Som gör mig förnöjd;
 Ty då skall jag hjertligt prisa
 Dig med lust och fröjd.

Större lön och större ära
 Gaf dig ingen än,
 Och du får ej mer begära
 Af din gamle vän.
 Egde han ock guld, hur föga
 Bryr du dig derom,
 Då du skådar i hans öga
 Tacksamhetens dom.

Grandpa's saknad.

Borta, borta är det hulda öga,
Som jag länge varit van att se
Mildt och godt och fridfullt mot mig le;
Som jag aktade likväl så föga
Och först saknar nu, så öm, så kär,
Sedan det — långt borta från mig är.

Borta, borta är den hand, som trycktes,
Denna lilla hand, så rik på hopp,
Som jag slöt i min och värmdes opp,
När den kall och klumsen för mig tycktes,
Och som sedan, likt en solig vind,
Lätt och tacksamt smekte grandpa's kind.

Borta, borta är det hulda väsen,
 Som så oskuldsfullt emot mig log;
 Som den gamle oftast emottog
 Med en öppen famn, då han, ej snäsen,
 Kände sig så lycklig, ung och varm:
 När han barnet slöt intill sin barm.

Och den lilla mun emot mig myste:
 Tvenne röda, friska rosenblad,
 Slutna öfver hvar sin perlerad —
 Huru skälmskt den smälde, när den kysste . . .
 Ack, den har nu tystnat äfven den!
 Allt är borta med min lilla vän.

Men när våren med sin lätta vinge
 Åter lyfter sig mot norden opp,
 Då min saknad byter sig i hopp:
 Om bland fåglar små jag endast finge
 Lilla vännen, som ifrån mig drog,
 Då jag eger nog, ja mer än nog.

Vrede.

Hvarför vredgas? Vreden är ett frö,
Som ger ofärd blott, som ingen vördar.
Qväf det i sin linda, låt det dö,
Innan än dess ogräs hunnit strö
Sina faror för det godas skördar.

Hvarför vredgas, om du äfven ser
Dig af vännen också förolämpas?
Qväf passionen, som om hämd blott ber,
Qväf den, innan du dig öfverger
Åt en strid, som aldrig borde kämpas.

Hvarför vredgas, så som dåren gör?
 Hvarför icke hellre då förlåta?
 Ingen seger större balsam strör
 Öfver hjertats sår, än den som för
 Fridens tolkning för din lefnads gåta.

Derför blif uppå din vakt, som den,
 Hvilken lärt beherska vredgadt sinne:
 Lär dig glömma förolämpningen;
 Och din ovän blifva skall din vän,
 Och du sjelf uti hans goda minne.

Hämnas aldrig någon oförrätt:
 Hämden ofärd åt dig sjelf blott förer.
 Hämden är och blir en dårskap slätt,
 Hvilken sällan slutar på ett sätt,
 Att den ej med ånger friden störer.

Hvad jag ej glömt.

Ett lösligt ord gick öfver mina läppar,
Ett flyktigt löfte om — du vet nog hvad,
Och jag min lyra fattar, fri och glad,
Att löftet fylla opp med några »knäppar»,
Så som jag hört dem af en — Oread.

Det var en gång, långt bort i ungdomsåren,
När hjertat än af oerfarenhet
Slog sina slag, för hvad, du sjelf nog vet,
Som kanske hört, hur vakan uti våren
Helt öppet qvittrat och förkunnat det.

Vid denna tid ... Ack, att den ren är gången!
Ja, ack, att den ej kommer mer igen! ...
Vid denna tid, bekymmerslös, min vän,
Jag gick att lyssna uppå fågelsången,
Så som det mången gång mig roar än.

En liten vaka sjöng i vilda skogen
 Och sände toner ifrån furans topp:
 När sol gick ner, hon sjöng, när sol gick opp
 Hon lika ömt, för lilla maken trogen,
 Förkunnade sin kärlek och sitt hopp.

Då tänkte jag — hur barnsligt att förklara
 Sin stora enfald ifrån livvets vår —:
 Att endast den, som sjunga så förmår
 Som lilla vakan, kunde lycklig vara;
 Och sorgsen fälde jag en afundstår.

Hvad hände då? — Jo, ifrån skogens gömma
 Jag hörde toner från en oread,
 Som slog sin lyra, lika fri och glad,
 Och hvilkens lärdom jag ej kunnat glömma.
 Här får du höra hvad hon för mig qvad:

»All afund bannlys från ditt unga hjerta
 Och lef, som vakan, oskuldsfullt och ömt;
 Och *det* skall fyllas opp, hvad ljuft du drömt.»
 ... Jag lyssnade, jag glömde all min smärta,
 Jag sjöng och sjunger än: *hvad jag ej glömt!*

Dagen efter bröllopet.

I.

Till brudparet.

Ett steg i lifvet, ack, ett enda fjät,
Ett slag af pendeln blott — och allt är annorlunda.
Den dag, som är, den går, vi känna det,
Men känna ej ett ögonblick af dem, som stunda:
Vår framtid är en hägring blott af hopp,
Att våra önskningar må fyllas opp.

Men när de fyllas opp, när hjertats band
Vid hymens altare bli sammanknutna,
När flickan lagt sin hand i gossens hand,
Och båda, i hvarandras armar slutna,
Blott känna lifvets högsta salighet,
Den älskande nog vet hvad himlen vet.

Och när Aurora, morgonrodnan lik,
 På hoppets klara himmel strör sitt gyllne offer,
 Den dag, som stundar, måste kännas rik
 På tro och kärlek, eller hur, Christoffer?
 Din framtid är ej då en hägring blott,
 Ifrån och med i går dess fröjd du fått.

Må denna fröjd, så outsägligt säll,
 Emellan edra hjertan ständigt kärligt ila
 Och icke slockna ens i livvets qväll,
 När aftonrodnan bjuder nattens stilla hvila.
 O, må'n I då, som brudgum och som brud,
 Inslumra sött! — Derom vi bedja Gud.

 II.

Till tärnorna.

När hösten stundar och sin rimfrost slår
 Med frusna händer öfver blomsterlanden,
 Hvad då är skönt att lefva i en vår
 Bland unga tärnor, som i brudens spår
 Så kärligt blicka bort till andra stranden ...

Till andra stranden, der, som hymen byggt
Ett tempel, blomsterprydt och rikt och präktigt,
Dit tärnan längtar, om än blygt och skyggt,
Men der hon vet och känner, att hon tryggt
Skall en gång blifva fäst gudomligt, mäktigt.

Der, unga tärnor, fins en blomsterverld,
Den fins den lille gud, som bågen spänner.
En blick derinom blott och offrets gård
Skall blifva trogen kärlek, mera värd,
Än alla offer man åt Ceresus bränner.

O, hulda tärnor! lär er då förstå
Den blick, som manar er till andra stranden;
Låt icke ögonblickets fröjd förgå
Och svara icke »nej», om någon frågar så:
»Kom hulda tärna med till — sälla landen».

Vore jag en siska.

Höjd på vingen
Öfver tingen,
Allt materielt
Skulle glömmas
Och fördömas,
Det slår aldrig felt.

Ensamt hjertats ro och oro,
Ensamt själens frid och strid
Mana skulle siskans längtan
Hän till dig, att söka frid.

Uppå lätta
Vingar, rätta
Stråten blefve visst,
Strax på stunden,
Bort till lunden,
Der vi möttes sist.

Der uti en gran, en fura,
Der uti en björk, en al,
Skulle jag ett bo mig bygga,
Fri från afund och förtal.

Liten siska
Skulle hviska
Kärligt, då och då,
Millioner
Ömma toner,
Som af hjertat gå.

Skulle hvarje qväll och morgon
Sjunga vid ditt lilla tjäll:
Vakna skulle du vid toner
Och vid toner somna säll.

Vestanvinden.

Mvå vattenliljor i en dam
Så sälla stodo vid hvarann . . .
Två rosor uppå samma stam
Utaf hvarann sin sällhet fann . . .

Ej tänkte dessa, par om par,
Att något ännu bättre fans
Än svalkan, daggens perla bar,
När qvällen sänkte solens glans.

Då kom en flägt af vestans vind,
Som krusning gaf åt dammens våg,
Som smekte rosorna om kind
Och spridde doftet på sitt tåg.

Och liljorna på böljan blå,
 De gungade så lätt, så lätt;
 Och rosorna, de sågo på
 Och gungade på samma sätt.

Och liljorna af rosens doft
 Blott längtade till rosens stam;
 Och rosorna sig funno stoft
 Mot liljorna i näckens dam.

Då väcktes kärlek hos de små,
 Då växte trånad hos en hvar:
 De ville byta öde då,
 De ville byta — par om par...

En flicka så till dammen kom,
 Och ena liljan bad så ömt:
 »O, för mig bort till rosen, som
 För mig sin blomkalk kärligt tömt.»

Och andra liljan bad så ömt:
 »O, för till mig den ros, så skön,
 Som har sin blomkalk kärligt tömt» ...
 Och flickan lydde deras bön.

Hon liljan bröt, hon rosen bröt,
Och dem förente på sitt sätt;
Hon dem intill hvarandra knöt
Uti en »levvande» bukett.

Och vid sin barm hon gaf dem rum
Och kysste dem och grät och log;
Och suckade och stod så stum —
Och ögat emot marken slog.

Ty invid dammens strand stod han,
För hvilken hon buketten — kysst;
En jägare, som »lägger an»
Emot en liten fogel tyst.

Men flickans tår och flickans blick,
Med ömma böner och begär,
Den unga jägarn skåda fick
Och fälde skonsamt sitt gevär.

Och lilla fogeln, från sin qvist,
Han qvittrade så glad;
En liten vän han egde visst,
Som äfven om hans kärlek bad.

Och vestanflägten kom som förr,
Så svalkande till en och hvar,
Och klappade på hjertats dörr
Och kärlek i dess sköte bar.

Och blomma emot blomma log,
Och foglar små, »de bytte näbb»,
Och bäcken till sin källa drog,
Och källan njöt af flod och ebb.

Och ynglingen han såg, hur allt
Af kärlek log, och sjelf så arm
Han i sitt hjerta, förr så kallt,
En känsla fann, så öm och varm.

Och flickan röd, som rosens knopp,
Hon gladde sig åt liljans bad;
Än rodnande af kärleks hopp,
Än bleknande . . . Ho vet af hvad?

Så vestanvinden, ljuf och varm,
I sina flägtar kärlek spred
Från ros till ros, från barm till barm,
Från dal till dal, från led till led.

Och ynglingen, så liknöjd nyss,
 Den unga mö till hjertat slöt.
 Mäntro han bad ens om den kyss,
 Hvaraf bukettens blommor njöt?

Men rosorna, som fans i den,
 Som redan knutit sitt förbund,
 De gladde sig, att ynglingen
 Fann näktar ljuf å rosenmund.

De gladde sig, de vissnade! —
 Af kärlek logo, dogo de
 I famnen på de älskade
 Och kunde snart ej mera le.

De dogo i sin kärlek blott;
 O, hvilken ljuftig död att dö!
 O, yngling! må det bli din lott
 Och må det ock bli din, du mö!

När uti lifvets aftonstund
 I smeken än hvarandras kind
 Och en gång firen det förbund,
 Som knöts af vestanvind!

Den hopplöse.

Lik seglaren uppå det vida haf,
Bland brott och bränningar i mörkret sväfvar,
För hvarje våg sig höjer, hopplöst bäfvar,
När den sig sänker, att den slår i qvaf,
Hans bräckta farkost, några svaga bräder,
Som mer ej trotsa kan det vilda väder.

Lik denne seglare, jag hopplös står
Och blickar fäfängt genom tidens öken;
Min blick ej genomtränga kan det töcken,
Som rundt omkring mig täta slöjor slår.
Min farkost, bräcklig, med ett bräckligt hjerta,
Kan mer ej trotsa hopplöshetens smärta.

Jag ser mig om, men himlen jag ej ser,
 Beskuggad tätt i mörker den sig döljer.
 Min blick en anad horisont dock följer,
 Att någon enda ljuspunkt finna mer.
 Men allt är mörkt, jag hör blott vågen svalla
 Emot den hårda klippan, mot den kalla.

Allt mer och mer framåt mig vågen för,
 Och närmre, närmre jag mot klippan gungar:
 Ett ögonblick ännu, och den mig slungar
 I hafvets mörka djup, som allt förstör.
 O, att mitt öga kunde se . . . Hvi bäfva?
 Förgäfves vi ändå mot ödet sträfva!

Men ack, det ljusnar! — I den mörka sky
 Jag ser, hur himlen bjuder mig en stjerna.
 O, Gud! till dig, till dig, jag flyr så gerna,
 Som barnet vill till modersfammen fly:
 Och i ditt ord jag skådar fadersfammen
 Och ser den stjerna, som mig för till — hamnen.

Den sista färden.

Jag står här ensam, jag, invid mitt roder
Och ser min lefnads skuta glida fram;
Förgäfves blickar jag emot dess stam,
Att finna der en verklig vän, en broder,
Som kunde pricka ut en säker plan,
Hän öfver tidens stora ocean!

Ett vänfast råd, en hjälpsam hand jag söker,
Så mången gång uti min ensamhet;
Hvar finna hvad jag sökt, blott Herren vet,
Och derför ock mitt hjertas bön jag öker.
Till honom, som bestämt min banas gång,
Jag höjer ock mitt lof, min bönesång.

Och när jag nått en gång mitt mål, det sista,
Och Karon fört mig till den andra strand,
O, må jag finna då en hjälpsam hand,
Som sluter locket till uppå den kista,
Der stoftet bäddats ner till evig ro,
För själen finnes rum, der englar bo!

De trenne glömmer jag aldrig.

Jag ägde en *moder*, så from och så öm,
Som barnets små händer knäppt samman,
Och lärt det att bedja . . . och, såsom en dröm
Bland himmelens englar med gamman,
Jag minnes den kära, den älskades bud:
»Din fruktan, ditt hopp ställ till lefvande Gud.»
Tack moder, dig glömmer jag aldrig!

Jag ägde en *fader*, så huld och så god,
En fader kan någonsin blifva.
Han bad mig arbeta med lust och med mod;

Det arfvet han kunde mig gifva.

Hans lärdom var god, och vår Herre från nöd

Mig hulptit och skänkt mig mitt dagliga bröd.

Tack fader, dig glömmet jag aldrig!

Jag ägde en *flicka*, så ljuf och så söt,

En flicka jag nånsin mig tänkte.

Hon lärde mig *älska*, och saligt jag njöt

De stunder, som ödet oss skänkte.

Men fastän så god och så öm och så ljuf,

Hon var och förblef dock en stor hjertetjuf,

Thy hafver hon blifvit min maka!

Giljare-logik.

Om ögat är
Bland blinda skär.
I lifvets fria värld
Den tända fyr,
Dit friarn styr
Uppå sin giljar-färd;
Så blir dock mund
Den ankargrund,
Som liten älskling har,
Hvarmed hon kan
En fästeman
I hamnen hålla kvar.

Om hennes famn
Är säker hamn,
Dit stormarne ej nå,
Dit friarn styr,
Ledd af den fyr,

Som tändts i ögat blå,
Så blir dock mund
Den ankargrund,
Hvarenda flicka bär,
Hvarmed hon skall
I alla fall
Sin fästman hålla kär.

När det blir natt,
Och ögat matt
Sig sluter i sitt skal,
Det icke mer
Sin fågring ger,
Och då blir fyren skral;
Men liten mund
I hvarje stund
Är lika söt för det
Och hviskar ömt,
Hvarom *han* drömt,
Som fastnat i dess nät.

Vår-solen.

Heende sol!
Sprid dina strålar
Utöfver vår pol,
Värm våra fält, våra lundar!
Sprid du din glans:
Ensamt den målar
Ju blommornas krans,
Ensamt den grönska, som stundar.

Drifvorna smält
Ned till kaskader
Från isade fält;
Smält dessa iskalla stoder,

Som synas stå:
 Tusende rader
 Och flera ändå.
 Väck våra slumrande floder!

Fjärdar och sund,
 Elfvar och strömmar
 Och bäckarnes sprund:
 Alla och allt må du lossa!
 Kör du din char . . .
 Släpp dina tömmar,
 Att ändtligen klar
 Vinterbeseglingen krossa!

Skapa du lif
 Uti naturen
 Och värdigt förblif
 Allfaderns skapare-ära!
 Och dig ske pris!
 Menniskan, djuren,
 Ja, hvar på sitt vis,
 Skola sin lofsång dig bära!

Myran helt visst,
 Skapande stacken,
 Och fågeln på qvist,
 Qvittrande qvälls-qväden sakta,

Fjärilen nyss,
Höjande nacken
För din stråles kyss:
Allt skall dig prisa och lofva.

Sprid du din glans:
Ensamt den målar
Ju blommornas krans,
Ensamt den grönska, som stundar.
Leende sol!
Sprid dina strålar
Utöfver vår pol,
Utöfver skogar och lundar.

Dagdrifvaren.

Att fäfang gå ej bådard godt,
Vår katekes oss lärt;
Och den det läst och det förstått
En bättre tanke närt
Om arbetet och om dess flit,
Hvartill han satt sin lit...

Se, hur den sysslolöse går
Förutan lust och mål.
Han lätjan drar i sina spår,
Han knappast sjelf sig tål;
Och jemt sömnaktig, ständigt han
Ej tåls af någon ann'.

Likt skuggan af ett moln förgår
 Hans dag, som alla dar,
 Och lemnar ej ett enda spår,
 Att någonsin den var.
 Vid nöjet sjelft till slut han leds,
 Ej någonsin till freds.

Hans kropp af brist på öfning blott
 Förderfvas mer och mer,
 Och skam och ånger blir hans lott,
 Och blott förakt han ser.
 Till sist han blir på tidens elf
 En börda för sig sjelf.

O, menskobarn! gör nu ditt val
 Och sök — arbetets värn!
 Och vet, att tidens kapital
 Har skapat — millionärn,
 Då lätjan endast, som man vet,
 Kan ge — sömnaktighet!

Det flydda.

Mins du någon dag af flydda tiden,
Som en verklig sällhet åt dig gaf,
Någon verkligt skön, som re'n förliden
Stigit ned i evighetens graf?
Mins du någon sådan, som du saknar,
Saknar kanske med en stilla tår?
Eller slumrar minnet? — När det vaknar,
Skall du sakna dock — din lefnads vår!

Ty *dess* dagar, dessa flydda, sköna,
Dessa ungdomsdrömmars ljuftva hopp,
Alla skola deras saknad röna:
Likt en vålnad saknaden går opp!
Äfven du skall minnas deras lycka,
Äfven du, om lifvets sommar än
Skulle, såsom fordom, blomstersmycka,
Ty, den flydda tiden — hvar är den?

Ack, som denna lycka, dessa tider
Vi så fridfullt njuta i vår vår,
När vår dag så stilla framåt skrider,
Som den stilla bäck bland blommor går,
Blifve denna dag och alla dina
Lika sköna, sälla såsom den,
Och den suck bli bönhörd, goda Lina,
Som för dig jag sändt till skaparen.

Men om ödets ofta hårda lagar
Annorlunda föreskrifvit har,
Lär dig glömma då de forna dagar,
Lär dig glömma då, hur säll du var.
Blif då kall som vinterns hvita drifva,
Blif då lugn som källans fromma våg,
Och — en gång du dock skall lycklig blifva,
Som den dag, du i din barndom såg.

Vigilansen.

Ⓢ, vigilans, du mannens säkra lott, fallera!
Att lära dig i botten är ej godt, fallera!
Du blir ock mannens största studium, fallera,
Gud tröste den, som likväl är för dum, fallera.

I skolan man på banan träder käck,
Att vigilera till en styfversknäck,
Och till en griffel eller »rolig bok»,
För att med tiden blifva riktigt klok.

Och när man kommit till akademien,
 Så börjar vigilans-epidemien:
 Man sköter mindre lexor än kalas,
 Med vigilans till sexor och -- ett glas!

Och se'n, om man i konsten är för skral,
 Ej »hofrätt» blir utaf — men »kameral».
 Likväl den betan var nog ganska dryg,
 Att kunna vigilera sig — betyg.

När man i benen ändtligt druckit merg,
 Man pantalonger får hos — Söderberg.
 Krediten ges af den, i höjden bor,
 Till nya kläder, skjortor, strumpor, skor.

I verken, snygg och fin, man träder in,
 Att vigilansen få uti sitt sinn',
 Studerar flitigt, natt och dag, sitt kall,
 Men tänker föga uppå nästans fall.

Till hemmet bär det slutligt af med — brist:
 Hvad gör det, när man är — kameralist!
 Man vigilansens mödor riktigt känt
 Och är till många tjänster — kompetent...

Och snart nog någon gubbe starfvar af,
 Ty tjänstemän ock måste i sin graf.
 Nu gäller vigilansens största prof,
 Att ändtligt få det allra första rof.

Och om det lyckas, skall man ha sig fru,
 Och hus och hem erfordras för de tu...
 Hos onkel, tant och bror och mor och far
 Man måste vigilera — litet hvar!

En äkta man man ändtligt hunnit bli,
 Och vigilansen är väl slut, tron I!
 Nej aldrig, vigilansen ger ej stopp,
 Om allting annat du ock har — fullt opp.

Din tjenst du sköter, kanske ock med glans.
 Hvad fattas då? — En man i preference!
 Men tänk dig, om den mannen icke fans,
 Hvad blefve då om icke — vigilans?

Att klandra vigilansen är ej rätt:
 Nej, vigilera är minsann ej lätt;
 Ty gör man ock som Holmen skutt på skutt,
 Så kanske slutet likväl blir — bankrutt!

Ja, hvar och en skall anses som en mes,
 Som icke kan sin vigilans-katkes.
 Just den man öfva skall i alla dar,
 Ty eljest man ej anses för en — karl.

Min vän, hvad bana än du har beträdd,
 Du blir en simpel man helt rätt och slätt,
 Om vigilansens regler du försmår
 Och kommer då att stå — just der du står.

Till vigilansen hör: att hafva smak,
Uppmärksamhet med ögon fram och bak;
En rygg än styf, än böjd som fjäderstål,
Afpassad efter tryckningen, den tål.

Min visa blir en lärdom nu till sist, fallen!
Att vigilansen botar allan brist, fallera,
Ja — blif deri en mästare så van, fallera,
Skall du till sist få dig en grann — kraschan,
fallera!

Ett vänligt ord.

Är du familjefar, min vän,
Med barn och maka kär,
Och lycklig som i himmelen
Bland Gud och englars här
Och ser de dina växa opp
I kristlig tro, i kristligt hopp,
Så låt din kärlek blifva spord
Uti — ett vänligt ord!

Du aldrig då förgäta må,
Hur Herren bjudit dig:
»Hvad du gjort en af dessa små
Det har du ock gjort mig.»

Du aldrig då förgäta skall
 Att leda barnen ifrån fall,
 Så att din kärlek varder spord
 Uti — ett vänligt ord.

Du lefver glad, du lefver säll
 Och njuter mödans lön
 Och slumrar godt hvarenda qväll
 Vid barnens aftonbön.
 Vid morgonväktens böneljud
 Du vaknar glad och lofvar Gud,
 Så att din kärlek varder spord;
 Gif då — ett vänligt ord.

Och tänk på dessa arma barn,
 Som uppå bygden gå,
 Hur frestarn lägger sina garn
 Att fånga dessa små,
 Som icke ega far och mor,
 Ej skydd, ej kläder eller skor,
 För hvilka kärlek ej blir spord
 Uti — ett vänligt ord.

Hvad lyckan dig beskärt, min vän,
 I kärlek skall bestå.
 O, dela hvad du kan af den
 Åt andra, arma, små;

Ty kärleken tar aldrig slut:
 Ju mer du deraf delar ut,
 Ju mer din rikedom blir spord;
 Gif då — ett vänligt ord.

En tiggare står vid din dörr,
 Kanske i trasor hölj'd,
 Han, såsom du, var lycklig förr,
 Ehuru nu förföljd
 Af oblidt öde . . . Han sin nöd
 Beklagar och — han ber om bröd:
 Låt nu din kärlek blifva spord
 Uti — ett vänligt ord.

Har du ej gods, har du ej guld,
 Har du ej öfverflöd,
 Var likväl mot den arme huld,
 Det mildra skall hans nöd.
 Och mången gång, långt mera nöjd,
 Han njuta skall af verklig fröjd,
 Om blott din gifmildhet blir spord
 Uti — ett vänligt ord!

Låt mig i ditt öga blicka.

Låt mig skåda i ditt öga,
Låt mig glömma hvarje smärta,
Som vill nedslå i mitt hjerta;
Låt mig finna *der* den höga,
Ljusa, blåa fridens himmel,
Som förskingrar qualens vimmel.

Låt mig blicka, låt mig skåda
Uti denna ensamheten,
Glömd af alla, omedveten
Om en större lyckas våda:
Endast blicka, snälla flicka,
Endast i ditt öga blicka.

Och hvad lycka du kan dana,
Hvilken sällhet du skall skänka:
Nej, det kan du aldrig tänka,
Aldrig, aldrig, aldrig ana . . .
Hulda flicka, snälla flicka,
Låt mig i ditt öga blicka.

O, om du blott kunde känna
Samma ljufva, milda lycka!
Kunde, såsom jag, dig tycka
Salig i en stund som denna,
Då jag bad ej fåfängt, flicka:
Låt mig i ditt öga blicka.

Vårt hem.

Min lyra, ack, jag ville stämma
Till sång, till lif, till glädje blott;
Ty ljufva känslor öfversvämma
Mitt öppna hjertas fyllda mått:
När jag blott ser, hur glad du är
Och hur du håller »gubben» kär.

Ja, jag är lycklig, blott jag tänker,
»Att du är min, att du är huld»,
Och denna tanke sällhet skänker,
Som öfverträffar tunnor guld,
När i vårt lilla, kära bo
Vi ega frid, vi ega ro.

Och denna frid kan ingen störa:
 Min *tro* är stark och innerlig —
 Min *kärlek* kan dig lyckliggöra —
 Mitt *hopp* skall ej förneka sig —
 Mitt allt är ditt och du är — min,
 Ditt allt är mitt och jag är — din.

Men skulle döden äfven rycka
 Mig från din sida med sin glaf,
 Så är jag viss, att du skall smycka
 Din gubbes och din gosses graf
 Med någon blomma, första vår,
 Och sedan ofta med en — tår.

Då vi, som hvila der i mullen,
 Nog skola se från ljusets land,
 Hur torfvan grönskar uppå kullen,
 Hur kullen vårdas af din hand.
 Men — skulle kullen öppnad bli,
 Då, snälla gumma, mötas vi.

Vi mötas då för sista gången,
 Men denna gång, den evig är,
 Vi mötas då och möta mången,
 Som före oss har inträdt der . . .
 Och evigt sälla ibland dem
 Vi blifva i vårt — rätta hem.

Ungkarls-visa.

S, den som kunde sjunga!
Så tänkte jag i forna dar,
När jag ibland de unga
Så glad och lycklig var.
Och liksom fogeln i sin bur
Helt enkelt följer sin natur,
Jag sjöng så lycklig och så glad,
Jag minnes ej om hvad.

O, den som älska finge!
Så tänkte jag i forna dar,
Och på min tankes vinge
Det till en utflygt bar.

Jag sökte, hvad jag sökte — fann:
Jag älskades, men snart en ann'
Min älskarinna från mig tog
Och bort med henne drog.

O, den som kunde glömma!
Så tänkte jag och sorgsen var
Och kunde gerna tömma
Ett glas eller ett par.
Dock — glömma blef ju ej min lott —
Jag älskar än, men sjunger blott
Om gamla minnen, som jag har
Från forna, sälla dar.

Tvenne bröder.

Af samme far
Och samma mor,
En liten var,
Den andre stor.

Den lille blef den — större
Och millionär den — förre.

De växte opp
I samma bo,
I samma hopp,
I samma tro,
I samma rena lära
De sökte samma ära.

De ärfde hvar
 Sin ädla mor,
 Sin snikne far,
 Sin döde bror,
 Som alla efterlemnad
 Långt mera än de — ämnat.

Och skatten, som
 Nu ärfdes, snart
 I verlden kom
 Helt underbart
 Ifrån de gömslen gamla,
 Som måste ändtligt samla.

»Hur, när och hvar
 En skatt så stor
 Min stackars far
 Min ädla mor
 Har fått i tal, så runda —
 Jag måste dock begrunda!»

Så tänkte han,
 Som liten blef;
 Och som en man
 Han ock förskref
 Sin lott, som redan delats,
 För hvad af fädren felats.

Och torftig sjelf,
 Om ej i nöd,
 På livvets elf
 Han delar bröd
 Åt dem, som ega mindre
 — Vålgerning ingen hindre! —

Men brodern bland
 De stora är,
 Med ordensband
 Som millionär:
 Så faller ödets tärning
 För fädernas missgerning.

Ack, säg mig, hvem
 Med fog man kan
 Nu utaf dem
 Som riddersman
 I främsta rummet sätta?
 Ja — svara mig på detta.

Märthas bekymmer.

Jag vet ej, hur det kommer sig,
Och kan det ej förstå,
Att ständigt på min lefnadsstig
Jag ser och hör och möter dig,
Hvarthän jag än må gå.

Och när jag möter dig, så visst
Som hjertat högre slår,
Du vänligt tackar mig »för sist» ...
För hvad — af kärlek eller list —
Likväl jag ej förstår.

Och när jag räcker dig min hand,
 Hur kärt du fattar den!
 Jag tror, du trycker den ett grand,
 Jag tror du smeker den ibland —
 Hvarför jag vet ej än.

Men om jag då, af misstag blott,
 En tryckning återger,
 Ditt öga ler visst ljuft och godt,
 Om jag dess tolkning rätt förstått —
 Men skälmskt det äfven ler.

Jag känner då min kind bli röd ...
 Men hvarför rodnar den?
 Är det ej hjertats öfverflöd
 På sanna känslors offerglöd,
 Som flammar för sin vän?

Om blygt jag skådar mig omkring,
 Min blick dock möter din:
 Det syns mig som bland alla ting
 På hela jordens vida ring
 Den sökte endast — min.

Förbryllad snart jag lemnar dig ...
 Vi vandra hvar vår stråt.

Jag vet ej, hur det kommer sig,
Men ständigt sjelf jag frågar mig,
Hvarför vi skiljas åt.

Att rätt begripa detta allt
Min högsta trängtan är.
Men — älska hjertat mig befalt,
Tills det blir stilla, lugnt och kallt . . .
Jag lyder dess begär.

Vid femton år.

(Till Maria S.....ek.)

Vid femton år
Står lifvets vår
Ännu uti sin fågring:
Då hvarje dag
Har sitt behag
Af blommors doft och hägring;
Då hvarje bild,
Så ljuf, så mild,
Blott visar sina löjen,
Och hvarje tid
Blott bjuder frid
Bland lekar och bland nöjen.

Det blomfrö, som
 I våren kom
 Till grodd i barnets sinne
 Och der gått opp
 Och skänkt oss hopp . . .
 O, haf det uti minne!
 Ty lifvets vår .
 Så snart förgår
 Och — andra tider stunda:
 Ehur det är,
 Det framåt bär
 Och allt blir — annorlunda!

Din fröjd är stor:
 Du har en mor,
 Som mer än allt dig blifvit.
 O, göm blott väl
 Uti din själ
 De läror, hon dig gifvit;
 Och vårda så
 De blommor små,
 Som i ditt hjerta spira,
 Att med behag
 Du denna dag
 Må ständigt kunna fira.

Blyghet.

Att oförstådd i lifvet gå
Och jemt sig se försmådd
Och icke kunna då och då
Sig göra rätt förstådd,
Det är den blyga flickans lott,
Som ej förråda kan
De känslor, hennes hjerta fått
Att dela med — en ann'.

Och hennes blick, hur ljuf, hur ren,
Hur mild och uttrycksfull!
Den måste bli en ädelsten,
Infattad uti gull.

Den får ej, den, så öppen bli,
Att någon läsa kan,
Hvad skatt som finnes deruti
Af kärlek för — en ann'.

Och hennes suck, hur tyst, hur öm
Den än må qvälla fram,
Den blifva skall en engels dröm,
Ty eljest vore — skam!
Sin känsla, sina tankar rätt
Hon icke yppa kan;
Men . . . i en enda kyss så lätt
Allt tydes dock minsann!

Längtan.

Hvar är min hjerte-vän,
Som här jag väntar än
Och väntat år från år,
I dag såsom i går?

Hvar har han nu sitt bo,
Som jag i stilla tro
Beredde mig en gång
Förljufva med min sång?

Hvem lyssnar till hans tal
Uti den djupa dal,
Dit all min längtan står,
I dag — såsom i går?

Hvem vill i lifvets höst
Åt honom skänka tröst,
Om han skall stanna der
Och jag — förblifva här? ...

Männ' han då redan glömt
Sin vän, som älskar ömt
Och forskat i hans spår,
I dag såsom i går?

Männ' han då icke mer
Till vännen sig beger,
Dér förr hans himmel var
I vårens ljusa dar?

Ack! hvar är hjertats vän,
Som här jag väntar än
Och väntat år från år,
I dag såsom i går? ...

Ack, hur och när och hvar
Skall hjertat finna svar
På sina tusental
Af frågor och af qual?!

Min skatt.

En Cresus lik,
Oändligt rik,
Med gods och guld
Förutan skuld:
Hvem ville det ej vara,
Att skatter sammanspara?

Men den, som re'n
För längese'n
Bland annat godt
Sin skatt har fått,
Han vill ej mer begära
Än hålla den i ära.

Så ock med mig,
Som eger dig
Min hjertes katt:
Jag önskar att
Blott stanna, der jag stannat,
Och aldrig, aldrig annat.

Ty i vårt bo
 Är frid och ro,
 Och kärlek der
 Det guldmynt är,
 Som aldrig, aldrig fattas . . .
 Hvad kan då högre skattas?

Du är mig huld!
 Och jemt i skuld
 Jag stått och står
 Och ständigt får
 En Cresus' afund smaka
 För dig, min ädla maka.

O, må du då
 I glädje få
 Den dag, som går,
 Och år på år
 Säll öfver skatten råda,
 Som så vi samlat båda.

Ej eld, ej frost,
 Ej mal, ej rost,
 Ej grafvens natt
 Förtär vår skatt:
 Nej — den skall, enligt skriften,
 Förblifva bortom griften.

Idyll.

» **H**ulda Ida, blott ett minne
Du af mig begär,
Men den tiden är ej inne,
Som ger blom och bär.

Vill du skåda dagens strålar
Genom rutan, skall
Du blott se, hur Bore målar
Runor af kristall.

Du skall se, hur berg och dalar
Uti svepning stå ...
Hulda flicka, dock du talar
Om en blomma så.

Kunde jag ur drifvan locka
 Små »förgät ej mig»,
 Skulle jag så gerna plocka
 En bukett åt dig.

Och i hvarje blommas öga
 Mitt du skulle se.
 Nu jag önskar blott, och — föga
 Mer jag har att ge.

Men när våren ändtligt låter
 Blomman stå i knopp,
 Flicka, *då* vi mötas åter —
 Lef i tro och hopp!» ...

Våren kom, som snart förödde
 Vinterns frost och snö;
 Sommarn kom, och blomman glödde
 Smäktande och röd.

Gossen kom — hvad han ej trodde
 Sorgset budskap gaf.
 Blomman, som han sökte, grodde
 Då på Idas graf.

Den flygtige.

En fjäril kom ... Han tog en vals
På Selmas alabasterhals
Och log och skalkades och då
Till lilla Selma sade så:

»Du tycker, du, jag flygtig är,
Att jag i hvarje ros är kär;
Hur gör du sjelf, som utan knot
Tar hvarje gosses hyllning mot?»

Och Selma rodnade och bad:
»Fly, stygga fjärl! — Tänk dig hvad:
Om du ej några vingar fått,
Men rosen dock, hur dig det gått.

Då kanske du förutan knot
Ock tagit rosors hyllning mot!»
— Och fjärln teg och smög sin kos
Måhända till — en annan ros ...

Gråsparfvens qvitter.

Jag sitter nöjd på min takås, jag,
Så natt som dag,
Och andras glans med lugn bekikar; —
Men qvittra bland dessa andra, nej,
Det vill jag ej —
Jag vill blott qvittra, jag, bland likar.

Jag mycket hör och jag mycket ser
Från taket ner,
Men föga bryr mig denna färden.
Jag ser dess flod och jag ser dess ebb,
Men dock min näbb
Ej härmas skall i stora världen.

När siskan sjunger sin ljufva sång,
 Jag mången gång
 Nog spritter yr och vill vara
 Så snäll som hon och så skön också,
 Men tänker då,
 Att lifvet ägde större fara.

Jag hör kanarie-fågeln drill,
 Men dock jag vill
 Ej byta till mig gyllne buren
 Emot den frihet, jag hos min vän
 Får njuta än
 I torftig hydda invid muren.

Och hör jag vakans så ömma slag,
 Då tänker jag:
 Du stackars, stackars lilla vaka,
 Som ensam klagar i natten så,
 Har du ej då
 Som jag en liten, trogen maka?

När våren kommer med guld och glans,
 Bland myggors dans
 Jag finner näring nog och sänder
 Af tack ett offer till himlen opp,
 Som skänker hopp
 Om skörd, så rik, i våra länder.

Och kommer hösten med frost och snö ...

Vill jag då — dö?

Ack nej, då stretar jag som sarfven.

Och glad och hoppfull jag qvittrar än:

O, menskovän!

Strö några korn åt — lilla sparfven.

Kyssens längtan.

En liten fånge sitter jag,
Der jag så länge satt,
Bevakad än den långa dag
Och än den långa natt.

Och hvad jag ser och hvad jag hör,
Hur föga bryr det mig,
Jag vet blott, jag, att hvad jag gör,
Nog längtar jag till dig.

Jag spritter glad, när jag dig ser,
Men mina fjättrars tvång
Dock icke minsta frihet ger
En enda, enda gång.

O, att jag egde vingar blott
Och friheten till flygt,
Jag vet nog, jag, hvar då jag fått
Ett litet hem så tryggt.

Der jag med stilla frid hos dig
 I vårens glada dag
 Fått löjena att bjuda mig
 På sina små behag . . .

Ack, Rosa! gif en salig stund
 Åt lilla enslingen,
 Som ljuft vill dö på rosenmund
 Bland sköna leenden.»

Så talte kyssen till sin vän,
 Kanhända ej förstådd.
 Så talar kyssen kanske än,
 Måhända ej — försmådd.

Men han är feg! Han i sitt hem
 Sin längtan klagar tyst
 Och vågar sig ej ut till dem,
 Som Rosas kyssar — kysst . . .

Nej, lilla fånge, fjäriln lik
 Du ständigt sväfva skall;
 Och snart på kyssar blir du rik,
 Som Rothschild på — metall.

Rosas rosor.

Rosa, sjelf en liten ros,
Mild och ljuf och — som det tros —
Med ett rymligt hjerta,
Egde rosor på sin kind,
Som af vårens milka vind
Purprades så bjerta.

Rosas rosor uti glöd
Flammade, när gossen bjöd
Salt och bröd att dela;
Rosas rosor flammade,
När en annan stammade:
»Oss skall *intet* fela».

Rosa öm, på rosor rik,
 Andra rosor ständigt lik,
 För en bisvärm glödde;
 Egde kanske hundrade,
 Som så ljuft beundrade,
 Fjäsade och blödde!

Lifvets vår, dock allt för kort,
 Flydde likväl, och snart bort
 Rosas rosor — flydde.
 Sedan hvarje bisvärm, som
 Uti hennes närhet kom,
 Rosa endast — skydde.

Och uti sin ensamhet
 Rosa rosorna begret . . .
 Ingen syntes fjäsa
 För de rosor, som fans kvar
 Uti sommarns sena dar
 Uppå — Rosas näsa!

Så det gått i forna dar
 Och kan än gå en och hvar
 Just såsom — tillförne:
 Rosen må än lysa grann,
 Man betänka må, minsann,
 Att hon har sitt — törne.

Slagskämpen.

En kämpe lik, från fordom tid,
Som visste att sin härd försvara,
Som stridde djerft för qvinno-frid
Och lagerkröntes skönt dervid:
Du, vilde, kanske tror dig vara?

Hvi yfs du eljest så, min vän,
Och skryter af din råa styrka?
Och hvarför hatar du väl den,
Som sällat sig till ädle män,
Att rätt försvara — stat och kyrka?

Du klandrar allt uppå ett sätt,
Som alltid hedrar dig så — föga,
Och skryter af din gamla ätt,
Med deras sätt att rätt och slätt
Ta tand för tand, för öga — öga! ...

Nej, håll du med din lära opp
Och sänk din arm och dina eder,
Låt lag och rätt blott bli ditt hopp,
Ty hvarje blånad — på din kropp
Blir blott en skamfläck på din heder.

Skärgårdsflickan.

Ack, hur lycklig skulle jag ej vara,
Och hur tacksam skulle jag ej bli,
Om du ville till min hem-ö fara
Och ej ständigt segla den förbi.

Hur välkommen skulle du ej blifva
Hos min ömma, ålderstigna mor,
Som så gerna åt dig ville gifva
All den välkomst, i vår hydda bor.

Och af mig — din forna ungdomssyster,
Som du lekte med i svunna dar,
Som kanhända blifvit något dyster,
Men som ständigt är dock den hon var ...

Hur välkommen! . . . O, så låt mig vänta,
 När du hissar segel nästa gång,
 Att du tänker på din »gamla jänta»,
 Som på dig har tänkt — i denna sång.

Ställ din kosa till den låga hydda,
 Der i barndomsfröjd så sökt jag var:
 Der i ungdomsfrid vi kunna skydda
 Oss för ålderdomens mulna dar.

O, så kom! Jag har för dig en länning,
 Enkom bygd, den ligger midt för gränd . . .
 Der din båt blir fri för hvarje bränning
 Och får skydd för hvarje storm och vind.

Jag har mera, jag har mycket mera:
 Något, som jag nämner ej vid namn,
 Välkomstkyssar flera, flera, flera,
 Om du vill — en öppen, trogen famn.

Ja, hur lycklig skulle jag ej vara,
 Och hur tacksam skulle jag ej bli,
 Om du ville till min hem-ö fara
 Och ej ständigt segla den förbi.

En ständig sommar.

Hvi klagar du, att hösten redan
Förintat sommarns gröna prakt?
Att källan, som till is sig lagt,
Ej speglar månen i dess nedan?
Att lunden, gulnad, redan härjas?
Att blomman, vissnad, ej ger doft? —
Vet du ej, du, att allt är stoft
Utom den frukt, för själen bergas?

Hvad båtnad ger väl källans vatten,
Om den blott speglar månens glans?
Hvad båtnad fins i elfvors dans
Uti den stjernbeklädda natten?

Hvad båtnad skänker skogens grönska
Och lundens blommor, blad och bär? —
Jag vet, min flicka har mig kär,
Och mera vill jag icke önska.

Ty hennes milda, blåa öga,
En spegel för min egen syn,
Långt mer än stjernan uti skyn
Mig sagt om himmelen den höga;
Och hennes kind, som ständigt blommar,
Och hennes mun, med sina bär,
Jag kysser — och jag hänryckt är
Och lefver i en ständig sommar.

Eremiten.

Hvad det är tyst och stilla
Här i mitt lilla bo,
Der knappast nog en fluga
Vill störa hemmets ro:
Hvad har jag gjort för illa,
Som uti största flit
Skall fången, i min stuga,
Förbli som eremit?

Jag sitter, der jag sitter,
Och sjunger någon gång;
Dock aldrig någon lyssnar
Till eremitens sång ...

Och hör jag sparfvens qvitter,
 Jag qvittrar med och ler;
 Men tystnar, när han tystnar,
 Och sjunger icke mer.

När dagen vaknar, vaknar
 Jag ock till mitt bestyr,
 Men ett »god morgon» hörs ej,
 När morgonstunden gryr;
 Och hvarje qväll jag saknar
 Ock samma ljufva skatt:
 Jag *får* ej och jag törs ej
 Blott *gifva* ett — godnatt!

Ej bjuds mig barnets joller
 Och inga armar små,
 Som knäppa mig kring halsen
 Och i min famn vill gå.
 Min vänlighet är — pjoller,
 Som aldrig någon tål,
 Och tonerna i — valsen
 Betyda endast — skråll!

Jag ingen har att klappa,
 För hvilken jag är kär,
 Och intet barn att vyssa,
 Som göra vill — besvär.

Och aldrig ordet »pappa»
 Mitt öra smekes af,
 Ej någon fins att kyssa,
 Som lycklig blir deraf.

Allt mer och mer det stundar
 Mot livvets säkra slut:
 — Hvar än man danken ställer
 Dess låga blåses ut —
Då — när mitt öga blundar
 Och stoftet läggs på bår —
 Fins ingen, som ens faller
 En enda sakna'ns tår.

Och när jag gått ur tiden
 I evigheten in,
 Såsom jag aldrig funnits
 Det käns i hvarje sinn'.
 ... Hvad frid har jag i friden
 Och hur kan jag bli nöjd,
 Jag gamle, som ej hunnits
 Af faderskapets fröjd?

Fadersfröjden.

Jag sitter här och mojar
Mig mer än någon tror
Och hör, hur barnen stojar
Och väsnas omkring mor;
Jag kan ej annorlunda,
Det är min bästa del,
Om ock jag måste blunda
Ibland för deras fel.

Jag röker, jag, min pipa,
Som tändes af de små,
Och om de stundom — lipa,
Jag tåligt hör derpå ...

Men om de karbaseras
Af kära mor . . . nå, nå:
En penna skall formeras,
Om hon skall kunna gå!

Tänk, när i fröjd jag gungar,
På hand och fot och knä,
Den halfva tolften ungar
Af prima qualité,
Hur lycklig jag mig känner
Och beder om — pardon,
Så säll, som om, god' vänner,
Jag vore — verks-patron.

Och tänk, när mina bussar
Och »bussarinnor» små
Mig bjuda sina pussar,
Så att det kan förslå;
Jag verkligen beklagar
Hvarenda millionär,
Som släpar sina dagar
I mödor och besvär!

Ty rik, som jag, är ingen;
Om fröjden ock blir kort,
För hela jorderingen
Jag ej vill byta bort

En enda af den skara,
Mig himlen gett och ger ...
Må himlen dem bevara:
Derom jag bedt och ber!

Jag sitter här och mojar
Mig mer än någon tror
Och hör, hur barnen stojar
Och väsnas omkring mor;
Jag kan ej annorlunda,
Det är min bästa del,
Om äfven jag får blunda
Ibland för deras fel.

Hvarför?

Hvarför har jag fått ett öga,
Om ej för att kunna — se? ...
Skall jag då ej »bjuda te»
Skåda stjernan i det höga
Och — hvad mera är ändå —
Skåda i ditt öga blå?

Hvarför har jag fått en tunga,
Om ej för att prisa — dig? ...
Kan du undra då på mig,
Att jag vill så gerna sjunga
Om vår kärleks englar små:
Hulda flicka! om — oss två?

Hvarför har jag fått ett hjerta,
Känsligt, öppet, ömt och fritt,
Om ej — för att blifva ditt
Uti lifvets fröjd och smärta?
Kan du, hulda, undra då,
Att jag bjuder dig — derpå!

Hvarför har jag fått en hydda,
Om ej — för att dela den?
Säg blott, vill du bli min vän,
Så skall jag dig troget skydda:
Intet, intet här oss stör . . .
Aldrig frågas mer — hvarför?

Fladdra fjäril!

Fjäril, fladdra, medan våren
Lif och fröjd och njutning ger!
Snart nog följes den i spåren
Af en tid, som mindre ler...

Fjäril, fladdra, medan glansen
Guldsoft på din vinge strör!
Fjäril, fladdra uti dansen,
Medan den dig glädje gör!

Fjäril, njut af lifvets sommar,
Saligt njut, hvad du förmår,
Medan ännu kärlek blommar
Hos hvarenda ros, du når!

Fladdra fjäril! Tusen kyssar
 Hvarje blomma, öm och varm,
 Bjuder gerna, då du vyssar
 Uppå hennes höjda barm.

Fladdra fjäril och drick näktar
 Utur blommans dagg-pokal!
 Snart nog följa höstens flägtar,
 Som ge domning, ånger, qval...

Fjäril, du, som fritt kan sväfva,
 Du, som vet blott af — ett *nu*:
 Icke höfves dig att bäfva...
 — Vore jag så fri som du!

Vore jag din egen like,
 Flög jag äfven hän min kos:
 Till *mitt* lilla blomster-rike,
 Till *min* egen älsklings-ros.

Min snälla, Kom!

Att vara hund är ej så godt;
Men som du vanligt hundvett fått
Och ändå litet till,
Så kan du räknas mera klok
Än mången fäfang tvåbent tok,
Som jemt sig yfva vill.

Jag hör, att du ej vacker är,
Men jag dig håller ändå kär...
Uti din hundskinns-ragg
Du skönare visst synes mig
Än mången Jöns, som kråmar sig
I lånta räfskinns-plagg.

»Att ligga som en hund» man sagt,
Men jag den satsen vederlagt.
Du ligger — angenämt,

Då *jag* kan ligga både vrångt
 Och snedt och vindt och hett och trångt,
 Att du må ha beqvämt.

Ja, folket pratar si och så,
 Och vi, vi höra knappt derpå;
 Ty allt är bara — prat.
 En enda smekning, du mig ger,
 För mig är mycket, mycket mer
 Än mängdens gunst och hat.

Och du, min egen lilla Kom,
 Du bryr dig icke heller om
 Allt annat, utom mig.
 Du lydig är, du trogen är,
 Och därför nu jag sitter här
 Och sjunger så för dig . . .

Vid grafven först vi skiljas åt,
 Och en af oss skall då med gråt
 Till hemmet vända om.
 Men blir det jag, nog skall du få
 En liten vård, hvarpå skall stå:
 »Här hvilar lilla Kom»

Höst-tankar.

Öfver hafven, öfver landen
Mulen, kulen går
Uti flägtars spår
Vredgad bistra härjar-anden,
Sprider vemod, sorg och tår.

Sångarskaran uti lunden,
Samlad, sluten, stum,
Trånar till sitt rum
Bortom hafven, bortom sunden, —
Uti ett Elysium!

Kylig nordan lunden härjar,
Plockar blad för blad.
Skogsfrun, nyss så glad,
Dystert sina skördar bergar,
Hvilken känner dock för hvad?

Frusen tår i blommans öga,
 Klar som en kristall,
 Fastän stelnad, kall,
 Blickar likväl till det höga,
 Dit hon aldrig hinna skall.

Aldrig? -- Jo, när vårens fläftar
 Åter sprida ljus,
 Till sin faders hus
 Tåren doftar, likt den nektar,
 Som ge goda gudar — rus.

Menska, hur din lefnads himmel
 Än må stråla klar,
 Säkerhet du har
 Att en gång af jordens vimmel
 Intet, intet finna qvar.

Må du då, när härjarns glafven
 Lifvets trådar skär,
 Saligt somna här,
 Ty du vet, att bortom grafven
 För dig evig sommar är.

Hösten nalkas.

Hösten nalkas, blommans doft
Re'n förflyktat, och till stoft
Faller snart dess krona.
Hvad gör det, blott höstens vind
Skonar min Galantas kind
Och de små, der trona?

Hösten nalkas! Mer och mer
Falla gula löfven ner:
Så är Herrens vilja!
Min Galanta, hvad gör det,
Då du är *mitt* majestät,
Du min — bleka lilja!

Hösten nalkas uti språng;
Dock jag sjunger än en gång
För den unga planta,

Som till sångarn lyssna vill,
 Såsom sångarn lyssnat till
Sin — gamla Galanta.

Hösten nalkas! stjernors bloss
 Uti qvällen lysa oss
 På den väg, vi vandra;
 Och i hemmet helt allen'
 Vid vår brasas milda sken
 Glädja vi hvarandra!

Hösten nalkas och med fart
 Mogna skördar bergas snart
 Af den hand, dem vårdar.
 Hösten nalkas och den dag,
 Då vi bergas, du och jag,
 I allhärjarns gårdar.

Ack, med glädje dock jag ler
 Öfver hvarje stund, Gud ger,
 Öfver hvarje timma,
 Och i fröjd med mognadt hopp
 Blickar jag mot himlen opp
 Till de ljus, *der* glimma.

Gammal adel.

Den första kända man i världen
Benämndes »Adam» rätt och slätt:
Från honom fåfången och flården
Sig alstrat har från ått till ått!
Men måne dock ej Adam var
En årans karl?

I Eden stridde han med Eva
Om bästa sättet för sitt hus,
Han lefde han och ville lefva,
Han nöjdes, blott han fick ett rus.
Men — om han ruset kunde få,
Hvad hände då?

Då Eva, vid sin qvinnoära
 I allo prydlighet och tukt,
 Sin gubbe jemt och samt besvära
 Att smaka på förbjuden frukt,
 Deraf hon tog och åt och — han
 Blef — adelsman!

Ty äfven han, emot Guds vilja,
 Sin hustrus vilja lydde snart! —
 Från Eden paret måste skilja
 Sig för en enda — äppelkart!
 Och Herren sade: »Käre son
 Du är ett — fån!»

Dock... nu för tiden många fånar
 Sin ära sätta i ett — *von*
 Och mången Don Quixote blott hånar
 En mindre dåre utan — *don*,
 Fastän de stamma rätt och slätt
 Från samma ätt.

Vårsolen.

Leende sol!
Sprid dina strålar
Om kylande pol,
Värm våra fält, våra lundar!
Ensam din glans
Skapar och målar
Åt Freja den krans,
Elfvornas drottning åstundar.

Blommorna små:
Näckrosor, vifvor
Och sipporna blå,
Öppna sin kalk för ditt öga;

Mossor och strån,
 Täckta af drifvor,
 Ock vill derifrån,
 Skådande himmelen höga.

Ensam *din* kraft
 Skapar oss drufvor
 Med glödande saft,
 Åkrar med födande kärnor ...
 Lys då och gif
 Guld — våra grufvor
 Kraft — våra lif
 Glans — våra ledande stjernor.

Leende sol!
 Välkommen åter
 Med ros och viol
 Åt våra grå-gröna lundar!
 Ensam din glans
 Skapar och låter
 Åt Flora den krans,
 Blommornas drottning åstundar.

Till en blaserad man.

Kan du ej vara glad, och kan
Du icke vara nöjd;
Och inte heller ond — minsann,
Ej ega någon fröjd:
Ej öm, ej älska, såsom vi . . .
O, ställ din bön till Tor!
Ty då du bär — monomani
Uti ditt hjern-kontor.

Den kan väl inte vara glad,
Som aldrig haft en sorg,
Som fått den vän, — förrän han bad —
Som gifva bort en — korg!
Den kan väl icke vara nöjd,
Som intet fattats än,
Som, för satiren endast böjd,
Vill klandra hvarje vän.

Den kan väl icke vara öm,
 Som ej af kärlek vet,
 Hvars hela lif liksom en dröm
 Förblir en -- hemlighet;
 Och som på nästan skådar blott
 Som på ett simpelt djur . . .
 Bevare oss för sådan lott
 Och en så skämd — natur!

Den kan väl icke vara god,
 Som icke kan bli ond;
 Som ständigt uti ädelmod
 Förblir en — vagabond;
 Som talar blott i ironi
 Med något hån dertill . . .
 — Farväl, min bror, må du förbli
 Just sådan, som du vill!

Men om du eger en idé
 Likväl att lefva för
 Och himlen vill dig framgång ge,
 Min bror, förrän du dör.
 Så lär dig älska, du som vi,
 Och ställ din bön till — Tor,
 Att du må en gång redig bli
 Uti ditt hjern-kontor!

Fjellvandrerskan.

Appvuxen ibland nordens fjell
Och fura grön,
Du vandrar ifrån häll till häll,
Så stolt, så skön!

Och der, på fjellets snö-lavin,
Af skönhet full,
Du strålar likt en skön rubin
I solens gull.

Ditt ögas himmel, mera blå
Än himmelens,
Med sina solars strålar gå
Öfver den gräns,

Der jag, i dalens djupa famn,
 Mig ensam ser,
 Åkallande ditt ljufva namn!
 — Och icke mer!

Din hand så fin, så täck, så skär,
 Den vinkar mig
 Upp till den himmel, der du är,
 Ack, upp till dig!

Och lilla munnen, som det tros,
 Ännu ej kysst,
 Så högröd, som en liten ros,
 Den hviskar tyst:

»All hyllning, du min fågring ger,
 Är vansklig blott.
 Nej, blicka i mitt hjerta ner,
 Säg: det är godt!

»Säg, att du der vill ha ett rum,
 Som — vännen min.
 Och blir jag ej af sällhet stum,
 Så blir jag — din!»

Till Olivia M.....

Pendeln slår sina slag,
Sekunderna flykta!
Så bildas dag på dag,
Som snarligen lykta.
Aldrig någonsin mer
De dock återkomma:
Njut *då* af dagen, som ler
Mot sommarens blomma!

Njut af den dag, som går
Och hvars fest vi fira,
Nu i din lefnads vår,
Bland blommor, som spira!

Njut i ditt barnahem
Bland käraste fränder,
Medan du eger dem
Uti dina händer! . . .

Visaren gör sin rund,
Och tiden den ilar;
Icke en kort sekund
Den någonsin hvilar . . .
Njut *då* , var glad och öm,
Älska och tro med hopp,
Att din ljufvaste dröm
En gång skall fyllas opp!

Fjärilns flamma.

Hvi fladdrar du, fjäril, beständigt omkring?
Knappt kommen, du flyr ju din kos,
Och likväl så trogen i systrarnas ring
Förblifver din utvalda ros.
Säg, är du väl trött vid din blomma, ack, säg?
 Nå flyg då din väg,
Men kom ej tillbaka med passande vind
 Att smeka min kind!

Jag gaf dig min blomkalk att hvila uti,
Du gladdes och njöt i min famn.
Du gaf mig din blick, och jag läste deri
Blott kärlek och tro och ett namn;

Men kärleken flydde, din tro, den var kort,
 Nu flyger du bort
 Att skänka ditt namn åt en annan kanske —
 Hvad vill du mig ge?

Jag gaf dig min mun till att kyssa, och den
 Du kysste och tog hvad jag gaf . . .
 Ack, flyr du nu från mig, så bleknar din vän
 Och bäddas väl snart i sin graf;
 Ty ej jag kan lefva förutan den kyss,
 Som smekte mig nyss . . .
 O, kom och drick lif i min svällande kalk,
 Du älsklige skalk!

Hvad . . . spänner du vingen till flygt likafullt —
 Ack, ärnar du lemna mig re'n!
 Säg, har du ett hjerta, du, troget och huld?
 O, nej, det är skapadt af sten!
 Men jag, lille fjäril, har hjerta ändå —
 För dig skall det slå,
 Och kommer du åter mer trogen än nu,
 Så blir jag din — fru.

Gumman min.

Hur mycket såg jag ej som barn,
Som fångslade mitt öga;
Om blott en snäcka, blott ett flarn,
Den minsta leksak, minsta garn,
Det brydde mig så föga:
Jag såg och undrade blott på,
Hur allt var skönt att skåda då.

Jag undrade, och tiden gick,
Och jag med den, betagen;
Ett ej förgätet ögonblick,
En känsla öm mitt hjerta fick
För oskulden, behagen!
Och barnets lekar allt för snart
Jag glömde sedan — underbart.

Jag glömde barnets lekar för
Ett enda barn bland andra:
Ett barn, som än mig lyckliggör,
Som gör mig lycklig, när jag dör
Och skall från lifvet vandra.
Det barnet i min själ växt in
Och kallas nu för — gumman min.

Torparflickan.

O, himmel, att
En enda natt
Förhärjat torpets gröda!
Nu mor och far
Ej något har
Åt sina barn till föda.

Jag måste bort
Nu inom kort,
När man mig städsel gifvit;
Ty jag i vår
Fylt femton år,
Och missväxtår det blifvit.

Ifrån mitt hem
 Och alla dem,
 Jag hållit af derinne,
 Från mor och far
 Och en och hvar,
 Som kommit i mitt sinne.

Från bäste-mor
 Och lille-bror,
 Jag der så ömt ompysslat,
 Från spis och härd
 Och säng och gärd
 Och allt, hvarmed jag sysslat.

Från grannens barn,
 Från dammens flarn,
 Från ängens blommor alla;
 Från bäckens sorl
 Och källans porl,
 Från allt, hvad kärt vi kalla.

Från allt hvad kärt,
 Som varit värtd
 Att minnas och att gömmas,
 Jag måste bort
 Nu inom kort,
 Att glömma och att glömmas ...

Min älskling, du,
Som synes nu
Med tåradt öga blicka,
Stryk tåren bort,
Ty inom kort
Du kanske glömt din flicka.

Men mins du mig,
Nog blir jag dig
Så trogen, som jag varit;
Och lika kär
Du för mig är,
Fastän jag från dig farit ...

Om än vi bli
I slafveri,
Vi bli dock inga trälär:
I bönens ljud,
Som går till Gud,
Förenas våra själar ...

Af all min själ,
Farväl, farväl!
Må himlen er beskydda,
Min far och mor
Och lilla bror
Och eder lilla hydda!

Må himmelen,
Min snälla vän,
Min egen hjerte-stängel,
Med englar små
Dig skydda, så
Att sjelf du blir en engel.

Från allt hvad kärt,
Som varit värdt
Att minnas och att gömmas,
Jag måste bort
Nu inom kort,
Att glömma och att glömmas.

Fyrväplingen.

Det första lyckoblad,
Mig våren skänkt,
Förhoppningsfull och glad
Åt dig jag tänkt.
Må det bebåda frid
Och fröjd och tröst
Och lycka i all tid
Till lifvets höst!

Jag vet, du eger ett
Herbarium,
Der säkert du beredt
För det ett rum,
Såsom för mig du bär
Uti din själ
Ett hjerterum och är
Mitt ve och väl!

Ingen regel utan undantag.

En väl uppfostrad qvinnas »jag»
Käns väl igen i — elegans,
I tal, i sång, i spel och dans;
Men om naturliga behag
Hon saknar — uti månget fall
Hon simpel räknas skall.

Att ega smak ett vilkor är,
Som framstår uti hvarje krets,
Der som satiren har sin spets,
Och der den aldrig gör besvär;
Men förekommer — *Bacchi sak*,
Må qvinnan ej ha smak!

Ett rök- och tacko-offer skall
 I allan tid bli qvinnans lott,
 Det är ju rätt och väl och godt!
 Ett undantag i detta fall
 Blir dock, att hennes läppars smak
 Ej egnas åt — *tobak!*

Men detta allt, om »det går an»,
 Är dock ett intet mot en rätt,
 Som oftast på ett simpelt sätt
 Från sköna läppar flöda kan:
 Det *tadlet* är, en dålig sak,
 Helst när det sker på — bak!

Dock ingen qvinna med behag,
 Dertill uppfostran god och sann,
 Har ännu fångslat någon man
 Blott med sitt eget lilla — jag,
 Såvida ej naturlig smak
 Har varit hennes sak!

Gossens snaror.

Lifvet skänker faror:
Gossen sina snaror
Fäster hvarf vid hvarf,
Fångar liten sparf.

Lifvet falskhet reder:
Gossen varsamt breder
Mellan snaror frö —
Lurar sparfvens mö.

Lifvet gifver smärta:
Gossen har väl hjerta,
Men han vill ändå
Fånga sparfvar små.

Så blott gossen leker:
Liten tärna smeker,
Trycker liten hand
Då och då ett grand!

Hon ej anar faran,
Förr'n hon sjelf i snaran
Fångats hvarf på hvarf,
Hjelplös som en sparf.

Vår-anden.

D, milda ande! hur ljuf och öm
Du styr din färd öfver jorden,
Du smälter drifvan till tåreström
Och väcker hoppet i Norden.
På dina vingar sång-skaror följa,
Som slå sig ned uppå frigjord bölja
Och öfver allt, ja — öfver allt.

Du rör din vinge, och med dess fläkt
Du väcker hela naturen.
Se, skog och ängar, de byta dräkt,
Så äfven menskan och djuren:

Allt lifvas åter till nya drifter,
 Och skaparns allmakt i nya skrifter
 Vi läsa få, ja — läsa få.

Den lilla bäcken, som fångslad var,
 Nu mellan tufvorna hoppar,
 Och lundens småfolk nu par om par
 Sig gläds åt svällande knoppar.
 Och kärlek födes i skog och backar,
 Och bonden gladt åt sin fåle smackar
 I vårandstid, ja — vårandstid.

Sig jorden reder för odlarns »ahl»,
 För plogar, harfvar och vältar.
 Nu alla brådska i tusental,
 I fredlig strid, såsom — hjeltar!
 Med hackor, skyfflar, på gödselstackar
 Stå man och qvinna och flitigt hackar
 Det rena guld, ja — rena guld.

Sjelf bonden sprider — ammoniak
 Och fosforsyra och qväfve:
 Att det bedömma, det är hans sak;
 Och får blott ske för hans näfve.
 Hans snälla gumma, som står för sådden,
 Skall en gång svara, om icke brådden
 Blir lagom tjock, ja — lagom tjock!

Och när som våranden tagit slut,
Och man har säden i jorden,
»Det sista paret» nu ropas ut
Ibland de unga. Vid borden
Till sist sig alla i frid församla
Och höra sagor utaf de gamla,
Med tilltugg dock, ja — tilltugg dock!

Det bästa likväl skall bjudas far,
Han, som bekymren skall bära!
Och finnes något på bordet kvar,
Så blir det matmoderns ära,
Att dermed hjertligt de *usle* föda,
Ty eljest blir det för *usel* gröda
Af hennes sådd, ja — hennes sådd!

Slåtter-anden.

Hej, hur lustigt nu skall bli
Uppå mark och ängar!
Slåttertiden hafva vi
Och så raska drängar!
Fram med liar och med »orf»
Och på bordet fläsk och korf,
Nu vi skatta få vår torf
Och dess blomstersängar.

Nu en »snapps» till hvarje mål
Bjudes hela laget.
Ärter, lax och ål och kål:
Mycket af det slaget!

Och förrän man stigit opp,
 Man på sängen får sin »kopp»,
 Hvilken lifvar mod och hopp
 Och ger — öfvertaget!

Främst bland alla sjelfva far
 Trafvar af i spetsen.
 Mor bestyr med maten har,
 Muntrar hela kretsen:
 Än med kaffe, än med vin,
 Ser om calfvar, höns och svin;
 Hennes »ko» får ej stå — »sin»
 Eller vara — ledsen!

Hela skaran ställning gör,
 Lyfter sina liar,
 Hvar och en, med tillbehör,
 I det fria — friar.
 Framåt marsch till närmsta äng
 Och till anfall . . . sväng på sväng,
 Nu man fäller sträng vid sträng . . .
 Här fins ingen — »siar».

Jäntan, glad och smilande,
 Ser på raska gossar,
 Torkar svetten leende
 Och på banden lossar:

Blottar gerna fot och arm,
 Något litet ock sin barm;
 Ty hon blir så varm, så varm
 Uppå äng och mossar.

Vällingsklockan kallar hem,
 För att frukostera!
 Och nu bjudes alla dem
 (Kanske ännu flera),
 Hvilka pröfvat arm så rask,
 Hvar sin kaka, hvar sin »kask»
 Och från matmors gröna ask
 Bakelse med mera.

Nu med räfsa hvar och en
 Åter ut marscherar,
 Följer hvar sin dikesren,
 Med sin vän orerar.
 Fritt från allt spioneri
 Sker rätt månget frieri,
 Göres här och der parti,
 Kyssar man — spenderar.

Middag, redan klockan tolf,
 Ute man serverar;
 Dukar på det gröna golf,
 Der ej sol generar.

Matmor sjelf sitt matförråd
 Staplar opp i — öfverdåd ...
 Gud bevare »hennes nåd»,
 Som på rikt trakterar.

Efteråt en timmas rast
 Bjudes hela laget.
 Bästa rummet uti hast
 Af en hvar blir taget.
 Bäddad uti half-torrt hö,
 Gossen vid sin fästemö
 Önskar sig af sällhet dö,
 Fruktande — uppslaget!

Snart är rastetimmen slut
 Och dess ljufva drömmar;
 Husbond', stigen upp förut,
 Fattar fålens tömmar,
 Fäster dragarn vid sin stång,
 Sätter »spelet» uti gång
 Och inunder glam och sång
 För de sina — ömmar.

Hässjevirke köres fram:
 Stolpar, stöd och stänger.
 Hvar och en i skämtsamt glam
 Med sin börda svänger

Och till stacken drar sitt strå,
 Hej, hur lustigt det kan gå,
 När man sjelf kan lägga på
 Hö, att det ej — tränger.

Dagen snart till ända går,
 Alla hemåt ila:
 Man sin qvällsvard rikligt får
 Och tillräcklig hvila.
 Innan nästa sol går opp
 Är man åter i sitt lopp,
 Stärkt så väl till själ som kropp,
 Vid sin hvässta — bila.

Så det går nu dag från dag
 Under slätter-tiden:
 Alla ge deråt behag,
 Tills den blir förliden.
 Och till sist, när spelmans sträng
 Ljudligt bjuder på en sväng,
 Ser man hvarje tös och dräng
 Utaf glädje vriden.

Slätter-öl och hö-kalas
 Taga dock sin ända:
 Fodret, som från hässjan dras,
 Skall till ladan lända —

Då arbetas det i kapp:
Hvarje gosse, öm och rapp,
Af sin flamma får en klapp
Och en kyss — kanhända!

Skörde-anden.

Gullgula åkrar,
För mejarens hand
Fallna och bundna
I kärftar och band,
Odlaren, lycklig
I hjerta och sinn',
Kör till sin lada
Och der staplar in:
Glömmande mödan
Och hänfluten nöd,
Lofvande Herren
För kärna och bröd!

Älskande maka,
Delt mödornas värf,
Delar ock fröjden
Af guldlockig kärf,
Som hon sjelf bundit
Och staplat i skyl,
Som hon vill dela
I egen — asyl,
Der hon kan mildra
Den fattiges qual:
Lofvande Herren
I sång och i tal!

Hemma i hyddan
Små syskonen snällt
Se om hvarandra,
Som mamma bestält.
Äfven de fröjdas
Med mor och med far
Uti skörd-andens
Så lyckliga dar.
Och som små sparfvar
De ock längta ut,
Att plocka axen
På fältet till slut.

Tiggaren glädes
Vid svigtande staf

Öfver de skördar,
Som himmelen gaf,
Hvilka på bygden
Han delande får,
Der ifrån hydda
Till hydda han går.
Äfven gråsparfven
Sig gläds, på sitt sätt,
När han till ladan
Måst' taga reträtt.

Så ifrån höjden
Skänks mång' million,
Hvaröfver fröjden
Från zon och till zon
Sprider sin honung
I rikaste mått
Till folk och konung,
Till hydda och slott.
Och ifrån alla
Till verldarnes far
Lofsånger skalla
I skörd-andens dar.

Allhärjarns lie,
Som stundligen går,
Ingen befrie
Från dödshuggets sår.

Likväl på färden
Han sällan blir hörd,
När han i världen
Tar himmelens skörd . . .
Måtte dock alla
För englarnes bo
Slutligen falla
I kärlek och tro.

Lär mig att glömma.

Hur ljuft att minnas än
Från forna dar,
Hur mången trofast vän
Emot mig var.
Hur ljuft att minnas den
Intill sin död,
Som gaf i barndomen
Ett stycke bröd.

Väl mycket skett och sker
Uppå min ban',
Hvartill jag mig beredt
Af mödor van.

Jag mången mötgång gömt
Uti min själ,
Som jag med glädje glömt
Likväl, likväl!

Men — goda engel, du
Som följt min stig,
Som varit mig så ljuf,
Så innerlig;
Som lärt mig vid min lott
Åtnöjas lätt:
O, lär mig glömma blott
All — oförrätt!

Det ljufvaste.

A.

När våren dröjer, men drifvan höjer
 Sig dag för dag
Och lundens väldiga fur sig böjer
 För stormens slag;
När trädens kronor, som re'n bort knoppas,
 I rimfrost stå
Och sjelfva hoppet har slutat — hoppas:
 Hvad ljufvast då?

B.

»Att söka hemmet — om blott en hydda —
 Och finna der
Små goda englar, som ömt beskydda
 Dem, man har kär;

Att solljus dricka ur vänners öga,
 Förtjust och nöjd . . .
 Ack, något ljufvare finnes föga
 Af värlig fröjd.»

A.

När drifvan faller för solens öga
 Och smälter ner,
 Och ärlor små i dess vatten löga,
 Hvad önska mer,
 Än saligt njuta i lundens gömma
 Af sollyst dag
 Och hänryckt lyssna till lärkans ömma
 Och ljufva slag?

B.

»Låt lundens lockande löfverk glittra
 I vårens dag,
 Låt fjäriln fladdra och fogeln qvittra
 Dig till behag,
 Låt Floras förstlingar festligt niga
 Vid vestans vind
 Och daggens dejliga droppe stiga
 På blommans kind.

Det båtar föga i vår, i sommar,
 I vé, i väl,
 Om tro och kärlek och hopp ej blonmar
 Uti din själ;

Det båtar föga, om det dig felar
 En hjertevän,
 Som delar lifvet och fröjden delar
 Och — himmelen!»

A.

När ödet make från make rycker
 Och vän från vän,
 Och man sig ensam, så ensam, tycker
 Och längtar hän:
 Fins något då, som är menskan gifvet
 I sorg och ve,
 Som man kan kalla i detta lifvet
 Det ljufvaste?

B.

»Att luta hufvudet emot handen
 Och slumra in
 Och drömma sig i de sälla landen
 Hos vännen sin,
 Der sjelf en engel bland englars skara
 Man tycks sig le:
 Det varit, är och det måste vara
 Det ljufvaste!»

Till den missbelåtna.

Säg, ack säg, hvad vill du jag skall göra? — —
När du talar, är jag idel öra;
När jag ser dig, är jag öga blott.
Är du när mig, jag allt annat glömmet;
Är du fjerran, jag om dig blott drömmet,
Och än mer — du har mitt hjerta fått.

Hvad jag gör, jag gör ju för oss båda;
Hvad jag vill, nog vill jag, du skall råda;
Hvad jag lofva kan, jag hålla vill;
Hvad jag tänkt, nog var det till ditt bästa ...
Ty som du har ingen kunnat fästa
Mig till själ och sinn' och — mera till.

Och likväl — är jag dig ej som andra:
Men hvad gör det, gerna må man klandra
Mina brister, när jag likväl vet,
Att jag är dig kärare än mången,
Jag, som fåfängt söker uti sången
Jollra bort din — missbelåtenhet!

Hannas hydda.

I denna byn
Vid skogens bryn
En liten hydda står,
Så täck, så prydd,
Att jag blir brydd,
När utanför jag går.

Och ser jag der
En liten kär
Igenom fönstret blott,
Jag blir så glad,
Som om hon båd
Mig dela hennes slott...

Jag vet ej, hur
I rusk och ur
Jag kan hvarenda qväll
Vid hyddan stå,
Blott att se på
Det lilla, trefna tjäll,

Och hur i regn,
Förutan hägn,
Jag utanför dess dörr
Befinner mig
Så lyckelig,
Som innanföre — förr.

Helst om jag ser,
Att Hanna ler
Och kommer till mig ut,
Och ber mig in
I stugan sin . . .
Nu är min visa slut.

»En stund blott än.»

(Sjömans-sång.)

Re'n blåser vinden
Sin nordan här
Och purprar kinden
Med ros så skär
På lilla Hanna,
Mitt hjertas vän . . .
O, stormvind stanna
En stund blott än!

Än vill jag gifva
En kyss så tyst,
Än vill jag blifva
Båd' smekt och kysst

Af lilla Hanna,
Mitt hjertas vän...
O, stormvind stanna
En stund blott än!

Än hos min lilja,
Mitt — socker-rö,
Min tankes — vilja
Min viljas — mö,
Min egen Hanna,
Mitt hjertas vän,
Jag ville stanna
En stund blott än.

Men vinden ljuder
I mast och tåg:
Han endast bjuder
Till färd på våg;
Han vill ej stanna
En stund blott än...
Farväl då, Hanna,
Min hjertevän!

Afskedshelsning.

Han nalkas den dagen, du länge dig tänkt,
Som slutet på all vedermöda,
Han nalkas, han kommer, han går! Då han sänkt
Sitt glimmer i tiden, du vet, hvad han skänkt
För säde för kommande gröda.

O, måtte han komma välsignelse-stor
Och skänka dig allt, hvad du önskat,
Då nöjda vi hoppas, att, hvad du än tror,
Och hvar du än verkar och bygger och bor,
De hoppfulla skördarne grönskat.

Men qväf ej den gamla, den grönskande brådd,
Som rot-trådar fäst i vårt hjerta.
Nej, offra ditt minne din tidiga sådd
Af trofästad vänskap, som aldrig försmådd
I afskedets stund ger oss smärta . . .

Dock — när en gång lycklig och glad och förnöjd
Du funnit ditt Eden omsider,
Vi afundas icke! — Nu — glaset i höjd!
Farväl, gode broder, så res då i fröjd,
Med lagrar för kommande tider.

Silfver-brölloppet.

Huru tiden fridfullt ilar,
När i kärlek den förgår,
Huru stilla hoppet hvilar
I förnöjsamhetens spår;
Och hur glädjens blomster spira,
Skyddade af englar små:
Allt vi skåda hos de två,
Som i dag sin högtid fira.

Hvad de äga till att säga
Om den första kyssens glöd,
Hvad de säga om att äga
Kärlek uti lust och nöd,
Kanske skalden vet och känner,
Om han än uti sin sång
Ej en enda, enda gång
Tolkar det för sina vänner.

Hvar är bruden? — Det blott lyster
 Oss att känna en och hvar . . .
 Der hon står, såsom en syster
 Ibland barnen och dess far.
 Än ungdomlig, såsom våren,
 Älsklig, mild och ljuf och öm,
 Vaknad från en lycklig dröm
 Och med silfver-ax i håren.

Att vår brudgum, kry och nyter,
 Derför något stolt sig bär
 Och visst ej mot himlen byter,
 När han bland de sina är:
 Det vi honom ej förmena —
 Hvar och en sin himmel har! —
 Och så . . . för vårt bröllops-par
 Vi oss i en skål förena!

Mätte himlen dem beskydda
 Åt hvarandra år från år,
 Och förnöjsamhetens krydda
 Balsam ge åt hjertats sår,
 När en gång det Gud behagar
 Slita deras kärleksband . . .
 Mätte han med mäktig hand
 Skydda deras dagar!!

Bofinken.

Ej jag sörjer, fastän jag är liten,
Att min vinge kännas matt och svag,
När jag hör, hur lärkan under molnen
Jublar högljuddt uti vårens dag.

Ej af afund slår mitt lilla hjerta,
När jag svanor ser i himlens sky
Högt uppöfver jorden glädtigt ila
För att bort till andra verldar fly.

Jag är lycklig, jag, ändå och ville
Ej för hela världen byta bort
Lilla hyddan, som jag byggt i granen,
Der mig glädjen aldrig kännas kort.

Der jag har min verld, mitt himmelrike,
Der jag har min maka, mina små:
Får jag dem behålla blott för höken,
Som jag ofta ser i rymden slå,

Då jag lycklig blir, långt mer än andra,
Som i lifvet fått en bättre lott,
Och jag sjunger gladt för skog och bölja
Och för mina små kamrater — blott!

Den förorättade.

Den, som af ringa glädje vet,
Nog nöjes vid det lilla,
När han förstår sin hemlighet,
Att vara glad och stilla!
— Bland glade han ock ständigt ler,
Om än i barmen svider:
Han hoppas glömma mer och mer
De hädangångne tider!

De oförrätter, som han fått
Med stilla tystnad lida,
Han lärt sig bära och — förstått
Den rätta kampen strida;
Om han ej dignat, dock ty värr
Han upprätt står med möda,
Ty djupa sår nog lemnat är,
Om än de slutat blöda.

Om än hans sinne synes gladt,
 Hans öga ej förgråtet,
 Ho vet dock, hur hans tysta natt
 Kan finna allt — förlåtet?
 Och om ej grämelsernas klor
 Än sarga läkta såren,
 Som säkert ensamt dåren tror
 Försvinna skall med åren?

Han vet, att ofvan stjernors land
 Den sanne Guden tronar,
 Som hämden bär uti sin hand,
 Som straffar och försonar,
 Och att det oförtjenta spe,
 Den oförtjenta ära,
 Som vi i verlden oftast se,
 Är lika svårt att bära . . .

Af detta allt du finna skall,
 Hvarför han syn's belåten,
 Den förorättade, i fall
 Han icke är — förgråten!
 Ty den af ringa glädje vet
 Nog nöjes med det lilla,
 När han förstår sin hemlighet
 Att vara glad och stilla.

Nummerhästen.

Stackars grälle, gamla gossen,
Nu man stält dig uti trossen
Såsom sämst;
Du, som uti gångna tiden
Bäst af alla var beriden,
Uti ledet främst.

Ung och ståtlig, from och vacker,
Var du modig, när attacker
Blåstes ut,
Och du kunde då med ära
Hjelten fram till seger bära
Intill stridens slut.

Då, hur blef du icke lofvad,
 Ty du var ju så begåfvad
 Uppå allt.
 Dagligt bröd man ständigt bröt dig,
 Ej för natten hafra tröt dig;
 Ty så var befallt.

Rykt och skrapa, filt och täcken
 Och af klöfver fulla häcken
 Då bestods.
 Men *nu* är du gammal vorden,
 För att skatta snart till jorden . . .
 Hur — är du till mods?

Stackars grälle, hvad du slitit,
 Hvad du ofta krubban bitit
 För ditt svalg!
 Mager är du såsom styggen,
 Och ändå man smörjer ryggen
 Din med pisk, ej talg.

Dock — var modig, gamla grälle!
 Sjelf jag står nu, som en stolle,
 Slö och skral,
 Och beklagar dig, kamraten,
 Fastän sjelf jag, utom staten,
 Saknar — gratial!

Blomsterflickan.

Snälla flicka, hvarför klagar
Du, att frosten strör
Blott kristaller i de dagar,
Dina blommor dör?

Hvarför sörjer du en sommar
Med sitt ve och väl,
Då du vet, att kärlek blommar
I din rena själ?

Ingen frostnatt skall der störa
Med sin kalla hand;
Ingen vinter ens förgöra
Hjertats — blomsterland!

Och du sörjer dock och klagar,
Huru frostén strött
Sina flingor i de dagar,
Dina blommor dött! —

Du, som, sjelf en blomma, knoppas
Uti större prakt,
Lär dig älska, tro och hoppas
På en högre makt . . .

Blott *din* oskuld blir den vinning,
Hjertat fyller opp,
Blommar myrten för din tinning,
För ditt hjerta — hopp!

Färgläggning.

Bär jag dig lemnar mitt porträtt,
Jag äfven ämnar färga det,
Så att du minnes, du, till slut,
Hur jag såg ut.

Se detta öga: uti blått
Det stöter föga, mindre grått
Än luggen, som på gamla dar
Re'n grånat har.

Och, skäggig, kinden strålar röd,
Så fyllig som ett — limpebröd;
Och näsan se'n, kanske på sned,
Den strålar med!

Men skägget dock det bästa är,
Som torkad saffran — det mig klär!
För öfrigt, såsom folket mest,
Jag tyck's mig — bäst!

I lifvet jag fått — veta hut!
Men har i sinnet något — krut!
Och glöms jag nu, skyll — Lethes elf
Och — skyll dig sjelf.

Vinterblommor.

Flora, o, den underbara,
Lagt sig nu att dö —
Med sin hela barnaskara
Ibland frost och snö!

Ej en enda liten vifva,
Tittar opp ett grand,
Ifrån vinterns hvita drifva
Eller vid dess rand.

Ej en näckros uti bäcken
Kan man mera se,
Ej en skymt af grönska häcken
Mäktar mera ge.

Hvilken blomma har naturen
Då att bjuda på? —
Jo, en *ros*, af kinden buren,
Blomma vet ändå!

När hon bjudit på sin hägring,
Ständigt lika söt,
Vintern icke saknat fågring:
Blommor då ej tröt!

Flicka, sjelf en liten blomma,
Oskuldsfull och ren,
Skall du räknas i den fromma
Blomsterverld — för en!

Ty bland nordens kalla drifvor
Sprider du behag,
Såsom söderns gyllne vifvor
På en — sommardag.

Hök och dufva.

Barnen leka hök och dufva
Och få snufva . . .

»Kära far!

Har du icke minnen ljuftva
Ifrån egna barna-dar?
Hvarför skall du ändå neka
Barnen leka?

»Mins du ej, hur du betagen
I den leken en gång var?
Hur derunder små behagen
Vällust till ditt hjerta bar?
Mins du detta och vill störa
Barnens göra?

»Mins du ej, hur dufvan lilla
 Högljudt ropte hökens namn?
 Hur du kurade och — stilla
 Slöt den lilla i din famn?
 Hur ditt jag ock blef intaget
 I dufslaget? . . .

»Har du detta glömt och dufvan,
 Som din maka blef — på stund?
 Hur du njutit har af drufvan
 Ifrån hennes purpur-mund?
 Har hon inga flera blomster
 Af hågkomster?

»Eller — hvarför skall du brumma
 När som barnen roa sig?» . . .
 — Du har rätt, min snälla gumma,
 Aldrig kan jag glömma dig.
 Nej, ack nej, jag vill ej neka
 Barnen leka.

Tidens tand.

Tidens tand på allting gnager —
Intet lemnar den i ro!
Och ändå är tiden mager,
Mager som en svulten ko.
Huru kunna det förklara?
Svara?

Se på gamla slott och hyddor,
Huru tiden gnagit dem . . .
Sjelfva äro vi ock kryddor
För hans vinning, allt för slem!
Och till slut vi måste alla
Falla.

När nu tiden så sig mättar,
 Är han ju ett riktigt nöt.
 Sällan bjuder han oss — plättar
 Men rätt ofta simpel — gröt.
 Borde vi ej protestera
 Mera? . . .

Eller månne att det händer,
 Hvad jag aldrig, aldrig hört,
 Att vår tid haft sämré tänder,
 Att den mindre väl — förstört?
 Vänta vi, skall den kanhända
 Ända . . .

Men kanhända vi förgäfves
 Vänta, tills den *gamla* dör,
 Om dess slut ej undergräfves,
 Derför vi ock rösta för,
 Att vår tid vi nu — afdaga-
 Taga.

Fåfängt gosse! . . . Tidens tänder
 Växa till för hvarje stund.
 Aldrig någonsin det händer,
 Att de lossna en sekund.
 Aldrig sluta de att gnaga
 Och — försvaga.

Skyll då icke uppå tiden,
Att den dig så mager gör,
Att du dignar under striden:
Skyll på menskorna därför —
Och på egen oförmåga,
Du odåga!

Till Lizzie.

Likt dufvan, som
Till hemmet kom
Med budskap ifrån världen,
Du kom till oss
Med glädjens bloss,
Som spred sin frid kring härden.

Uti vårt hem
Du gladde dem,
Som gladde dig tillbaka;
Ty hjertlighet
Och trofasthet
Du lät oss alla smaka.

Och hvarje ord,
Utaf dig spordt,
Likt äkta perlor paräts
På minnets band
I hjertat bland
De andra, der förvarats.

Du kom, du var
Och offer bar
Till hjertats helga altar.
Du for, min vän,
Och kärleken
Ditt offer re'n förvaltar ...

Lärkan.

Bör jag ej sjunga
En liten visa
Att hjertligt prisa
En mild försyn,
Som gaf mig tunga
Och gaf mig vingar? . . .
Hör, sången klingar
Nu högt i skyn!

Från söderns varma
Till nordens kalla
Af mig och alla
Besjungna land

Jag kom, jag arma,
Att återvända
Blott för att tända
Mitt hjertas — brand.

Här såg jag ljuset,
Helt visst betagen
Den första dagen
Uti mitt lif.
Här — fadershuset
Nu repareras
Och reveteras
För — nya vif.

Nu är det troligt,
Jag får tillbaka
Min lilla maka
Och fröjd på nytt.
Ack, huru roligt
Att våren låter
Oss komma åter,
När vintern flytt!

Ibland de nöjdas,
De gladas skara
Få vi då fara
I yster dans,

Att hjertligt fröjdas
Åt bäck, som hoppar,
Och häck, som knoppar
I solens glans.

Ja ... jag vill sjunga
Min lilla visa
Och hjertligt prisa
En mild försyn,
Som gaf mig tunga
Och gaf mig vingar! ...
Hör ... sången klingar
Nu högt i skyn!

I sommarnatten.

Fastän solen
Invid polen
Räddat sig i purpurskyar,
Gyllne strålar
Likväl målar
Bergens toppar, dalens byar.
Fastän tiden
Re'n är liden
Att hemsöka hvilans läger,
Dagens tärna
Stannar gerna
I den offerlund, hon äger.

Der ett möte
 I sitt sköte
 Hvarje träd och hvarje blomma
 Ack, så gerna
 Ger sin tärna,
 När hon synes gå och komma.
 Der ock trasten
 Sjunger, fastän
 Solen släckt sin sista stråle,
 Och välkomnar,
 Förr'n han somnar,
 Hjeltens guldbesmidde — fåle.

Löfven bäfva,
 Der de sväfva
 Mellan fjärilar och skalkar;
 Daggens perlor
 Åt små ärlor
 Bjudas uti rosen-kalkar;
 Elfvor vida
 Ringar sprida
 Uppå dimomhöljda fälten,
 Der i dansen
 Kanske fans en
 Verklig mö att möta — hjelten.

Ock till lunden
 Jag på stunden

Går i onämbar förtjusning,
 Der mitt öra
 Visst får höra
 Forsens fall och bäckens brusning,
 Millioner
 Ömma toner
 Ifrån parkens furutoppar,
 Och hur vinden
 Uti linden
 Leker ibland blad och knoppar.

Dagen rymmer,
 Men det skymmer
 Öfver skogar, land och vatten.
 Qvällen ändas,
 Stjernor tändas,
 Att oss leda uti natten.
 I naturen
 Men'skan, djuren,
 Allt, hvad lif och väsen äger,
 Går tillbaka
 Till sin maka,
 Till sin hydda, till sitt läger.

Gerna bunden
 Dock vid lunden
 Vill jag nattens ro förbida,
 Vill jag domna

Eller somna
Vid min drömda tärnas sida;
Vill jag gömma
Eller drömma
Mig i hennes armar sluten,
Eller njuta
Vid min luta
Sångarns lott, om än förskjuten.

Ett minnesblad.

Från hemmets frid
Till lifvets strid
Är blott ett steg i världen,
Som du till slut
Nu tager ut . . .
Tag Gud blott med på färden!

Och om din plats
Blir ett palats
Eller en simpel hydda,
Skall englar små
Ditt hem ändå
Och dina steg beskydda.

Minnet lefver.

Som litet barn, ännu i kolt,
Mins du, hur du dig kände stolt,
När »dadda» dig sin skallra gaf ...
Men kolt och skallra lades af —
Och snart af allt, hvad glädje var,
Blef minnet qvar.

Som gosse än, i himmels höjd
Du kände hela lifvets fröjd,
Om blott ett aftonlof du fick
Från utanlexans »punkt och prick».
— Af hela fröjden du nu har
Blott minnet qvar.

Och yngling snart, du kände dig
 Så trånande, så innerlig,
 Så för, som mot din flicka kär ...
 En annans maka nu hon är.
 — Af all din fröjd, säg, om du har
 Blott minnet kvar?

Som äkta man du re'n förstått
 Att skära lagrar uti smått
 Bland maka, barn och tjenstefolk;
 Ty du dig stält som hjertats tolk.
 Men döden kommer — och du har
 Blott minnet kvar.

Väl dig, min vän, om dock till slut,
 När egna minnen plånats ut,
 De ljufva, som de bittra, om
 Du sjelf i tacksamt minne kom:
 Far då i frid! — ty verlden har
 Ditt minne kvar.

Vid källan.

Vid källans rand
I solens brand
Satt liten dufva
Å mossig tufva
Och kärligt såg,
Hur våg för våg
Så troget följde
Den strand, den sköljde.

Och blommor små
Vid stranden stå
Och tåligt bida
Sida vid sida
Den ljufva vind,
Som deras kind
Så kärligt smeker,
När böljan leker.

Och trasten opp
I närmsta topp
Af björkens krona
Med liten hona
Ser ock uppå
De böljor små:
Huru de kryssa
Och stranden kyssa . . .

Hur stilla, o!
I menlös tro
De alla förde
Hvad dem tillhörde
Till källans våg
Och njöt och såg
Sin egen like
I Frejas rike . . .

Det såg ock den,
Som *ensam* än
Så många gånger
Hört trastens sånger
Vid källans rand
Och der ibland
Sig velat dölja
Uti dess bölja

Men denna vän
Ej lyckats än

Vid källan finna
Sin »angelinna»,
Hur än hans sång
Så mången gång
Kring nejden ljudit
Och henne bjudit . . .

O, källa blå
Bjud du ändå,
När helst hon länder
Till dina stränder,
På ditt behag
Om det är dag,
Och på ditt vatten
I stjärnenatten!

Och hviska tyst,
Att vågen kysst
Den kära stranden;
Och att vid randen
Små blommor fått,
Hvad de förmått
Af kärlek öfva,
Som de behöfva.

Och hviska tyst,
Att dufvan kysst
Sin kära maka,
Som kom tillbaka

Uppå hans bön
Och gaf den lön,
Som kärlek trogen
Bestås i skogen.

Och hviska tyst,
Att trasten kysst
Sin lilla hona
I björkens krona;
Och ännu mer
Om hvad du ser
Vid dina stränder,
Som händt och händer.

Men hviska sist
Så tyst, så visst,
Hur alla dagar
En yngling klagar
Sin ensamhet
Och icke vet
Att kärlek smaka
Förutan — maka!

Belöningen.

Goda gosse! kan du svara mig
På de frågor, jag nu gifver dig,
Skall, för en och hvar, du gerna få
Utaf mig en kyss, kanhända två.

Hvad är det, som jag har aldrig glömt?
Hvad är det, som jag ej dyrkar ömt?
Hvad är det, som jag ej lider mer?
Hvad är det, jag ej i blomning ser?

— »Hvad du *saknar*, har du ju ej glömt!
Hvad du *hatar*, dyrkar du ej ömt!
Hvad du *lidit*, lider du ej mer!
Hvad som *dödt*, du ej i blomning ser!»

Goda gosse, tusen frågor till
Du helt säkert mig besvara vill;
Men jag vågar ej för mor och far,
Ty jag riktigt fruktar dina svar.

Kom dock i min famn och tag din lön.
— »Tack, du hulda flicka! Hör min bön:
Säg om jag får tusen kyssar ta?» ...
— Skynda dig, jag törs ej svara — ja!

Flickan och blomman.

Flickan en blomma hade,
Hvarom hon var så rädd,
Mylla hon varligt lade
Ner uti hennes bädd,
Måttligt fick blomman vatten,
Skugga på solig dag,
Täckning på svala natten,
Allt efter konstens lag.

Blomman så sirligt höjdes
Upp öfver jordens mull;
Stadigt för vinden böjdes
Stammen förhoppningsfull.

Snart slog hon nya grenar,
Bladrika, friska skott:
Allting sig väl förenar,
Allting, att blifva — godt!

Blomman stod snart i knoppning,
Svällande mer och mer,
Och uti glad förhoppning,
Flickan mot henne ler,
Pyslande om den lilla,
Som i sin slummer än
Drömde så tyst och stilla . . .
Drömde om — fjärilen!

Fjärilen kom med vinden,
Vinden med kylig fläkt,
Flägten med frost om kinden . . .
Blomman, af frost betäckt,
Slutade sina dagar,
Innan dess knopp slog ut,
Flickan nu går och klagar
Öfver den lillas — slut.

Men lilla, snälla flicka
Torka du tåren bort!
Lär dig mot himlen blicka:
Lifvet det är så kort!

Lär dig begrundat tiden,
Lär dig värdera den!
Snart nog den är förliden,
Snart nog — förgängelsen!

Blomman ibland de döde,
Sörjer du öm och mild;
Se då på blommans öde,
Se då deri — din bild!
Vakta ditt unga hjerta,
Att icke fjärlins gift,
Att icke frost och smärta
Skapar din egen — grift!

Bofinken.

I poppel-lundens stillhet satt
En liten bofink dag och natt:
Han satt der allare'n i vår ...
Han satt der än i går!

Och till hans muntra, ljufva sång
Jag lyssnade så mången gång
Och önskade mig vara — han,
Om det kunnat gå an.

Han sjöng allt om sin lilla mö,
Hvars väg han ville blomsterströ ...
Han tackade sin lilla skatt,
Der han i popeln satt.

Och jag fick obehindrad stå
 Och skåda på de kära små
 Och deras hushålls små bestyr
 Och kärleks-äfventyr.

Men hvad jag såg, från det jag kom
 Och tills jag gick, jag talar om
 Blott för en enda, när en gång
 Hon lyssnar till min sång.

O, kunde jag i denna stund
 — En bofink sjelf i poppel-lund —
 Blott locka fram en bland de små,
 Som kunde mig förstå!

Min lilla bofink kunde då
 Med lilla makan och de små,
 Han redan eger i sitt bo,
 Få skåda samma ro

Och gerna höra mången gång
 Uppå min mer än enkla sång
 Om *våra* små hushålls-bestyr
 Med sina — äfventyr.

Hittebarnet.

Hvem var min fader, säg, hvem var min moder,
Och deras fäder, säg, hvad voro de?
Säg har för dem man upprest ärestoder,
Säg hvilat öfver dem — förbannelse?
Hvem svarar mig, ett hittebarn från gatan,
Som derom frågar Gud, ja frågar — Satan!

Och dock ges intet svar på hjertats fråga
Och ingen fråga alls för hjertats svar.
Min suck, af ingen hörd, skall ingen plåga,
Min tår, af ingen sedd — allt hvad jag har:
De lätta dock mitt arma, qvalda hjerta,
De äro enda trösten för min smärta.

Allt hvad jag har, jag sagt, allt hvad jag äger ...
 Är det ej nog, *det*, för ett hittebarn?
 Ett enda vänligt råd ej någon säger,
 Ett varningsord gifs ej mot lastens garn;
 Och hur mig går till slut, väl eller illa,
 Hvem bryr sig väl derom, att klandra, gilla?

Jag går framåt på livvets törne-bana
 Och skådar fåfängt uppå en och hvar:
 I hvarje »Lady» jag min mor vill ana,
 I hvarje »Gentleman» jag ser min — far.
 Och likväl fruktar jag, ty värr, att dessa
 I slitna kläder gå med fårad hjessa.

Hvad än mig fattas, utom barnasinnnet:
 Hvad mer, om blott jag egt en moders famn;
 Hvad mer, om blott en tanke ljuf i minnet
 Jag kunnat äga, och en faders namn!
 Hur föga allt mig gör, hur föga alla:
 Jag må nu frejdad stå, må hänad falla.

Jag är blott fattig, jag, på verdens skatter,
 På lyxens bländverk och på guldets glans,
 Och i Fortunas salar, der man satt er,
 Ett tomrum ständigt står, som kallas — hans,
 Hvars enda minne blott den rännsten gifvit,
 Der han i detta lifvet funnen blifvit.

Ett har jag dock, som ingen från mig tager:
Det är den lära jag om Kristus fått,
Som skänka skall, en gång, den skönsta lager,
Om jag dess sanna löften rätt förstått;
Och såsom barn, en gång, uti hans rike
Skall hittebarnet ock bli — englars like!

Min frihet.

Jag frihet måste lofva,
Som ej är slaf,
Om lifvets enda gåfva
Blott blir — min graf . . .
Min lön jag bär i själen,
För hvad jag gör,
Och har ej vedermälen
Att tacka för.

Om uti svett och möda
Jag fått mitt bröd,
När andra haft sin föda
I öfverflöd,
Så har jag sjelf anstaltat
På egen grund
Och ärligt der förvaltad
Mitt ringa pund.

Ej någons gunst jag vunnit,
 Ej ryggen krökt
 Ibland de män, som funnit
 Allt, hvad de sökt;
 Ty har jag förbigången
 Mig ständigt sett
 Af mången, mer än mången,
 Som mig belett.

Min frihet jag dock äger
 I råd och dåd,
 Som ständigt öfverväger
 De storas nåd.
 Och fast man mig bedragit,
 Jag är dock — stolt:
 Då den, som gåfvor tagit,
 Sin frihet sålt.

Ej vill jag byta öde
 Med en af dem,
 Ty när vi bland de döde
 Ha nått vårt hem,
 Så veta vi, att själen,
 För hvad man gjort,
 Har fått de vedermälen,
 Oss vederbort.

Den gamles stöd.

Förnöjsamt vill jag lofva
Min gamla, nötta staf,
Som är den bästa gåfva,
Mig ödet en gång gaf.
Till den min lit jag sätter
Uppå min törne-stig,
Hän öfver lifvets slätter
O, kära graf, till dig.

Nog finnas stötestenar
Än för mig, gamle man,
Som sina hinder enar
Och — gubben fälla kan;

Dock, vacklande mot grafven,
 Jag har mitt kära stöd
 Uti den nötta stafven,
 Intill min vissa död.

Ty den — den är min maka,
 Min enda goda vän;
 Och hvart jag går, tillbaka
 Den följer mig igen.
 Den ständigt vid min sida
 Så huldt och trofast står,
 Och tåligt får den bida
 Måhända — något år!

Dock — huru kort är tiden
 Mot evigheten spord . . .
 Jag sökt och funnit friden
 Uti Psalmistens ord:
 »Förtviflan vike fjerran,
 »Till afgrund bär dess stig,
 »Jag släpper icke Herran
 »Förr'n han välsignar mig.»

På födelsedagen.

Hvad tiden är kort,
Den ilar ju bort
Så flyktigt med glömska i spåren.
Man vet icke här,
När sommar det är,
Så hastigt den följer på våren.

Och sommarn så snart
Förrinner med fart,
Och kyliga höstdagar stunda,
Då blomman i snö
Sig lägger att dö,
Och tröttade ögat vill blunda.

Så löper det fram,
 Det gifs ingen dam,
 Som hämmar den ilande tiden,
 Och aldrig, min vän,
 Den kommer igen,
 När en gång den blifvit förliden.

Hur lycklig dock du,
 Som äger ännu
 Den sällhet, oss sommaren lemnar:
 En vårdande hand
 I blommornas land,
 Som frukter åt framtiden ämnar;

En grönskande vår
 Uti dina spår
 Med älskliga plantor så rika,
 En troendes bön
 Och kärlekens lön
 Och hoppfulla löften tillika.

Ja, lycklig du är
 Med make så kär
 Och barnen, som hemmet inrymmer,
 Som skänka dig tröst,
 När en gång blir höst,
 När en gång för ögat det skymmer.

Hvad lifvet är kort,
Det ilar ju bort
Så flyktigt med saknad i spåren.
Man vet icke här,
När sommar det är,
Så hastigt den följer på våren.

Och sommarn så snart
Försvinner. Med fart
De kyliga höstdagar stunda,
Då blomman i snö
Sig lägger att dö,
Och tröttade ögat får blunda.

Så löper det fram,
Det gifs ingen dam,
Som hämmar den ilande tiden;
Men ack, bortom den
Vi möta igen
De våra i eviga friden!

I nöjets salar.

Hvad du än må vara eller bli,
Handla ej, såsom du *intel* vore;
Akta dig för — öfversitteri,
Lika mycket som för — kryperi:
Någotdera tåla ej de store.

Sök ibland gelikar plats att få
Och att bli välkommen i de kretsar,
Dit du utan kallelse kan gå,
Gå och komma — och ej stå på tå,
Att ej trampa fallna släp och spetsar.

Lika barn ju leka allra bäst:
Törnet sällan lilla rosen sårar!
Utan skuld — du kommer ej till rest,
Om med skuld — blif likväl vid din läst,
Men vik ständigt för de simpla dårar.

Öppen var mot hvarje redbar vän,
När det gäller egen sak och heder,
När det nästans gäller, tag då den
Till din skyddsling i försvar — om än
Litet obehag det dig bereder.

När du talar, tala uti sak;
Men betänk dig *noga* förr'n du talar;
Lycklig du, om det kan ske med smak,
Lycklig nästan, om ej hennes bak
Blir befläckad — uti nöjets salar!

Vid Uman.

Amanda kom, kom följ mig ned till stranden
Af Umans bädd, att skåda vattnets fall,
Amanda kom, ty deraf menskoanden
Så mycket njuta vet och lära skall.

Se, huru lugn och klar å vattnets yta
Sig himlen speglar . . . Ack, Amanda, se! . . .
Se dessa bubblor, som på vattnet flyta,
De hvar sin himmel äga äfven de.

Om äfven små, så små, att de ditt öga
Ej kunna nå med bilden för din syn,
De bära dock sin afbild af den höga,
Den milda, blåa, klara himlaskyn.

Och denna bild, den är just hoppets himmel,
 Så ren, så klar, så glänsande, så mild.
 Amanda, tänk dig, att i flodens vimmel
 Ej fins en bubbla utan hoppets bild.

Se bubbla invid bubbla framåt vandra,
 I forsens ringdans deras bröllop står;
 Männ' ej de — äro mycket för hvarandra,
 Fast Brustna, hvar för sig — en enda tår?

Amanda se, se hvilka spridda skaror,
 Som framåt tåga — utan spe och hån!
 De, alla lika, frukta inga faror,
 Till dess de krossas mot den minsta spån.

Men hvad är menskan mera, o, Amanda!
 En bubbla blott, som föds, en bubbla blott,
 Som fylld utaf en högre, själf full anda,
 Skall brista, men uppnå en högre lott.

Hvad är väl tiden? . . . Jo, en flod, som strömmar.
 Och lifvets barn? . . . Jo, bubblor deruti.
 Och lifvets sällhet? . . . Endast flydda drömmar.
 Och lifvets högsta mål? . . . Att lycklig bli.

Men denna lycka finnes ej i lifvet;
 Nej, bortom lifvets gräns och grafvens ro
 Vi skola söka den . . . Det är oss gifvet
 Att söka, medan vi på jorden bo.

Mins bubblans bild, för den vi skola sträfva,
För lifvets högsta mål, för himmelen!
Mins bubblans bild och ej för döden bäfva! ...
Amanda, kom, vi vandra hem igen!

Döm mig rätt.

Licka, icke må du klandra,
Att jag kanske mer än andra
Synes på din stig . . .
Döm mig rätt: min väg sig kröker
Till din väg, och der jag söker
Något — utom dig.

Om min blick ditt öga hinner,
Om den mer än andras brinner,
Misstyd ej dess makt!
Döm mig rätt och låt mig skåda,
Icke skall *min* blick förråda,
Hvad *din* till mig sagt.

Om min hand dig ger en tryckning,
 Ack, förlåt mig! Min hänryckning
 Åstadkom blott den.
 Döm mig rätt: jag dermed säger
 Endast, hvilken makt du äger
 För din tryckte vän.

När bland Floras rosen-flockar
 Sjelf du smyckat dina lockar
 Eller prydt din barm,
 Döm mig rätt, om då min afund
 Skapar i min själ, en — afgrund,
 Eldig, djup och varm!

När jag fritt ditt väsen famnar,
 Endast *då* jag lycklig hamnar
 I min himmels-rund.
 Döm mig rätt! Om då jag bäfvar,
 Själens blott till himlen sväfvar
 Saligt — en sekund!

Stör ej drömmarns drömda möte,
 Om han i ditt hulda sköte
 En gång slumrar lätt...
 När han vaknar, han med smärta
 Bedja skall af allt sitt hjerta:
 Flicka, döm mig rätt!

Vår-qvitter.

Våren är kommen, hör foglarnes zitra
Klingande tonar sin skapares lof.
Alla, som älska, i våren bli vittra,
Tolka sin känsla, om aldrig så dof.
Skulle väl jag då som andra ej qvittra?
Eller kanhända långt bättre jag — sof!

Trasten betonar sin känsla och »snattar»
Äfven en sång för den, honom förstår.
Tvisten på afstånd sin ringklocka fattar,
Hör, hur han pinglar: tvisst, tvisst, nu är vår!
Kråkan hon kraxar och skatan hon skrattar
Kanske åt mig, som i *ensamhet* står.

Göken helt nära sig satt på en fura,
 Lockar sin sparf ifrån närmaste skog.
 Hör, hur den skälmen kan fria och kura —
 Vore han gosse, ack, då vore nog,
 Om han mig *ensam* blott sökte att lura,
 Blefve det flere, jag honom — belog!

Glädtiga vindar med vågorna leka . . .
 Vågorna leka vid blommande strand . . .
 Blommorna glädas åt fjär'lar, som smeka,
 Fjärilar fladdra i rosornas land.
 Kärlighet flödar, hvem kan sig då neka
 Dansa och hoppa och sjunga ett grand.

O, må jag då, ibland foglarnes skara,
 Glamma och le med den glädtiga tropp!
 O, må jag då, ibland blommorna, bara
 Hoppas och drömma om kärlek och hopp!
 O, må jag då — uti ensamhet vara,
 Tills med min älskling min lycka går opp!

Min lyra.

Uppå en spik vid spiselvrån,
Helt nära »attiraljen»
För sopor, sot och dam och spån,
Hon hänger i — »stramaljen»,
Med snara om sin smala hals,
Ty hon är dömd att hängas,
Och icke värdig — icke alls,
Att ljuda eller strängas.

Men nöden har ju ingen lag:
All »greja» måste »grejas»!
Det kommer så en vacker dag,
Då allt skall skuras, fejas.

Nu gamla lyran måste fram
 Och spännas från sitt bälte
 Och frias ifrån rök och dam
 Och jag — blir dagens hjelte!

Jag sluter så den gamla till
 Mitt »evigt unga hjerta»
 Och smeker henne, ty jag vill,
 Hon lifva skall min — smärta:
 Af smärtan blir man vek och — dum,
 Om man skall kärlek sjunga,
 Då utan den man står der stum
 Med styf och fastläst tunga.

Men är man kär, o, hvad det går,
 Ty då — pegasen flaxar,
 Och ingen hvila »skalden» får,
 Ej ens hos — »glada laxar» ...
 Dock tänkte jag ej lära bort
 Min konst, som mig tillför'ne
 Har skapat mången vän, helt kort,
 Men äfven månet — törne!

Nåväl, jag lyran ifrån vägg
 Intill mitt hjerta makat
 Och skulle sjunga — helst om ägg,
 Som ständigt väl mig smakat; —

Men det är något trivialt
I våra gyllne dagar:
Ett bättre ämne jag har valt,
Som mig än mer behagar.

Men hur det kan behaga er,
Som lyssna skall till ljuden,
Det vete Herren, och jag ber
Till sjelfva kärleks-guden,
Att tålmod han er består,
Och mig en böjlig tunga,
Ty — utan kärlek det ej går
Att dikta eller sjunga.

Jag lyran slutit i min famn
Och vill nu börja — persen
Och hoppas i Cupidos namn
Att lyckas i — »kommersen».
Jag genomgår min katekes
Och läser mina böner,
Men finner, att jag är en mes,
Om jag ej bistånd röner.

Mitt hjerta är väl icke kallt
— Derpå man aldrig klagar —
Det är och blir dock icke allt,
Min sångmö blygt behagar;

Hon fordrar bistånd för sin träl
 Och för hans skrumpna hjerna,
 Om han med lif, om han med själ
 Skall sjunga för sin tärna.

Men detta bistånd, säg, hvem vill
 Det åt »poeten» gifva,
 Om han skall lyckas i sin drill
 Och ej misslyckad blifva? . . .
 — Du fagra mö, med ögon blå,
 Med rosor uppå kinden
 Och eld i hjertat, kan förstå
 Att rätt uppsöka — Pinden!

Du ensam med din hjertlighet
 Kan finna rätta — »träden»,
 När han om kärlek sjunga vet
 I sina — herde-qväden!
 Du ensam med din ömma blick
 Kan bort till himlen föra
 Och sätta lyran i det skick,
 Att . . . den sig låter höra!

O, räck mig då din varma hand
 Och sätt dig vid min sida,
 Så skall jag sjunga om de band,
 Som hymen lagt — för vida;

Och tolka för dig hjertats lag,
 Så som jag lärt den tyda,
 Så att du sjelf en vacker dag
 Dess meningar må lyda.

Kom, blicka i mitt öga ner,
 Så skall jag ömt omfamna
 Min gamla lyra och, än mer,
 Vid hennes sida hamna;
 Och tälja dig en saga från
 Den gamla, goda tiden
 Då sjelf jag var en — lyckans son
 Men något mindre — vriden! . . .

. . . Att koka soppa på en spik,
 Det är poetens lära,
 På fantasier är han rik,
 Men fattig uppå ära!
 Hvad gör väl det. — Han sjunga vill,
 Som andra små poeter,
 Om äfven ingen lyssnar till
 Hans — »korpulens-qvickheter»?

Som ingen svarar min — replik,
 Ej lyssnar till »*min lyra*»,
 Jag henne hänger på sin spik,

Der hon skall få — sin hyra,
Och uti glömskans »rök och dam»
Af mina pikar skarpa
Ej mera komma — uppå skam . .
Farväl då, gamla harpa! —

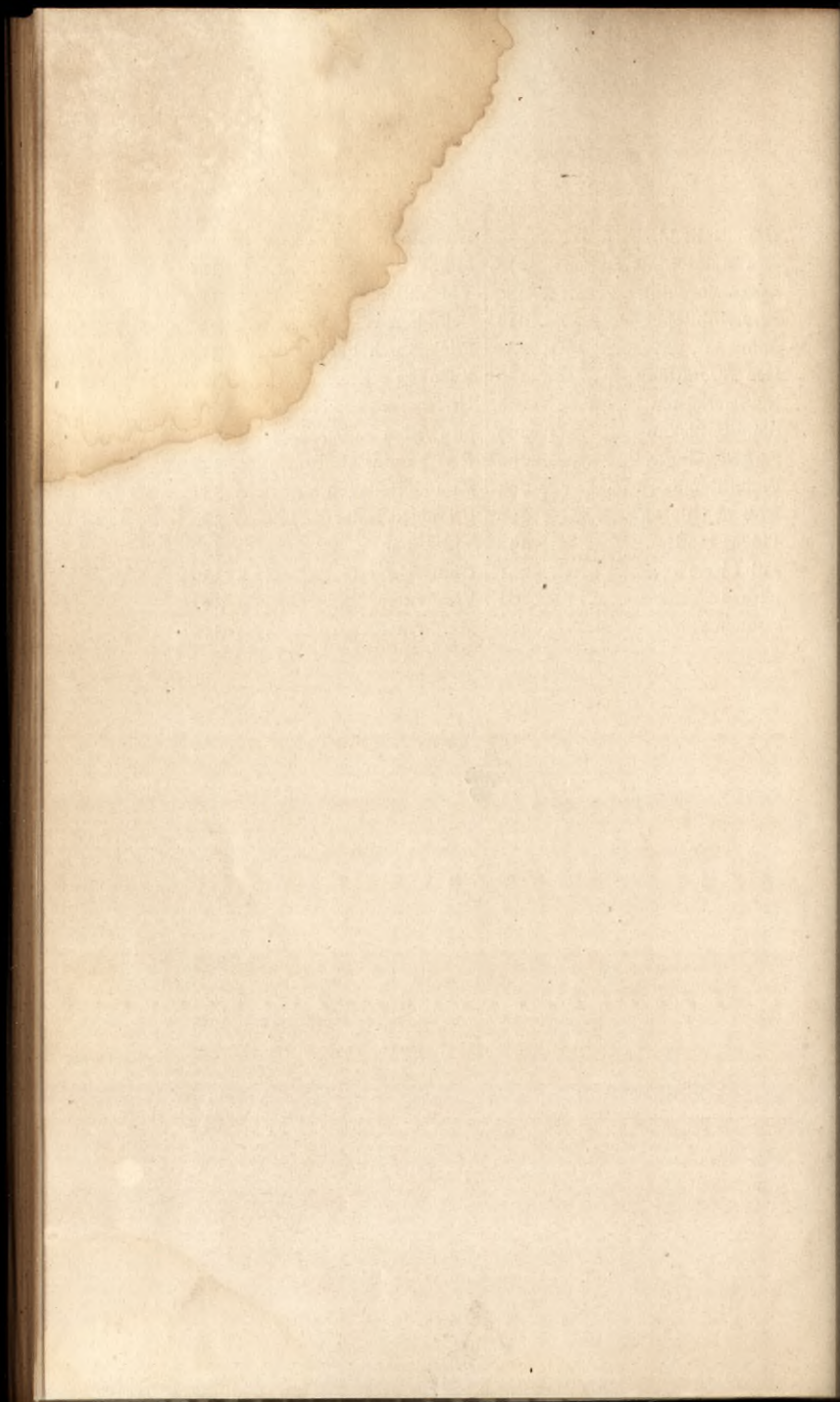
INNEHÅLL.

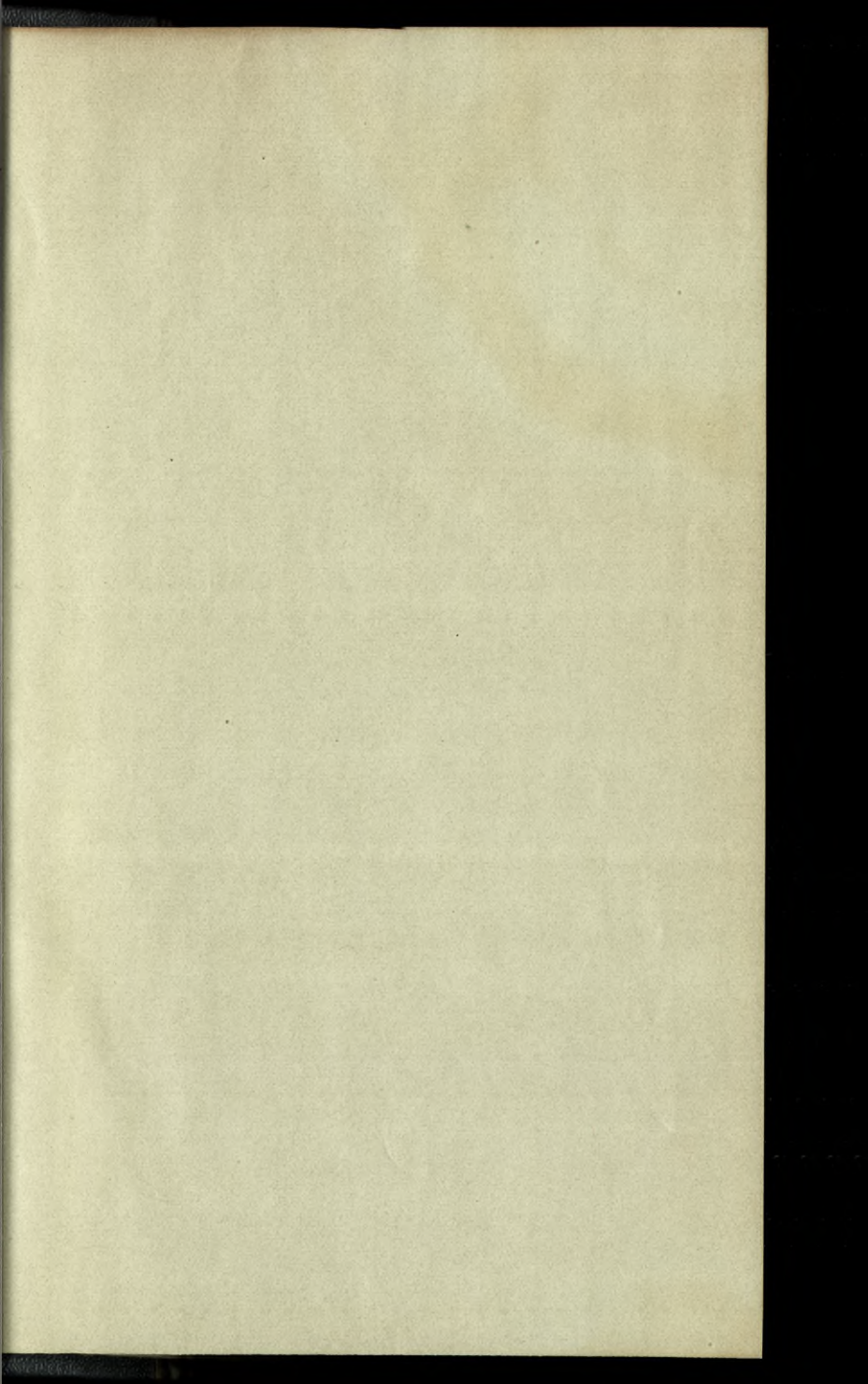
	Sid.		Sid.
Tillegnan	3	Fåfången	67
Den gamles minnen	5	Min gamla frack	69
En majdag i Norrland ...	28	Ordens-visa	71
Vår nord	31	Landtflickan	74
Till våra Norrlands-resande	33	Victoria Wasa	77
Till min hustru	35	Sparfvens enfald.....	79
Älskade!	38	Fattigdom	83
Rosen och fjäriln	41	Oförnöjsamhet	84
Nybyggaren.....	44	Glädjeoffer	85
Fiskaren	46	Lättingens dag	87
Den gemensamma skatten	48	Tanklöshet	90
Min stjärna	50	Sångaren	92
Vaggvisa	52	Varde ljus	94
Hopp och fruktan	55	Medlidsamhet	96
Värdshusflugan	58	Rättvisa	98
Trädgårdsmästarens dotter	61	Gammal kärlek	101
Skandal	64	Den girige	103
I vårsolens glans.....	65	En sällsynthet.....	105

	Sid.		Sid.
Hannas längtan	107	Blyghet	194
Jemlikhet	111	Längtan	196
Umgänge	115	Min skatt.....	198
Ensamheten	117	Idyll	200
Källan	119	Den flygtige	202
Hoppa hage	122	Gråsparfvens qvitter	204
Feghet	125	Kyssens längtan	207
Den afundsamme	127	Rosas rosor	209
Flickans väntan	129	Slagskämpen	211
I qvällen	131	Skärgårdsflickan	213
I sommarnatten	133	En ständig sommar	215
Glädje och sorg	138	Eremiten	217
Till min sångfogel	140	Fadersfröjden	220
Grandpa's saknad	142	Hvarför?	223
Vrede	144	Fladdra fjärl	225
Hvad jag ej glömt.....	146	Min snälla, Kom	227
Dagen efter bröllopet.....	148	Höst-tankar	229
Vore jag en siska	151	Hösten nalkas.....	231
Vestanvinden	153	Gammal adel	233
Den hopplöse	158	Vårsolen	235
Den sista färden.....	160	Till en blaserad man.....	237
De trenne glömmar jag		Fjellvandrerskan	239
aldrig	162	Till Olivia M.....	241
Giljarelogik	164	Fjärilns flamma	243
Vårsolen	166	Gumman min	245
Dagdrifvaren	169	Torparflickan	247
Det flydda	171	Fyrväplingen	251
Vigilansen	173	Ingen regel utan undantag	252
Ett vänligt ord	177	Gossens snaror	254
Låt mig i ditt öga blicka	180	Vår-anden	256
Vårt hem.....	182	Slätter-anden	259
Ungkarls-visa	184	Skörde-anden	265
Tvenne bröder	186	Lär mig att glömma	269
Märthas bekymmer.....	189	Det ljufvaste	271
Vid femton år.....	192	Till den missbelättna	274

	Sid.		Sid.
Hannas hydda	276	Ett minnesblad	310
»En stund blott än»	278	Minnet lefver	311
Afskedshelsning	280	Vid källan	313
Silfverbröllopet	282	Belöningen	317
Bofinken	284	Flickan och blomman.....	319
Den förorättade	286	Bofinken	322
Nummerhästen	288	Hittebarnet	324
Blomsterflickan	290	Min frihet	327
Färgläggning	292	Den gamles stöd	329
Vinterblommor	294	På födelsedagen	331
Hök och dufva	296	Uti nöjets salar	334
Tidens tand.....	298	Vid Uman	336
Till Lizzie	301	Döm mig rätt.....	339
Lärkan.....	303	Vår-qvitter	341
I sommarnatten	306	Min lyra	343

6000208132

Göteborgs universitetsbibliotek

